

ملیکه مزان

بو ئامیزیکی بوئی تو

رۆمان

دهقیکه له ئهده بیکی ناوازه ی یاخی

وهرگیڕانی شیرزاد ههینی

له سهنته ری نما له ههولیر بلاوکهراوهتهوه.

پیشکەشە بە تۆ:

ئەحمەد عەسید

بۆ تۆ پیشکەشە ئەی هەقالی خەونەکانم و ھاورپی خەباتم
 ئەو ھە تۆ تۆیە، لەلایەن رەوانبیزی جەستەمان کە دارمان و شکست
 رەتدەکاتەوہ...

ملیکە مزان

ئەو رۆمانە لە مەغریب لە ساڵی ۲۰۱۳ی زاینی چاپکراوە.

کورتیهک له ژیان و چالاکییهکانی ژنه یاخیهکه ملیکه مزان:
له مألپه ره کانه وه وهرگیراوه.

ملیکه مزان، شاعیر و روماننووسیکی ئەمازیگی سکۆلار و چالاکوانه له بوارهکانی یاسایی و کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی، به زمانی عه‌ره‌بی دهنووسیت و ده‌په‌یقیت. ئەو له گوندی ئایت ئاعتابی ناو چیاکانی ئەتله‌سی ناوه‌راست له مه‌غریب له‌دایکبووه. خویندنی فه‌لسه‌فه‌ی له زانکۆیه‌کی فاسی مه‌غریبی ته‌واو کردووه. ده‌ ساڵ مامۆستای زمانی عه‌ره‌بی و په‌روه‌رده‌ی ئیسلامی بووه، نوو ساڵ له سوئیسرا ژیاوه، له‌وئ به نووسین و به‌رگری له کۆچبه‌ره مه‌غریبیه‌کان سه‌رقال بووه.

له‌ ساڵی ۲۰۰۴ی زاینی یه‌که‌م دیوانه‌ شیعری ده‌رچوووه. له‌ ده‌ست نائومی‌دییه‌کان و پاوانخوازه‌کانی بواره‌کانی رۆشنییری له‌ ساڵی ۲۰۰۵ی زاینی ده‌چیته‌ فه‌ره‌نسا، به‌ یارمه‌تی هاوسه‌ره‌ دبلۆماسیه‌که‌ی له‌وئ ده‌ژیت. له‌ ساڵی ۲۰۰۶ی زاینی ناوی له‌ پێگه‌ی شاعیره‌کانی جیهان، وه‌ک بزاقیکی شیعری جیهانی بوو خزمه‌تی ئاشتی به‌ سه‌رۆکایه‌تی شاعیری شیلی جیهانی لویس ئاریاس مانزو ده‌رده‌که‌ویت. ماوه‌یه‌ک ده‌گه‌رپته‌وه‌ گونده‌که‌ی خۆی، له‌ناو چیاپیه‌کان ده‌ژیت، تا له‌نزیکه‌وه‌ ژانی خه‌لکه‌

بەلەنگازەكەز زۆرتەر ھەست پى بكات. بەردەوام لە كۆر و كۆبونەوھەكانى لۆكالى و جىھانى، ھەك شاعىر و چالاكوان داوھت دەكرىت و پەيامەكانى بلاودەكاتەوھ.

لە سالى ۲۰۰۷ چوارەم ديوانى شىعرى دەردەچىت. ديوانى پىنچەمى بەناوى (مەمكە ياخيەكانت لىرەوھ گوزەر دەكەن) بلاودەكاتەوھ. بۇ پشتىوانى خەلكى داماوى پەراويزكراوى گوندى ئەنفگۆ، لەناو پەرلەمانى مەغرىبى ماندەگرىت. دەچىتەوھ فەرەنسا بۇ بەشدارىكردن لە ھەقالبەندى ئاشتى و ئازادى بەشى ئەمازىگى. لە رۆژى جىھانى ژنان خەلاتىك بەناوى ئەو دەردەكەن، بەلام لەبەر ھۆكارى نادىارى سەنتەرەكە جىبەجى ناكرىت. لە كۆتايى سالى ۲۰۰۷ى زاینى لەسەر خەباتە سىياسىيەكانى و ناپەزايى و گوتارە توندەكانى ھاوسەرە دبلۆماسىيەكەى تەلاقى دەدات. لەبەر ئەوھى لەگەل سكرتيرى حزبى ديموكراتى ئەمازىگى قەدەغەكراو سەيد ئەحمەد ئەلدغىرنى لە يونىوى سالى ۲۰۰۸ى زاینى سەردانى ئىسرائىل، لە زۆر دىدار و چالاكىيەكان بىبەش دەكرىت.

لە سەرھەتاي سالى ۲۰۱۲ى زاینى ديوانى شەشەمى شىعرەكانى بەناوى (من و مەلعونەكانى تر) و لە ناوھپراستى سالى ۲۰۱۳ى زاینى و رۆمانى بۇ ئامىزىكى بۆنى تۆ بلاودەكاتەوھ، ھەر لەو سالىدا بۇ ناپەزايى لەسەر نەبوونى نووسىنى ئەمازىگى لە فرۆكەخانەكانى مەغرىب لە فرۆكەخانەكە ماندەگرىت.

نووسین و شیعره‌کانی ئەو ژنه ئەمازیگییه، لەناو رۆشنبیر و چالاکوانی میلله‌تانی (ئەمازیگی، عەرەبی، کوردی، نوبی، فەرەعونی، فارسی، فەرەنسی) دەبێتە رۆژه‌فی نووسین و وتار و ره‌خنه و لیکۆلینه‌وه‌کان. هه‌ندی له نووسینه‌کانی وه‌رده‌گیرینه سهر زمانی فەرەنسی و کوردی. له‌سهر ئەزموون و هزر و په‌یفه‌کانی، ملیکه‌ مزان له‌سهر هه‌لۆیسته‌ عه‌قلانییه‌ته‌ ئازاکانی، به‌تومه‌تی ناشیرینکردنی ره‌ووشتی گشتی و سۆزانیه‌ت و ئیلحاد و کوفر تاوانبار ده‌کریت. ئیستاش رۆژانه و به‌رده‌وام و به‌ زمانی عەرەبی له‌ فه‌یسبوک و مالپه‌ره‌ ئەده‌بی و سه‌نته‌ره‌کانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی، داکۆکی له‌ بوون و مافه‌کانی ئەمازیگییه‌کان ده‌کات، یه‌که‌م ژنه‌ له‌ ولاته‌ش خه‌م له‌ دۆز و خه‌بات و به‌رگرییه‌کانی کوردستان ده‌خوات، خه‌باتی میلله‌ته‌که‌ی و کورد به‌یه‌که‌وه‌ ده‌به‌ستیت‌وه‌، ئەوه‌ش زۆر گران له‌سه‌ری ده‌که‌ویت و قسه‌ و سووکایه‌تی زۆری پێ ده‌که‌ن، به‌تایبه‌تی ئیسلامیه‌ توندپه‌وه‌کان و عەرەبه‌ شۆفینییه‌کان، به‌لام ئەو ئازایانه‌ و سه‌رکه‌شانه‌ بۆچوونه‌کانی ده‌رده‌بریت و شیعره‌کانی ده‌نووسیت و په‌یامه‌که‌ی بلاوده‌کاته‌وه‌.

بۆ ھەناسەيەك لە بۆنى تۆ

مليكه مزان

ناشیرینییه کان له هه موو بڵندگۆکان، له هه موو په رستگاکان ...
 تۆ بهس ئازایه تی چۆله که یه کت هه بیّت، که به رگری له
 بیچووه کانی ده کات!

ئیزا

بۇ ئاممىۋىيىكى بۇنى تۆ

له گونده كه مان ئايت ئاعتابه وه، به ره و شارى تيزنيت ده رۆيشتين، له رۆيگادا، به پايته خته كهى ئيوهش گوزه رمان كرد، به ناو ئامور ئاكوش (مهراكش) وه رۆيشتين.

له ورۆژه دا، دايمك بوى ده گيرامه وه، من له وده مانه منالئىكى شيرخوره بووم، بچووك بووم، توش هيشتا له منالدانى غهيبه وه ده رنه چووبويت، تا له باكوورى ئه فرىقيا، بو هه لسانه وه و رابوونى مافه كانى مرؤف، ده ست به هه لچوون و چالاكيبه كان بكه يت، تو هيشتا ساز نه بوويت هاوار بكه يت بو ديموكراسى و نوڤگه رايى و سكو لار و ... هه موو دروشم و په يامه كانى تريش.

ئايا ئيستا ئه وه بلئيم، ده توانم ئه وه بلئيم... يان ئه وانه ته نها دروشمى بريقه دار بوون؟!

نه خير، بوار ناده م ئه و رومان و گيرانه وه يهى من له بارببات، ئيمه هيشتا پينه گه يوين!

ئه و رۆژه، له بهر ئاسه وارى بو مه له رزه كهى سه ر شارى ئه گادير، من له گه ل دايكوباوكم شه وه كهى له ئامور ئاكوش ماينه وه، ئايا مانه وه كه مان له و شاره و له و كاروانه دا ناچارى بوو، ته نها ريكه وتيک بوو، يان هه وارى يه كه مى كاروان و ويستگه كانى ديما نه كانمانى من و تو بوو، ريكه وت بوو له گه ل توى خو شه ويست؟! ديما نه و يادگار ه كانى ئامور ئاكوشمانم له خه يال

نەبوو و بیریشمان لەو نەدەکردەوه، کە بۆمەلەرزەیهکی تر
 بەرپۆیه، بە هەموو ئارەزوو و سەرکەوتن و سەرکەشییهوه
 رووبەرۆومان دەبێتەوه!

ئێستا دەزانم و تیگەیشتم، عیشق و سووتانم بۆ ئامور ئاکوش،
 عیشقم بۆ هەموو گۆشەکانی پەپۆیهیست بە تۆ، لە ناخدا
 دەتەقیتەوه، ئەو عیشقه ئێستا نەخولقاوه، بەلکو لەو رۆژەوه بوو،
 کە یەکەمجار هەوای ئەو شوینەم هەلمژپۆیه، کە لە ویستگە
 گەشتیارانی شەمەندەفەرە کە چاوپروان بووین، بەرەو تیزنیت،
 شوینی ئێشە نوێیهکە ی باوکم بەرپۆیه کەوتین.

شارەکە ی منە ئامور ئاکوش، پاش یەکەم دیمانەم لەو شارە،
 شارەکە دەبێتە شاری من، ئای لەو قەدەرە سەیرە!

شارەکە، لەبەر عیشقی تۆ، ئەو شارە و هەموو شارەکانی باشوور!
 پاش تۆ، هەموو پایتەختەکانی سەردانم کردن، پاش ئامور ئاکوش،
 رقم لە هەموو شارەکان دەبێتەوه، کە بەدرەووشتی شارەکان
 گەمارۆیان دام، بۆیه نامەوی بیری بکەمەوه.

قین و رقم لە هەموو پایتەختەکانە ...

هەموویان هەتا (ریبات)یش، کەوتەم بەر سیبەری چاوه
 بێدارەکانی، خەوآوو دەبم و لە شیرینەخەوهکانیش بە یادی تۆوه
 هەل دەستمەوه، رووباریکی ئەقینیت بۆ بەرپۆیه کەم، ویلم بۆ تۆ.

رووباریک و نەمدەزانی سەرچاوەکانی تەنها تۆیە و تۆ و بەس،
 ھەموو لق و جۆگەکانی دەگەنەوہ ناو رووبارەکە تۆ.

رق و قینم لە ھەموو پایتەختەکانە ...

ریبات، ئەو شارەش ریبات، ھۆگری بووم و زۆری نەمابوو لە تۆم،
 داببریت، ھۆگرییەکی گەرم گەیشتە ناو ھەناوم، بەلام
 چرکەساتیک ھەستم بە ھەژانیک کرد و تۆم ھاتەوہ بیر، ئینجا،
 پاش بەرگری و کەللەرەقیم، منی بە تۆ گیرساندەوہ و ھەر تۆ و
 بەس.

ئەو شارەش قینی لە دل بوو، تۆم کەوتەوہ یاد!

وہک رووناکبیریکی، مۆری رەسەنی لەسەر ھزری مەغریبی
 ھاوچەرخ ھەبیت، وردەکارییەکانی سەرچاوە و ئیلھامەکە من
 بووم، ھۆگرییەکی نۆژەن و خالیق... تۆم لە یادە.

وانەبیزیک، ھەموو جوگرافیای خەونەکانی بینیبوو، بەر لە تۆ
 ھیچ تیکۆشەریکی مافناس و یاساناسی تر، وەلامیان پێ نەبوو.
 تۆم لەبیرە.

شەرەفە بۆ من کە بیری دەکەمەوہ و تۆم لە خەیاڵە... گەورەم!

...

گەورەم...

لهناو سینه، ههستم نه ده کرد شاری ریبات، به هه لامه تی
خۆشه ویستی له عنه تت لی بکات، وا من لهناو ریبات تۆم
خۆشویست، ولاته کەش له جۆرها که مته رخه می چاک ده بیته وه.

که کاردانه وهی خۆشه ویستییه کهی تۆ، گه یشته ناو خوینم، داواش
ده کهم ده ست له سه ر هه موو شته قه ده غه کراوه کان هه ل بگرن!

گه وره م ...

که ئه قینی تۆ ده بیته هه وینی من، ولاتیش واز له هه موو
داره هه نجیره کان ده هی نی ت، واز له هه موو دارمیوه ره شمیرییه کان
ده هی نی ت، با له ناو ئه قینه کهی تۆدا، مه ستییه هه لاله که تام
بکه م.

خۆشه ویستییه شی تییه کهم ده بیته هه موو کۆشش و ته قه وکانم!

گه وره م ...

من به ره و ئه وه ده چم له ناو هه زووری تۆدا سو جده ببه م، له
ژووانه کهم دو اناکه وم.

گه وره م ...

به پیی شه ریعه ته کانی بیگه ردی، هه تا ده گاته ویستی
شه هی ده کانی ره تکر دنه وه و په رچه کردار، به پیی راسپارده و
رینمایی ئه وانهی به لۆژیکی موخه نه تی شوک بوون، هه ناسه کانی
خۆم، ته نها له وده مانه خۆشه وویت که له بن ده سته کانی تۆم...

گه وره م ...

چ جوړه هه توانيک ده گاته سهر روحم؟!

۲

مه غريبی هاوچه رخ و... خهونيک بو به ناميزکردنی نازادبوون ...
 له ساتی له دايکبوونی ئه و، له روژی ۱۸ ای نوځمبهری سالی ۱۹۵۶ ای
 زاینی خهونی مه غريب، بو گه یشتن به نازادبیه کی راسته قینه یی
 به و روژه ده به ستریت ه و .

موحمه د خهیره دین و ... (ئو مه غریبه) ...

موحمه د خهیره دین له لوتکه ی توورپه یی یاخیبوونه که ی له روژی
 ۱۸ ای نوځمبهری سالی ۱۹۹۵ ای زاینی ده مریت .

موحمه د شوکری و (نانی رووت) ...

موحمه د شوکردی له روژی ۱۵ ای نوځمبهری سالی ۲۰۰۳ ای زاینی به
 ده ردی برسیه تی و تینوویه تی ده مریت .

مليکه مزان و ... (من و مهلعونهکانی تر) ...

مليکه مزان ئاميزی ههموو مهلعونهکان له رۆژی ۱۲ی ديسمبهری سالی ۲۰۰۸ی زاینی جیده هیلت.

ئیدمون عومهران ئەلمهلیح و ... (ئیلان یان شهوچهرهکه) ...

ئیدمونی ئەمازیگی جوولهکهی شکۆدار لهکاتی لیدوان و پهیقهکانی، رۆژی ۱۵ی نۆقمبهری سالی ۲۰۱۰ی زاینی دهمریت.

ئەحمەد عەسید و ... (چەند نامەیهک بۆ دەستبژیریکی مهغریبی)

...

هیشتا ئەحمەد عەسید هەرەشەیی کوشتنی لهسەرە، ههموو سالیکیش که له مانگی نۆقمبهدا یادی رووبهروونهوهی مانهوه و خۆراگری دهکاتهوه.

(دوا هەرەشەیی کوشتنی له مانگی ئەپريلي سالی ۲۰۱۳ی زاینی پێ دهگات).

ئینجا ...

منم ئیزا، پرۆژەیی نووسینی رۆمانی ئامیزیک له بۆنهکههه بۆ تو، به ناوی بۆ ئامیزیکی بۆنی تو... لهبەر دهسته.

ئەو دانى بەوۋە دانابوو، بەرەسمى وتبووى تۆ مافى ئامپز و
 ھەناسەيەكى بۆنى منت ھەيە، لە رۆژى ۱۷ى ئوكتۆبەرى سالى
 ۲۰۰۱ى زايىنى ھەتا رۆژى ۹ى مارسى سالى ۲۰۱۱ و رۆژى ۲۰ى
 فبراىەرى ھەمان سالىش.

ئەزىزەكەم يوبا...

بەو رۆمانە، مەبەستم پڕۆژەكەى بەنيازم بينووسم، من ئيزا،
 مانگى فبراىەر پشتىوانمە، ئەو مانگە ھەموو مانگىكى ياخى
 جوان، ئەگەر تەوانيم سەربكەوم، چىتر مافى ئەو ھەت نىيە، خەون
 بە سەربەستىيەكى راستەقىنەيى دژ بە مانگى فبراىەر ببينيت،
 بۆ تۆ ئەو مانگە ھەرەس و پرسەيە...

دەنگە سىحراوييەكەت لە باشوورەو دەگاتە من...

ئاي... ئاي لە تۆ و لە راکيشان و بالکيشى باشوور...

_ ھەلوو، سلاو خۆشەويستەكەم، ئيزا.. ئەو مەنم، يوبام...
 خۆشەويستەكەم... ئەگەر ئارەزووى نووسىنى وتارىك ناکەيت، من
 ھانت دەدەم و بژارى نووسىنى رۆمانە جوانەكەت بۆ دەستنيشان
 دەكەم، بەلام بپياردان لەسەر نووسىنى ئەو رۆمانە دەبى
 شىلگىرانە بىت، سەبارەت بە خۆم، ھەر چەندىش دوابكەوم ھەر
 ديم، من قەدەرى تۆمە و زۆرىش لەبن دەستم راتدەکرد، بۆ ئەو ھى
 بۆم بگەرپيئەو!

_ يوبا، ئەزىزەكەم يوبا، دەزانى من... بەر لەو ھى بىر لە نووسىنى
 ئەو رۆمانە بکەمەو، بىرم لە نووسىنى زۆرتريىن كتيب لەسەر

زەللی و کۆیلیه‌تی خۆمان دەکرده‌وه، بۆیه‌ش کتێبخانه‌کانی
 وڵاتیشم شه‌رمه‌زار کردووه. ئیتر به‌و رۆمانه‌ ده‌مه‌وی موزده‌ی
 ده‌ربازبوونمان بۆ هه‌موو کتێبخانه‌کانی جیهان رابگه‌ینم!

۳

له‌ ریباتی پایته‌خته‌وه...

له‌ دیمانه و ژوانه به‌رده‌وامه‌کانماندا، که زۆریش دووباره
 ده‌بونه‌وه، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌ردوو کمان له‌ناو یه‌ک بازنه‌ی کات و
 شویندا بووین، له‌یه‌ک نزیکبووین، بۆیه‌ ناچار ده‌بووین، دانوستان
 و په‌یفه‌کانمان جه‌خت له‌سه‌ر هه‌موو شته‌کان بکات، قسه‌ له‌سه‌ر
 رۆژه‌فی رای گشتی نیشتمانی و ده‌وی بکه‌ین، هه‌لوه‌سته‌یه‌ک
 له‌سه‌ر رووداوه‌کانی سه‌رده‌مه‌که بکه‌ین، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئیمه‌، به‌ر

لهوهی یهکتری بناسین، دوو جهمسهر و دوو نیگای ژیانی
تایبه تییمان هه بووه، رابردووی خوومان و دووریش له یهکتری
ژیابووین.

ببووره... پئیش ئهوهی ئامازه و نیشانهکانی بیرکردنهوه،
هوشیارمان بکاتهوه!

به ئی، باسی رابردووی خوومان بو یهکتری نه ده گپرایهوه. ئهوه مان
بینی، وهک ئهوهی نه توانین به یهک وه خاوه نداری یهک رابردووی
هاوبهش نه بین، رابردووی نه ته وه و نیشتمان، رابردووه که ی، ببوو
به سه رچاوهی هه موو ژان و که ساسیه کان.

برپارماندا بزاقی ده ربازبوون و ئازادی، به پرووی رابردووی
ژانه کان رابگه ینین. به ره و ئازادیه کان هه نگاومان برد، چه کمان
ئیمان و برپای شاعیرییمان بوو. به یهک وه پلانمان له سه ر ولات
گپرا، پلانی زور جوان وهک چون تویری خائین و خوفروشکان
ده یکن.

به یهک وه به رنامه مان دارشت خیانته تی جوان جوان ئه انجام
بدهین.

خیانتهکانی له هه موویان شکودارتر بوومان... تو بوویت!

هەلشکانی زۆرتی پەرچەکردارەکان، بەس بوو، چیتەر سازش
 لەسەر تۆ نەکەم، ئەوەندەم بەسە ئارەزووەکانم هەست دەکەن،
 بە نوێژکردنم لەبن دەستەکانی تۆ ئازاد و سەرکەشم... ئەوەندەم
 بەس بوو...

بە هەموو توورەییەکەوه بسوتییت!

ئەو نەیدەزانی پرۆژە وجودییەکەم، کاتی ئەوەی هات من
 بەنەفییەوه بۆی بگەرپیمەوه، چەند جەرگبەر و کوشندە بوو، کە لە
 هەموو تاراوگەکان دەگەرپیمەوه....

کۆشش بکەم ئاکاری خۆم بەبیربیتەوه و شیوەی ئەویش
 بەسەربکەمەوه: ئایا راستە ئەوه منم، یان ئەوهش هەر ئەوه؟!!

ئاکارم لەناو سڕینەوهدا نەمابوو، درپندەیی سڕینەوهکەش
 سەردەکەویت لەوهی بە یەک شت ئیقناعم بکات:

تا من نەفرەتی ئاکاریکی شیواو بکەم، هەرگیزیش تۆبەیی لەسەر
 دەستی نەکەم!

ململانئیه که دست پیده کات.

ئیتربه و شیوهیه ململانئیه که دروست بوو.

به و شیوهیهش برپارمدا ململانئیه که ببریئمه وه.

به شیوازیکی چاوه پروانکراو، برپارمدا ململانئیه که ببریئمه وه.

له بهرژه وهندی سۆزی تۆ بۆ هه ناسه یه ک، له بۆنی خۆم
ململانئیه که ببریئمه وه!

ئیتربه و جوّره، له کاردانه وه یه کی ئه ودا، چوومه ناو ناخی ئه و

...

گه پامه وه ناو بییشه لان و دارستانه که م، گه پامه وه سه ر یه که م
ویئنه ی ناو رووباره که، بۆ وه رز و کۆنه هه واره که م...

ئه وه نده ی له من ماوه با بۆ ئه و بیئت:

گۆرانئیه کی ئاوس به ئاره زوو و چه شه یه کی ترا!

سه فه رکردنم بۆ ناو ئه و ماندووی کردم. هه راسانی کردم، ئای ...
چه ند ماندوو و بیزاری کردم:

هیچ ئه گه ریگ نییه، ئه وه ی ئاره زومه و دهمه ویئت له و دهستم
بکه ویئت. ئه و هیچ ئاسمانئیه کی بۆ گه شتکردن نییه!

ئىتر بەو جۆره، له هه لگه پانه وه م لهو، تۆم كه وته وه بىر...

كه تۆم زۆرتر بىرده كه وىته وه، له بهر هه ژموني سىحره بالا كه ت قه ناعه تم گه وره تر ده بىت، بۆ ده رباز بوونم له بن چه پۆكه به ژان و كوشنده كهى، له گه ل بر و ابوونم به وه، هىزى ئىمانم به وزهى ده ركه وتن و ئاوينه بىم بۆ گه پانه وهى جوگرافىاى ئاكارم، له هه موو رووكاره ون و نادىارى بيه كانم.

بۆيه ده كه ومه ناو هه موو بزاقه مىللى بيه كانى تۆيان ده ويست و په رۆشى تۆ بوون.

ئىتر ده كه ومه ناو تۆرپىك له په يوه ندى، له هه موو گو شه يه كى ئه و گه ردوونه.

بۆ گه يشتن به تۆ، چه ندىن پردىش ساز ده كه م ... ئاى كه زۆر جوان و شىرىن بوون، ئه و پردانه!

...

که بیری تۆ ده کهم...

به ره وهی دروست تۆم بکه ویته بیر و بیته ناو هزرم، تهنها
هه والی ئامادهیی تۆم ده بیست، پاش ئه وه خهونی ئامادهیی
زۆرتتر و بهرده وامی تۆم ده بینی، به چه ندین تیروژه وه، بویه
دهرئه نجام خهونم به یهک چاره نووس ده بینی:

ده رهوشانه وه یهک له چاوه کانت!

...

که بیری تۆ ده کهم ...

تۆ له ناو بازنه ی هزرم بوویت، له وده مانه ههستم کرد، که
عاشقیکی تریش گه یشته ناو کاروانه کهت، شوک نه بوویت:
_ بیر و سۆزه کهت بۆ من، ئه ی ژنه عاشقه که، جورئه تیکی
چاوه پروان نه کراو بوو.

منیش گالتهم به په یفه کهت هات:

_ ههروه ها ئازایه تییه کهی تۆش، ئه ی پیاوه جوامیره که.

نه متوانی نکۆلی له جورئه ته کهی تۆ بکه م و که وتت:

— به لَام منم، که له ژیره وه ئیمزاکه م کردووه ... له ناخه گران و بارکراوه که م به هه موو بار و قوورسایي کاته کان شاهیدی ده ده م، ئەوهی ناوئراوه به ئیزا، به ناسکی و نازداریییه وه، هه ندیجار له ناخدا هیلانیهی کردووه، هه ندیجاریش توندکار و به جه به روته وه ئاکنجی بووه، ئەو له ناوه وه مدا دانیشتووه، له هزرم دوورناکه ویتته وه و هه لئناستییت و ناروات، زۆرتر و زۆرتر ره گی داده کوتییت، له ناو دلّه ره شتالّه که م ده مینیته وه، ئەو دلّه ی ببوو به مائی ناومیدی، ناومیدی قیزه وه نترین ده مامکه کانی خه لک و ریباره کانه.

ده لیم و گه واهی ده ده م، هه موو ماناکانی جوانی و راستگویی و پاکی رۆح و گه وره یی نه فسم، له ناو چاوه کانم بینی، ئەوه ش له وه زه مانه دا بوونه ته دراویکی ده گمه ن، له نیگاکانی، ئاره زوویکی مه زنه له ئەقین دۆزیه وه، راگه یاندنی ئینتمایه بو ناسنامه یه کی هاوچه رخ.

ئیزا.. ئەهی کیزه سه رکه شه ئەمازیگییه که، خوشتم ده ویت!

ئیمزا:

هه ژاره داماهه که بو خوشه ویستی...

یوبا

....

ئىنجا زمانەكەت روونتر و كراووتر و ئازاتر بېوو:

_ بەختيارم بە تيرۆژەكانى دەر بازبونت، ئەى ئاسمانەكەم، ئەى
هەموو خاك و زەويىيەكانم...

بزەيەكم هاتى:

_ توورە دەبووم ئەگەر بلىت:

كەنيزەكەم، ئەى سامان و دەسكەوتەكەم!

زمانت شيرينتر و شيرينتر دەبوو، پەيقە ئازاكانت روونتر و ديارتر
دەبوون:

_ تۆ مولك و حەقى منى! تۆ بۆ من دروستكراويت. ولاتيش لەو
خوشناييت تۆ لەناو ئاميزى دېرى تاوانەكان بيمينايتهو.

ئەزیزەكەم، كاتى ئەو هاتوو ئەو رهوشە سازبەينەو...

ئەزیزەكەم، خۆت بۆ زۆرترين راموسان و ژوانەكانم ئامادە بکە!

بەو قوومە شەرابە مەستبووم. ئاى ... چ سەرخۆشيبەك بوو؟!

ئاخېك بوو ئەو ساتە، من بۆ تۆم خولقاند، قووناخېك لە نائومېدى
و كەساسيبەكان:

_ پياوہ ئەزیزەكەم... تۆ ئاويزان و دەر بازبونت دەوى؟!

چۆن... ئەو ت لە جەستەییەکی داوەشاو و رزیوی من دەویتی؟!

چۆن... تۆش بوویتیە چرایەکی کوزاوه و خامۆش؟!

چۆن... ئیمة لەناو ئاستەنگەکاندا کولایین؟!

۵

وہ فایەک بو ئەو پیاوہ ..

لەبەر مەترسییەکانم...

بو ہموو وہ ہمەکانم...

لەبەر ھۆشیارییەکانی من بوو، رۆژەکان تیر نەبوون لە ئارەزوو و
چیزوہرگرتن، بەردەوام دەمپرسی، ئایا من دەتوانم ھەلتمژم،
دەتوانم! ئەگەر من ھیشتا لەژیر خواوەنداریەتی فەزایەکی تر بم؟!

بەداخوہ، لەناو کونە دەرزیلەکانم ھیشتا بەرەہی بەرگری
مابوون... میراتە قوورسەکە، ئەوہی لەناو قەناعەتە کۆنەکانەوہ

چەسپىوون، ھېشتا ئەو چىرپوونەوھ كوشندە ترسناكەم بەرپووى
رەووشتى دەستدريژىيەكان تىدا مابوو!

بەداخەوھ، لەودەمانە من تواناي بزوينەرى بەھىزى دروستم بۆ
بانگەشەى رەووشتى ھەردووكمان تىدا پەيدا نەببوو!

ئەوھش، موژدەى سەركەوتن بوو، بەسەر گىلى و نەفامىيەكى كۆن

...

بۆيەش ئىمىرۆ داوا دەكەم ھەموو جۆرەكانى كالفامى و گىلىيەكان
نەمىنىن، ئىستاش پىكەنىم بە خۆم دىتەوھ، كە پىش ناسىنى تۆ
وامزانىوھ دەسكەوت و سەركەوتنى باشم كردووھ! بۆيەش لە شان
و نسكۆكانم زۆر دەبوون، دەرئەنجام دەگەمە ئەو بىرپارەى تۆ،
خەباتەكەت بەردەوام بكە تا ئامانجى باش بە دۆزەكەمان
بگەينىن:

سۆز و خوليابوونت بۆ منە!

كە تۆش سواری ناو مەترسىيەكان دەبىت، بەدواى دژواریيەكان
دەكەويت، جەستەى من لەبىر دەكەيت، بۆيە بەتوورەبىيەوھ
بەرووتا ھاوارم دەکرد:

— تۆ چ پىاوئىكى سەرلىشىواوى؟!

...

ئىنجا نۆرەي تۆ ھات، ۋەك من سەرخۆش بوويت، مەست ببوويت،
 كە منت بينى سەبر سەبر دەستبەردارى قەناعەتە كۆنەكانم
 دەبم.

سەرخۆش دەبیت، كە دەبينیت لە پیناوی تۆدا، بايەخ و
 رامانەكانم دەگۆرپم و بپروا بە فەلسەفە و خۆشەويستى دەھيىنم،
 فير دەبم، كەي بە قسەي خوداكان نەكەم، كەي غيرە و ئيرەيي بە
 گۆل ببەم.

ئاي من لەودەمانە ببووم بە ژنيكى ئيماندار!

...

لەبەر تۆ، دەستم لەسەر ھەموو پيشەيەك ھەلگرت و خۆم بۆ تۆ
 تەرخانکرد.

خۆم بۆ تۆ تەرخانکردبوو، تا شيتبوونم بە تۆ لەگەل
 بەردەواميەكاني ليداني دل، نوي بکەمەو، خۆم بۆ تۆ
 تەرخانکردبوو، تا لە مردنى بەھەلە دووربکەومەو، بيدهنگ
 بگەمە ژوانت.

كە خۆم بۆ تۆ تەرخان دەكەم، لەگەل ولات ئاشت دەبمەو،
 تەرخانکردنم بۆ تۆ، بوار بە ولات دەدات نويژى تۆبەکردن لەبن
 دەستەكانت بکات..

تەرخانبوونم بۇ تۆ دەبىتتە سەرمايەم...

نەفرەت لەو ھى دەكەبىتتە نىوان من و ئەو سەرمايە!

تەرخانبوونم بۇ تۆ، بايەخى نەبوو، بۇ ھەموو ھەژان و رووبەرپووبونە ھەكەنى ژيان، بەلام بەدلىنبايە ھە، كە خۆم تەنھا بۇ تۆ تەرخان دەكەم، جەستەم بە جوانترين و تەرتيرين بەھار دەردەكەبىتتە ھە...

ئىتر بەو جۆرە رادەستى سۆزە بەتامەكەى سوتان دەبم بۇ تۆ، بۇ سەرەتاي گەرمبوونەكە.

بەو جۆرە ئازايەتى پەيدا دەكەم، بىرە ھەرييەكانم كۆبكەمە ھە، بەلى ھەموو يادگارەكانم..

بۇ سازدانى پردەكان... بەلى ھەموو پردەكان...

۶

خۆشەويستەكەم...

ۋەك ئىنتما، بۇ ئەو زەمەنە بەتالى و بەژانە ھە خۆشەويستى تۆ گوزەرى كرد...

وهك سه رچاوه كانى ئه و خاكه، خوښ و فينك له ناو دهماره كانى
خويڼم روښت!

هه ست ده كه م، روحم بو ئاينيكى تر هه لده پهرت، له جهسته شم
هه لده گهرتته وه و بيزاره، به هيچ سه مايه كى تر مه ست نابيت،
ئه گهر له سهر ريمى نازادى تو نه بپت...

مه غرور:

ئه و چهند هه ستى به ئاينى دوا قه سیده كهى ده كرد!

به لام وهك مستى دهسته كانى توند و دژوار بوو، چهند جهختيان
ده كرد له من ناوى تو بزنان، منيش چهند جاريك پيموتن:

_ برؤن له گورانبيه كانى چياكه بپرسن!

ئاي كه درنده بوون، چهند ويستيان و كوښشيان ده كرد، من له
ههنگوينى تو بيبهرى بكن، به لام من له سهر تو گهرم و به جوښتر
ده بووم!

چهند باهوږى تووره بيان به پرومدا هه لده كرد...

كى توى به و ناساند،

كى په يوه ندييه كهى ساز كرد!

به لام من گالته م به باهوږى تووره ييه كانى ئه وان ده هات!

سو پاس بو هه ردوو مسته كانى!

مسته‌کانی نهیئی ترسه‌کانیان، له‌ناو ئاسمانی شیئی و په‌روشی
من و هه‌لچوونم بۆ تۆ شه‌رمه‌زار ده‌کرد!

...

چاودیڤی ده‌کردین، له‌ناو به‌ره‌لایی و نائارامیدا، هه‌ردوو‌کمان
له‌به‌ر سیبه‌ری هه‌لو‌یسته‌ نو‌ییه‌که‌مان، ئه‌و چاودیڤی ده‌کردین.

خۆکوشتنیکی جوانمان کردبوو به‌ سروود، من دل‌نیاش نه‌بوو بتوانم
خوداکان رازی بکه‌م، ویست و خواسته‌کانمان ببوون به‌ سه‌رچاوه‌ی
نیگه‌رانی و بیزارکردنی خوداکان ...

کۆشش ده‌کات، به‌ هه‌موو هیوا و هه‌ناسه‌کانی، نه‌خزیینه‌ ناو
جیهانه‌ گه‌شه‌که‌ت، به‌لام ئییه‌ گه‌یشتبووینه‌ بن سابات و
هه‌یوانه‌که‌ی!

ئینجا ده‌ست ده‌کات به‌ هه‌ره‌شه‌کانی:

ئه‌و ته‌نها روویکی ده‌ویست، له‌ روو و ئاکاری ئه‌و بیټ، ته‌نها به
جه‌سته‌ی ئه‌و و بۆنه‌که‌ی دل‌نیا و سه‌رفراز ده‌بوو، له‌به‌ر جه‌سته‌ی
خۆم به‌رگه‌رییم ده‌کرد...

له‌به‌ر بۆنی تۆ بوو که‌ به‌رگه‌رییم ده‌کرد و نه‌ده‌به‌زیم!

ویستمان تابلۆیهکی جوان بنهخشینین و بهردهوام بووین.

لهسهر خاوهنداریهتی تابلۆکه، ههردووکمان بهدژواری
بهربهکانیمان بوو.

ئهو پێی باش بوو، تابلۆکه ناو بنین بانگهوازیکی روون بو
ئاشوبهکان،

منیش گالتهم پێی دههات، لهوه و له ههموو مهترسییهکانی:

_ چهند پیت خوشه، پشت لهوه بکهیت که تابلۆکه نیشتمان،
یهکیارچه نیشتمان!

بهلی، به ههموو وینه تیژ و ئازاکان بهردهوام بووین لهسهر
تابلۆکه، بهههمان جورئتهوه من بریارهکهی خۆم دهدا:

_ تابلۆكه مولكى ههمومانه، كه بریتیه له جوانترین ئاشوبه و ئازاوهكان.

...

بۆ ئەکتیڤکردنی ئازاوهکه..

ئینسافه دووره کهت وایه، ههموو ئازاوهیهک ئاینی خوێ ههیه...

شهمهنده فهريکی جوان بوو، له مانگی فبرایه، جوانترین ترين بوو، ئیمه ی بهیه کهوه له ناو فارگۆنیکدا هه لگرتبوو.

له و ساته ی پیمان خسته ناو ترینه که، مهست بووین، له یه کهم ساتدا مهست بووین، ههردوو کمان به و دابرا نه هوشیار بووین، که ولات له سه ر حه قه له و دابرا نه ماندا.

ئوه نده مان به سه، ههردوو کمان به رائه تی منالیمان له ناخدا هه بوو!

ئوه نده مان به سه، ئاره زوی دوو چۆله که مان هه بوو!

ئوه نده مان به سه ... ئه گه ر ولاتیش له ته نیشته ئیمه کورسییه کی هه بیته،

ئوه نده مان به سه ... با ههموو گۆشه و ئاسۆکانی ولات، بزانه که ههردوو کمان نیاز پاکین که سواری ترینیک ده بین و ده پۆین!

....

بەيەكەو سوارى ترينە جوانەكەى فبرايەر بووين ...

ئيمەش وەك ھەموو ئەوانەى خەون دەبين، ئامادەبووين، چووينە
پيشانگايەكى نيودەولەتى شادى و رووناكى ...

لەوئ بەلئيمان بو چراكە نوئكردهو، كوئشكار بوون باھۆزەكان،
ھەناسەكانمان لئ بكوئينەو، كوئشكار بوون زەھرەكان، بو
گەمارۆدانى ئەو خۆرەى بە زمانەكەى سەرزەمىن پئى دەپەيقين،
بەلام ئەو رەسەن بو، جوان بو، ھەر مايەو ...

لە دەرەوشانەو ماىەو و نوژەنتر دەبوو!

لەوئش، لە كەمەرى چراكە، شادى مناليمان موژدەى يەكەمى بو
ئەو رۆمانە راگەياند .

....

ئىستاش كە ترينەكە سەفەرىكى تر دەكاتەو، من بەھەلپەو لە
ناخى قوولئى منالئى عىشقتەو ھەلدەبەزم، ئارەزوو شىتە

پېرۆزه کهم سه فەری نوئی دهوئته وه، دهخواییت بگاته وه ناو
جیهانه نهرم و ئارامه کهت.

جاران لهو جیهانه، نه دهکرا خزمهتی مافی منالیت له گه شهی
خود و فیربوونی وانه جوانهکانی ولاتپاریزی و ژیان ئاسایی و
رهوا بییت.

نامهوئ به بیرم بیته وه، نامهوئ ههله و خهوشهکانی ترینه که
تۆماری کردبوون به بیربیته وه، نامهوئ...

نیازپاکم و نامهوئ ئه و رۆمانه دووچاری هیچ جوړه شکست و
رووخانیک بکه م!

۸

له تیپه پاندنی ناوهندی خهونه که و ئاره زووکردنی زۆرترم له
ئامیزکردنت زۆرتر و توندتر، له وده مانه دا، بریار ده ده م زۆرتر
ئاویتهت بکه م!

ئای... تۆ چ جوړه دۆستیک بوویت؟!

لەسەر عیشقم بۆ تۆ، رۆژیکیان میدالیا وەردەگەردم... ئاستی
کەمال و جوانییەکانت شکۆدار دەکات..

زۆرتەرین راکردن بەدوای تۆدا، قەسیدە جوانەکانم بەرجەستەتر
دەبن!

...

پاش ئەوەی چەندین کەسم بینی بۆ تۆ رایان دەکرد، منیش بپاری
خۆمدا، بەپێخاوسی بپارە کەم جیبەجێکرد و رامکرد،
بەپێخاوسی... بۆ لای تۆ رامکرد!

ساتیکی شیرین بوو، دلداریەکان ئاگادار و هوشیار بوون،
ئاگادار بوونیش دەگاتە رهوشی کرنۆشی ناو نوێژ، کرنۆشبردنیک
بوو، زۆر ئاگاییم لێی نەبوو، لە خەون و چرکەساتەکانیش
نەمدیبوو.

لەبەردەم ئەو جۆرە دلدارانە، هەستم بە سامگرتن دەکرد،
حەپەسابووم:

دەمویست بگەمە ئاستی تۆ، ئەدی تۆ ولاتیک نیت قەسیدەکانت بۆ
دەنوسریت؟!

دەگەمە ئاستی تۆ!

بۆ یەكەمجار، دەسەلاتم، بەسەر شیعری میلی رەسەن دەشکیت...

چەند چامەى دلدارى بۆتۆ...

چەند چامەى زامدار بۆتۆ...

چامەكان باشتىرىن و زۆرتىرىن دەنگدانەوھىيان لەناو ھاونىشتمانىيە راستەقىنەيىھەكان پەيدا دەكات.

چامەكان دەبنە چراى شەوھ تارىكەكان، بۆ ئەوانەى تەنھا دەيانەوئى ئاكارەكانىيان ون و شىواو بىت، سىبەرەكانىيان دوور و نادىيار بىت!

ئىنجا من دەگمە ژوانى تۆ...

لەو ژوانەدا لەبىر ناكەم سەرسامى و ھەپەسانى خۆمت پى رابگەيىنم، شۆك و سامەكەم:

ئەوانەى دىمانە نازدارەكەيان سازکرد، ھەر ھىچ نەبىت ديارە، يەككە لە كەسەكانى ناو كۆشكەكە، يەككە لە سەگە برسپىھەكان، يەككە لەناو چلكاوخۆرى چركەساتەكان. لەوئى سازكەرى بەرنامە و سەردانەكەمان باشى دانابوو، لەبىرى بوو، لەدوا ساتەكانى دىمانەكە، رىكارەكانى دەستبەردارى تۆى پى راگەياندم!

بەپىچەوانەى مەزندانە و بۆچوونەكانم، ھەوالەكە ھەك بروسكىك بەر تۆ نەكەوت، بەو ھىمىنىيەى تۆ شلەژام، بىدەنگىيەكەت، نارەزايى دەرنەبىرىنت، تۆ لەودەمانە ببوويتە يەككە لە گەورە پىرۆزىيەكانم، ھەتا ئەودەمانە تۆ لەو جۆرە كەسانە بوويت بۆ

من، من برپاریکم له سهر خۆم دابوو، به لئینم دابوو، جه لاله تی تۆ
له ههموو شهیتانه کانی خۆرهلآت و خۆرئاوا بپاریزم!

ئوه یان یه که مین نائومی دی و نسکۆکانت بوو:

تۆ چۆن ده توانیت، لهو کاره ساته دا، بیدهنگی هه لبرئیریت، چۆن؟!

تۆ سهر به کام جه مسهری؟!

بۆیهش له وده مانه گومانم که وته سهر حیکاته که مان... سهر
ئه فسانه یی سۆز و خولیا بوونم به تۆ!

...

ولاتیش له ورۆژانه، له ناو ستهم و زۆردارییه کان ده تلایه وه، به لام
ناتوانم ده سته برداری بم، میلله تان چ ده کهن که ولاته که یان
رووبه پرووی کاره ساتیک ده بیته وه، من چ بکه م.

من چۆن بتوانم ولاته که م جیبه یلم، ده سته برداری بم و تۆی تیدا
بیته؟!

چۆن من لهو ولاته کۆچ بکه م، تۆش له ههموو ره وشه کانی ولاتا
وهک موژگانی توند پیوه ی به سترابیته وه؟!

له بهر سازشه کانت بۆ دلنه واییم، تا خۆم ئیقناع بکه م و هه ست به
نائومی دی نه که م، بۆیه بیدهنگی و لایه نگیریم نه نواند، بۆیه

نەھاتمە دەنگ، ناپەزايىم دەرنەبىرى، وتم ديارە گەمارۆ و گوشارى
زۆرى لەسەر بووہ.

ھيواداربووم قەناعەتەكەم گەورەترىش بىت، بەقەد ئەوہى
بواریك بگرىت، من وەك ژنىكى چلكاوخۆر رازى بكات.
بۆيە ئيقناعکردنم لەلايەن تۆوہ ھەر ماوہ..

۹

ئازايانە ماوہيەكى زۆرە لەناو جىھانە رووناكە پىرشنگدارەكەت،
لەبەر سىبەرەكانت، لەناو رەنگەكانت، بەلام ھەلۆيىستەكانت
ديارە سەير بوون، كە باسى ئەوہم بۆ دەكردى، ئارەزووم زۆرە لە
بوارى ويىنەكيشانا ئاستم بەرزتر بكەمەوہ:

— پۆيىستە پەيوەندىيەكانت لەگەل فلانە رەنگدا باشتەر بكەيت!

نائومىدى دووہميشم:

— سىاسەتى تۆ لە ھونەردا ئازارى نەدەدام!

زۆرتر نىگەران و شۆك دەبووم:

_ تۆ لەسەر كام ئاين بۆم شىت بوويت، ئەو شىت بوونەى ھەندىجار
دەخوازىت لەگەل رەنگىكى سارد ئاشتم بکاتەو، ھەندىجارىش
ئارەزووم بەرەو رەنگەکانى تۆ دەبات!؟

ئای ... ھەست دەكەم پەرسىتگاکەت چەند بە گومان ئالۆزە!

ئای ... لەناو ستۆدیویە بکوزەكەت، چەند ھەست بە ھەيرانى و
سەرسووران دەكەم!

بەلام زۆر لە ھەپەسان و گومانەکانم دەگۆرا، كە بە ئاوازيكى
سۆزدارى پاكەو بۆم دەخویندیت:

سەفەر دەكەم..

لیرە لە دلم دوور دەكەومەو،

مستىك پۆلوی ئاگر دەگاتە سەر لیوھەکانم،

بزهیهكى گۆلە داودى ...

من سەفەر دەكەم و بۆ چاوهكانت و شىت بووم،

ئەى كیزە نىگا بەتىغەكە

لە بەرائەتى سەرەتاکانى گەنجیدا،

ئەى ئەوھى لە شوینىكەو ھاتوويت شوین نەبوو،

چەقوووى ناو گۆشەیهكى دلم

وهك تيرۆزه شورشگيرهكه،

خۆشتمدهوئيت، به ئازاريكي مهندهوه

سوژم بو ئاميزيكي بوئت ههيه

من شيئي چاوهكانتم

من شيئي ئيزام ...

من ...

يوبا ...

بهلام چهند جار ئيمان و بروابوون دواخراوه، سروود دهچرين و
مالئاوايي دهكهين و مالئاواييشمان بو سروود گوته:

_ سهفه دهكهه، تووش سهفه دهكهيت، قهدهرمان سهفهركردنه!

_ سهفه دهكهيت، سهفه دهكهه، وهك ئهوهي بهيهكهوه تهنها
سهفهركردن قهدرمان بييت، تهنها شيعرهكان بييت!

_ سهفه دهكهه، سهفه دهكهيت... پيروزه ههموو مالئاواييهك
فرميسكهكهي شهقار شهقارمان دهكات!

_ سهفه دهكهه... سهفه دهكهيت.. ههموو سهردهمهكاني ونبوون
و سهرگهردانييهكانمان پيروزه!

ئيزا / يوبا

۱۰

جاريكى تريش رۇيشتيت، دووباره بارتكرد.

دەبى چەند جارى تريش، دەبى برۆين و بگەپپينەوہ پاش ھەر
دووركەوتنىك؟!

منيش رۇيشتيم:

_ (تەنھا و بەس لە گۆرانىيەكان و زادى ئەو، دىنيا بە!)

بەو شىۋەيە بەلئىنم بە ھەموو گياوگۆلەكانى ئەتلەسى دەدا،
ئەوانەى خەونيان ھەبوو، ئەوانيش ھەك من لە ۋەھمدا بوون.

...

رۆیشتمهوه!

ئەو جارەش دواجار بوو، ئەوم لەناو ھەردوو مستی خۆم بینی،
بەلام من، دەمزانى ئەو دواڊیمانە نییە و من بۆ تۆ ھەر
دەگەرپیمەوہ:

گەرانەوہ بۆ تۆ یاسایەکی فیزیاییە و سرووشت و ھەلکەوتەى
منیش ناتوانییت لیوہى دەرباز بییت.

من رۆیشتم... تۆش زۆر بایەخت بەو کۆچەم نەدا...

من رۆیشتم... توورپەى گەیشتە ناو دەمارەکانم:

وردەکاریى گەشتەکەم ھەمووی لەلای ئەو دەمینیتەوہ!

ئەو نە پینغبەر بوو، نە شاعیریش، وەک دۆزەخ توند و رەق بوو...

وہرزەکانى منیش بۆ ئەو بییت، کە ھیچ وەرزیکی نییە، وتم،

فەرموو ھەموو وەرزەکانیش پرسەیان تپدایە!

چاوہکانى کەناریکن جیگای ھیچ دەربەدەرییەکیان لەنیواندا

نابیتەوہ، وتم، سەیرە چۆن وەھمەکانى بەھاریش لەنیواندا

دەربەدەر بوون!

...

دووبارە رۆیشتەوہ.

لهوئ، دلنيام دهبي زوردارييهكاني ئهو سويند بخون، وادهزانييت
هيچ پرسينهوه و چاوديريک نيه.

سهرهتا مست و زهبرهکانتم بهگالتهوه دهبيني، بهلام زورتر و
زورتر روون دهبونهوه:

_ ئيوه گروويپيکن وههم و خهون دهبينن و بهس. ههر چهنديش
کوشش بکن جيگاتان نابيتهوه، ئهو رامانه بو ولات و بهرژهوهنده
بالاکاني باشته له هورينهکانتان.

ويستم ههموو کوشش و چهپوکه درندهکاني پوچهل بکهمهوه:

له بروابوونم به داهاتوو، ههموو کوششهکانم پشتگوئ دهخت،
دواروژي خوّم و خوّت، ئهو دواروژي ديار بوو، دواروژي منيشي
لهگهّل خوئ تا ئهبهدههرووخاند.

ببووره، کام دواروژ لهگهّل جهلادهکان چاوهروان دهکرييت؟!

بهلام ئاي که زور دهترسم سهردهمانیک بيّت تو رولي جهلادهکه
ببينيت، چ جهلاديک!

...

من روويستم.

زۆرتر دۇنيا بووم، مەسەلەكە بەۋە بەند بوو كام لەو دوو جەمسەرە
سەردەكەون:

من و ئەو..

ئەو و تۆ..

تۆ و ئەوان...

منت بىنى دووبارە بىر لە تۆ دەكەمەۋە.

منت بىنى زۆرتر داگىرت دەكەمەۋە.

داگىرت دەكەم و داگىر كەرەكان زۆرتر لە عەرەشەكانيان دەترسن.

داگىرت دەكەم و چەندىن چۆلەكە پېشېركى دەكەن زووتر بگەنە
ناو ئاسمانەكانم...

بەلام، لەۋى لەسەر كەنارە شىتەكەى حەۋزى دەرياي سېى
ناۋەپراست، دووبارە دەردەكەۋىت و تۆ ھىچ بايەخىك بەۋ شەرە
نادەيت.

يان دەركەۋت تۆ حەسوۋدى بە شەرەكانم دەبەيت ...

ھەموو ئەۋ شەرەكانەى ژنان ھەلپىدەگرسىن!

بېگومان، من، دەمەۋى بېمە خاۋەنى ھەموو جەنگەكان و تاكە
پالەۋانى مەيدانەكانىش بم.

ئاي... چەند ئازار دەخۆم كە دەزانم نائومىدى و نىسكۆكانم لەناو
تۆدا زاۋزى دەكەن!

چەند ئازارم دەدات!

۱۱

من رۆيشتم.

لەوئ بە زەبرە گەورە کوشندەكەى سەرسامى كردم. منى بەوہش تاوانبار دەکرد، كە زیدەپۆييم بەسەر حەقیك کردووہ ئەو زۆر بە پیرۆزى زانیوہ، ھیرشم کردوتە سەر موقەدەسەکانى ئەو، ئای لەودەمانە، چەند لە موقەدەسیكى جوانى دەگمەن دەچیت، من رۆيشتم!

ھیواداربووم جورئەتى دەکرد ئاگادارم بکاتەوہ، كە من پيشیليم بە پیرۆزییەکانى کردووہ، لە یەكەم زیدەپۆییهکاندا، بەلام ئەوہى نەکرد. ئەوہش بەس بوو بۆ ئەوہى ببیتە یەكەم سەرکەوتنم بەسەر ئەودا، ئەوہش دەبووہ سەرمەشقى سەرکەوتنەکانى ترم:

ئەو ھەستى کردبوو، تومەتبارکردنم موشەرەف دەكات ...

تومه ته کانی ئه، من بههیز و پاریزراو دهکات ...

ئه و مه زنده ی ده کرد من لومه که ی بیزارم ناکات ...

ئه و یه قین بوو، من ئاره زومه هه موو جیهان بزنان تو منت
تومه تبار کردوو!

دهرئه نجام ئه و ئیره یی به ئازادییه کانم ده بات، که خو ی
جورئه تی نه کردوو ئه و سه ربه ستیه په پره و بکات، نو یژیکی
جوانه و ناتوانیت ئازادانه و له بهرده م خه لکه که دایبه ستیت!

به بوچوونی ئه و ئه وه یان به سه، که عاشقکیکی به توانای ولاته ...
عاشقیکه ماوه ماوه ده توانیت که ی ویستی، تو له بهر دهسته کانی
ئاماده بیت:

_ به ئی، ئیماره تی موئمنین برپوایان به تو نییه، که به بی تو
دروست و ساز نابن، کاره ساته که له وه دایه، هه ر ئیماره تیک
ژنیکی شی تی هه یه له سه ر حه ق بیت، هه موو شی ته کانی ولاتیش
پشتیوانی ده که ن!

...

ئه و تیده گات، هه موو گالته جارییه کانی، هه ره شه کانی ناتوانن من
بروخینیت، ئامانجه کانی ناپیکیت، چونکه مه به ستم گه یشتنه

بهو، له بهر ئه وهی داواکردنی تۆ بۆ من، بووئته قه لاتیکى خوراگر
و ناشکیت، بۆیه بیره کاته وه:

_ من پيوستم به چه کيکى تری کوشنده ههیه، بۆ رووخاندنی ئه و
ژنه ئیمانداره پهریشانه!

بۆیه بیر له وه ده کاته وه، به تومه تی خیانه تی مه زن تاوانبارم
بکات، من ئاگادارم کرده وه، دلدارى و سوتانم بۆ تۆ، له گه ل
خیانه تی مه زن ناکرئ له ناو دلکى سه لیمی وه ک من کۆببیته وه،
بۆیه ئامۆژگارى کردم داواى مافی په نابهرى سیاسى بکه م.

به ئامۆژگارییه که ی سه رسام بووم و بیرم کرده وه:

_ ئایا من بومه ته مه ترسییه که ی کوشنده، تا بچم داواى په نابهرى
سیاسى بکه م!؟

ئایا ده گه پینه وه سالانى گولله باران، بۆ کپکردن و مامه له کردن
له گه ل بره و بوونم به تۆ و به شیتیه که م!؟

به ئی، به ئامۆژگارییه که ی سه رسام بووم و بیرم کرده وه:

ئایا داواى مافی په نابهرى سیاسى بکه م!؟

دواى به تووره بیه وه:

_ نه خیر، من له و که سانه نیم رووبه رووبونه وه کانم دوا بخره م، من
له و که سانه نیم، سووتان و سۆزه گهرمه که م دوا بخره م!

له سه ر شیتیه کانم به رده وام بووم.

من شیتیکم، پروام وایه کهسانی عاقل ناتوانن ئیقناعم بکهن،
ببووره، ئهوانه‌ی خو‌یان به عاقل ده‌زانن!

۱۲

به‌یانییه‌کیان بۆ سه‌رکار ده‌پو‌یشت ئه‌و وتی:

_ ئه‌و به‌رپرسه‌ی له‌سه‌ر حزبه ئیسلامی حیساب ده‌کریت، ئه‌وه‌ی
وتبووی زۆربه‌ی ژنانه‌ی ئه‌تله‌س قه‌حپه‌ن، من واده‌زانم قسه‌کانی
ته‌واوه و له‌سه‌ر حه‌قه که ئه‌و قسه‌یه‌ی کردووه، ئیوه هه‌مووتان
ژنانه‌ی ئه‌تله‌سی قه‌حپه‌ن..

خو‌ین له‌ناو ده‌ماره‌کانم هه‌لچوون، هه‌ستم به‌ بوونی هه‌یزیک
ده‌کرد بیروخینم.

ئیاره‌که‌ی ئه‌و روژه، بۆ پیرۆزی و گه‌وره‌یی هه‌موو ژنه
قه‌حپه‌کانی جیهان شیعریکم بلا‌وکرده‌وه!

چامه شیعرییه‌که‌م وه‌ک رووبه‌پرووبونه‌وه‌یه‌کی جوان به‌پرووی
هه‌موو زۆله‌کانی ولات بلا‌وکرده‌وه ...

چامه‌که‌م، وه‌ک وه‌لامی‌ک بو لی‌دوانه زۆله‌که‌ی ئەندام له‌ حزبی
ئیسلامی بلا‌و‌کرده‌وه!

به‌ئێ شیع‌ره‌که‌م بلا‌و‌کرده‌وه، به‌لام پێش بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی ...

سویند و به‌ئینم به‌ مانگی گه‌ش، به‌ تو دابوو،

به‌ دوو لیوی برسی،

به‌ سرووتی ژنیکی عاشقی بی ئوقره!

...

پارچه‌ شیع‌ره‌که‌م بلا‌و‌کرده‌وه.

له‌وده‌مانه‌ پێویستم به‌ هاندان و جو‌شی ژنه‌ نووسه‌ری
به‌نگلادیشی ته‌سلیمه‌ نه‌سرین نه‌بوو، خوینم گه‌رم بکات، تا
شیع‌ره‌که‌ بلا‌وبکه‌مه‌وه.

من به‌ر له‌ چه‌ند ساڵ، له‌ ناسینی ئه‌و گه‌یشتبومه‌ زه‌مه‌نی
یاخیبوون، وه‌ک ئه‌و له‌سه‌ر شیوازی نووسین، وه‌ک ژنه‌ نووسه‌ریکی
شۆرشگیر!

که‌ کتیبه‌که‌ی ته‌سلیمه‌م به‌ده‌ست گه‌یشت، تێدا داواکار بوو،
ژنانی جیهانی ئیسلامی یاخی بن، من له‌وده‌مانه‌، که‌ ئه‌و له‌
سوید مافی په‌نابه‌ری له‌ ترسی فه‌توای ئیسلامیه‌کان وه‌رگرتبوو،

نهده ویرا بگه پیتته وه ولاته که ی و بچیتته وه بهنگلادیش، من
 خه ریکی سازکردن و چه سپاندنی بوار و بهرنامه کانی ره فز و
 بهرهنگار بوونه وه بووم:

ره فزی هه موو پیداکرییه کانم ده کرد، له وانهی داوایان ده کرد
 سازش و په شیمان بوونه وه له هه موو زه بره کانی ئه و بکه م و
 بیده نگ بم، یان، من به رامبه ر مافی زانینی نامرؤقایه تی و
 بهرزه وه ندییه کانی هه له م کردو وه، ئه گه رنا باجیکی زور به رامبه ر
 ئه و ره ووشته ده ده م، یان ده بیت داوای لی بووردن بکه م.

...

چه ند هه نگاویکی سه ره تایی له سه ر کاروانی بهر په رچدانه وه که م
 رویشته بووم، بویه ئه و به دروستی و به ته واوی لی م تیده گات:

ئەو ژنە مەغریبىيە نارووخىت و ناشكىت!

ئەو ژنە ئەتلەسىيە، پەشيمان نابىتەو و داواى لىبووردن ناكات!

منىش، وەك تەسلىمە نەسرین، چەند جار پەيىقى چاكە و
دۆنەوايىم بەكارهينابوو، ئەگەر تاقىكردنەو وى ئەو شتانه لەگەل
ئەو پىاوه سوودى نەبوو، بۆيە ئەگەرە خراپ و بەدكارىم بۆى
هەلبىژارد:

بچمە رىزى ژنە شۆرشگىرەكانى جىهانى، ئەوانەى ژيانىان بە
ملكەچى و كەساسى و زۆردارى دەستپىكردبوو، بۆيە ياخى دەبن و
دەچنە ناو شۆرش و گر دەكەنەو.

با نەوال ئەلسەعداوى، لە خۆراگرىيە جوانىيەكەى دۆنيا بىت!

با وەفا سولتان لە فرىن و بالەفرەكانى لە ئاسمانا دۆنيا بىت!

ئەوانە و زۆر لە ژنە شەرىفە ئازاكان... دۆنباين!

ئەتلەسە خۆراگرەكەم زۆرترت لى دەو شىتەو،

ئەھرامە نەمرەكانى مىسر زۆرترت لى دەو شىتەو،

شاخەكانى كوردستانە زامدارەكە، زۆرترت لى دەو شىتەو!

زۆرترىن لە ژنانى شوخ و شەنگ و شانازى..

لهوانه‌ی له‌کاتی خه‌بات بو ئازادییه‌کانی هزر،

بو گه‌یشتن به سه‌ربه‌خۆییه‌کانی ژیان و بریاره‌کان!

زۆرتترین... به‌لام بیجگه له ره‌فزکردن هیچ براده‌ریکمان نه‌بوو،

زۆرتترین... به‌لام هیچ هه‌واریکمان نه‌بوو، بیجگه له به‌رگرییه

جوانه‌که‌مان:

کۆ بیره‌کردنه‌وه‌ی و ئاوه‌زی وه‌ک ئیمه بوو، چاوه‌پروان نه‌کات

پشتیوانی شۆرشه‌که‌مان نه‌که‌ن به‌پرووی دۆزه‌خی زۆرداره‌کان،

ئینجا ئه‌وانه له کام که‌لتووری شۆرشگێریش بن.

کۆ دلی وه‌ک ئیمه بوو، بو هه‌لگێرسانی شۆرشیک، به‌بێ ئه‌وه‌ی

زامنی پاراستنمان له شیری بکوژه‌کانه‌وه هه‌بیت!

له‌به‌ر ئه‌وه‌ی یاخی ببوین به نه‌فره‌تلیکراو سه‌یریان ده‌کردین.

به‌لام ئیمه، ژنانی موباره‌ک بووین له‌لایه‌ن ئاوه‌ز و

دادپه‌روه‌رییه‌وه!

مه‌لعون بووین ئیمه، هیچ بواریکی تزمان نه‌بوو ته‌نها ئه‌وه

نه‌بیت له‌سه‌ر به‌ته‌کان یاخی بین، له‌سه‌ر که‌سه زه‌لیله‌کانیش.

بریارماندا و‌لاته‌که‌م به به‌خشنده‌یی و سه‌ربه‌ستییه‌وه

هه‌لبژێرین، ئیمه‌ی ژن بووین ئه‌و بریاره‌ماندا، به‌پراستی ژنه

قه‌یره‌کان، ته‌لاقدراوه‌کان، به‌لام بورکان بووین به‌پرووی هه‌موو

زۆرداره درنده‌کان، ئاگرین و شۆرشگێر بوون!

که ناکۆکی و مملانییهکانی نیوانمان گهرم دهبوو، داوام دهکرد،
 ئەو بچیت رینماییهک وهربگریت، ئیمهش، وهک ههموو
 هاوسهرهکان پهروشی پهیههندییهکانمان بووین، ئەوانه
 دهیانویست ژیانى ناومالهکانیان ئالۆز نهبیّت، داوام لى دهکرد،
 بچیته لای دکتۆریک و ئامۆزگاری پیویست وهربگریت، تا هیلانە و
 رهوشی رۆژانهمان لهبن سیبهری مالهکهمان ئالۆز و خاپوور
 نهبیّت، له کیشه و قهیرانهکان خۆمان بپاریزین...

ئەو بهردهوام بهو شیوهیه وهلامی ده دامهوه و دهیوت:

_ نا دهچمه لای زانایهکی ئاینی، فهقییهک، یان مهلای
 مزگهوتیک.

ههر چهند کۆششم دهکرد، واز لهو بیروکهیه بهینیت سوودی
 نهبوو، وتم ئامۆزگاری ئەوانه هیچ بهرهمیکی نابیت:

_ دیاره شیت بوویت...؟! دهتهوی زانایهکی ئاینی رینماییمان
 بکات، مهلایهک ئەوهی وهک تو، ئەویش له خهبات و

تیکۆشانه کهم تهها لایه نی ریسواکردن و تومه تبارکردنم
ده بینیت؟!

نه خیر، نا ئه زیزه کهم، من هه رگیز هاوشانت نابم بۆ کن مه لایه ک
رینماییمان بکات، ریگای ئاشتبوننه وه مان پئی نیشان بدات. هه موو
زاناکانی ئاینی لیکدانه وه ی به دکارییان بۆ رامانه کهم هه یه،
ئه وان له میژه تۆیان دژ به من هانداه و داویان کردوه توندکار
و دژوارتر مامه له م له گه ل بکه یت.

...

دیار بوو، ئه و جهختی له سه ر ئامۆژگاری مه لاکان ده کرده وه،
مه به ستی بوو ده سه لات و هه ژموونه که ی له سه ر من بگپریته وه،
دیاره له بیرت نه ماوه که ماوه یه که منیان به کافیر ناساندوه،
بۆیه موسته حیله قه ناعهت به گه رانه وه بکه م بۆ ناو ملکه چی
هیچ ولاتیک!

ئه وه ی جیگای رامان و سه ره نجه، ئه و، له وده مانه دانی به
واقعیه تی شو رشه کانی بلێسه یان له چه ندین شوین بهرز
دهرده کهوت روون و ئاشکرا ده رپرېبوو، ده رپرینیکی
ئازایانه یه ش...

له ئاوه زم، له ناو دلم، له ناندینه کهم، له سه ر جیگه و
بالیفه کهم...

له زۆرترين ولات و تاراوگه دا، له زۆرترين مال و له سهر زۆرترين شه قام...

له زۆرترين په رستگا و نمايشگا، له زۆرترين چايه خانه و روژنامه ...

داني به وه دانا بوو ... به لام دهسته وه ستان بوو، نه يده تواني ناواخنه مرويي شوړشه كاني ئاويزان بكات، ئه و وا بوو.

به لام به جوړيك زه وقى له شيوه كاني نزا و داواكانم بو تو ده بيني، كه له هه موو جوړه كاني داهيناني ئاسايي تپه پراند بوو، به كه ماسي و كه لهره قبييه وه به رده و امبووني هه لبرارد بوو.

له جياتي ئه وهى له ناو سوژ و هه لچوونه كانم، بو هه موو شوړشه كانم، به پرووى هه موو شيوازه كاني زه بروزهنگ و هه لوه شان هه كان، جوړيك له راگه ياندن و هاواري ئازايانه يه ببيني، ئه و پپي باستر بوو، يان پپي راستر بوو، له گه ل گوړان و هه لچوون و سه رسه ختبييه لزگينه كانم، من به ژنيكي به ره لا و سوژاني بزاني!

ئه گه رچي، كه وتن و لادانه كه م به بوچووني ئه و، ته نها بريتي بوون له په ناگيري و داكه وتن به ره و ره وشيكي ناسايي باو...

دووركه وتن هه و، به بوچووني ئه و، له هزر، له ئه قين، له شيعر و له هاولاتي بوون!

دووركه وتن هه ويهك ... لادانيك بوو من ئه وه م ده خواست، ئينجا بو به رزه وه ندي هه ر كه سيك بشكيته وه.

دوورکه وتنه وه یهک ... گۆرانیک به ره و هه موو جوړه کانی دهسته مۆکردن و ملکه چیه کان.

من به ناوی ئه فینه وه، له بهر خو شه ویستیه وه بواری هه موو تاوانه کانی هزرم ده دا!

من له بهر گه وره یی ناوی هونه ر، ده ستخو شی و پیرۆزییش له هه موو خه وشه کانی زمان ده که م!

به هه موو شیوازه کانی سه رده مه که، خو شه ویستیم بو تو، هه تا راده ی شیتبوون، هه موو شو رشه کانی جیهانییش دل سو زییه که م تیر ناکات!

....

به لئ، یهک وینه ی منی له بهر چاو ده مینیته وه، وهک ژنیکی لادهر و بهس.

ئیتر له ورۆژه وه، له بهر ئه و که وتنه به رده وام ده چه وسیتته وه!

بو هه لسانه وه و پالدانی کاردانه وه ی که وتنه که م، ماوه ماوه هاواریکم به گو یچکه دووره نادیاره کانی کردووه و وتومه:

_ گوئ بگره، خو شه ویسته که م، ئه گه ر تو به چاوی ژنیکی لادهر و به رپه لا سه یرم ده که یت، ئه و لاده رییه، به رپه لاییه که زورتر من ئازاد و سه ربه ست ده کات، ئه وه ش گهرنتی هه لسان و بوونم بووه.

وهك ئهوهى ئاويكى ساردى بهسهردا بكه، بهردهوام ناكوك و نارازى بوو و دهيووت:

_ كام سهربهستى، كام بوون و وجود؟! من تو دهبينم لهدواى شهيتانا دهپويت و دهستهموى كردويت، بهرهو كار و رهووشته لادان و بيئابرووييهكان پهلكيشت دهكات!

له زيانى من بچوره دهرهوه! نامهوى ئه و جوره ههقالبهندييهمان نوژهن و زيندوو بيت!

منيش بهزهيم پيى دههاتهوه:

بهشدارييهكانى ئه و له شورشهكان، بو من خهباتيكي تايبهتى بوو، وهك هاوسهريكي زهليلى خوم، به ملكهچى و گويرايلهلى رابگرم.

ئهو نهيدهزانى كوت و فشارهكانى توندتر بكات، بوارهكانى دهربازبوونم لهناو دهستى ئه و نزيكتر دهبيتتهوه، نهك ئازاد دهبووم و بهس، بهلكو ئارهزووهكانم دهكاتتهوه، تا زورتر بهرهو ئاسمانه سهركهشه بهرزه بهرينه شيرينهكه بفرم، زورتر لهو دووربكهومهوه!

سوپاس بو توندكارييه درندهييهكهى!

سوپاس بو دووركهوتنهوهكهى... ئازادكهر و فريارهسهكهم!

له کۆتایی، پاش ئهوهی سه رناکه ویت ئه و له ئیقناعکردنم به
نکۆلیکردن له و شیعرهی برۆای به و هه بوو...

له کۆتایی، پاش ئهوهی شکستی هینا، له تومه تبارکردنم به
شتیک من تۆبهی پێ بکه م یان کۆتاییم پێ بهینیت...

له کۆتایی، پاش ئهوهی زانیم، مه بهستی گلاوه لهوهی من بۆ
رینماییکردنم ده نیریته لای زانایهکی ئاینی، یان که داوای لێ
ده کردم بچم په نابهری سیاسی داوا بکه م ...

له کۆتایی... ناچار بووم سازشت له سه ر بکه م:

_ مه رجه کانت چیه بۆ وازهینان له و هورینه و خه ونه؟

_ ده سته به رداریان به؟!

_ به لێ. خه ون به شتیکی تره وه ببینه، یان کۆچ بکه و برۆ!

ئیتتر خه ونیکی تر ده بیت.

ئیتتر هه چمان نه ده نووسی و هه چیشم بلاونه ده کرده وه، ده نگم بۆ
ساده ترین نارهبازی ده رنه ده بری، نه ده چومه سه ر هه چ

سەكۆيەك، ھەمووشم بۆ ئەو ھەترسى و ھەرەشەكانى سەرم
نەمىنیت!

ئەو ھەش يەكەم خىانەتى منە بۆ تۆ.

چۆن خىانەتت لى نەكەم، خىانەت بەشىكە لە كەلتوور و
بەھاكانمان، بەو ھەش ناسراوین و بەرھەمەكانىشمان داھاتى ئەو
بوو ھە؟!

ئەو ھەش يەكەم خىانەتى من بەرامبەر بە تۆ، خىانەتلىك بوو زۆرى
ترى لىو ھەش پەيدا دەبىت و زاووزى دەكات.

خىانەتەكان بېرىنەو ھە:

ھەموو پەيوەندىيەكانم لەگەل (یتوو) رەتكردهو ھە.

یتوو، لەودەمانە، بەزەيى بە ماندووبوونى ھاوارە ئازاكانى،
لەسەر ھەر ناويك لە ناوہكانى زۆردارى سەر من، نەدەھات،
بۆيەش ھەموو نىگاكان ئاراستەى ئەو دەبوون...

لەسەر سنوورەكان و لە دەرەو ھەش راويان دەنا. ھەموو لەقین و
بزاڤەكانى ھىسابى بۆ دەكرا، وردەكارىيان لەسەر وردترين
پەيوەندى و دۆستايەتییەكانى دەكرد، بۆيەش من دلىابووم
مانەو ھە و پەيوەندىيەكانم بەو مەترسىيەكى گەورەيە.

بەلام من لە ھاوار و گازەكانى جۆرىك لە پرسەم دەبىنى.

بهلام من له خهباتى ئهو، جورىك له پشوودان و وچانىكى كورتم
 دهبىنى، له عيشقم بۆ توش، ماندوو دهبووم و برپارمدا لهنيوان
 يتوو عهشقى تۆ بكهم:

يتوو شياوى هموو ژنه عاشقهكانه،

يتوو وهك من خيانهتت لى ناكات،

يتوو ئيمانداره و له منيش ئازاتره،

يتوو له هموو ئهوانهى به دلى خوازراوهوه دهگهنه ناو
 ئاينهكەت جواميرتره!

تهنها يتوو ئازاد و سهربهسته...

تهنها يتوو شورش و سهرههلدانهكهيه...

يتووش دهتوانيت، تهنه ئهو سهمايه بالايهت بۆ بكات.

چهند رقم له جهستهى خۆم له ئامادهيى ئهو ژنه دهبيتهوه!

ئهندامهكانى جهستهم، چهند خيانهتم لى دهكهن كه لهناو
 ئاميزى ئهو جهلاده دهمنييمهوه!

من زورتر به ئهقيني تۆ سهرقال و ههراسان بووم،

به رۆژ و به شيعرهكانت هيلاك و پهريشان بووم، من وا بووم ...

بهلام بۆم نهبوو رابردوومان ئاشكرا بكهم!

لەورۆژەو خەونیکی ترم بۆ پەیدا بوو...

شوینەکە: لەژێر تاڤگەکانی ئەتلەسی ئاویک بۆ شکاندنی
تینوویەتی بابوبا پیرانم هەلدەقولییت...

کاتەکە: ساتی ژانیکی کولای خنکاوه...

نەبەردییەکە: لەو نزیکانە لە هاواری ولات داتدەبرپیت...

دیکۆره پشتیوانەکان: بە کوتان و خەم و کەساسی و رەتکردنەو
ژنیکی ئەتلەسی...

...

دیمەنی یەکەمی خەونەکە:

به زمانیک و به هموو ههژموون و هیژیک، بو ناخی قوولی
برینهکانم گویم لیبوو، تاڤگهکهی ئەتلهس چیرۆکی ئەقینیان به
گۆرانی دهوتهوه.

به ژانیک، به ههسههتیکهوه، به خۆراگرییهوه گۆرانینیان دهوت و
دهرهوشانهوهیهکی سهیریش له هموو ههڵچوونه مروییهکهی
ئاوهز و پاکی دهبریسکایهوه.

ئەویش...

گهنجیکی ئەو چیاپانه بوو، ئەو یهکیک بوو لهوانه‌ی هیژهکانی
داگیرکه‌ر ئیغرایان کردبوو، پاشماوه‌ی میژهکانی پێ سهفا بوو، له
به‌رامبه‌ر ئەوه‌ی سواری پاپۆر و فرۆکه‌کانیان بیته، تا به‌رووی
خه‌لکیک سه‌ربکه‌ویته که هیچ زانیارییه‌کی له‌سه‌ریان نه‌بوو،
بیجگه له‌وه‌ی دوژمنی دوژمنه‌کانی بوون، ئەوانه بوون
دهسته‌مۆیان کردبوو و شه‌ریان ده‌کرد.

منیش...

منیش یه‌کیک بووم له ژنه قه‌حپه‌کانی هیژهکانی داگیرکه‌ران،
منیان بو ئەوینده‌ری گواسته‌وه، له‌وئ تا سه‌ربازه‌کانیان تی‌ر
سیکس و خۆشه‌ویستی بکه‌ین.

من و ژماره‌یه‌ک له قه‌حپه‌کان، روژانه کاتمان به‌وه ده‌کوشت
چاوه‌روان بین، چاوه‌روانی سه‌ربازه‌کان بین، له به‌ره‌کانی شه‌ر
بگه‌رپینه‌وه و هه‌ر یه‌که و به ژنه دۆسته‌که‌یه‌وه سه‌رقال بیته،
منیش ده‌بوایه به‌شه‌وقه‌وه له‌ناو ئامیزی ئەوه‌ی به‌ر من ده‌که‌ویته

رابویرم، له نیوان که ساسی و که ساسییه کی تر دا ئه وم به بیردیته وه، چونکه بو گورپینه وهی گولیش بالکون هه بوو، گه رمییه ک بو پرۆسه ی سیکس، گه یاندنی شادییه ک به ژیان.

ژنه کهش له سه ر گورانییه که ی به رده وام بوو:

که وتیان جه نگیه که ته واو بوو، گه راینه وه شوینه کانی خو مانه وه

...

پیاوه که ئه ویش، ئیستا، که مئه ندامه و ژانه کانی گرانه و به زه یی پی ناکه ن. منیش به ده رۆزه کردن له ناو که ژ و کیوی چیاکان، ده مه وی شتی په یدا بکه م، تا بتوانم شه کر و چایه ک، بتوانم شه راب و هه شیشی پی بکرم، تا بتوانین به وانه که ساسی و نه هامه تییه کانی رابردوی پی سووک بکه ینه وه، که ساسییه ک ته مه نیکی ته واوی لی بردین و دواپی زانیمان ئیمه به ته نها و به نه فامییه وه شه ره کان ده که یین، ئیمه ش به ته نها بووین به که ره سته ی ساخته ی بکوژی سه رکه وتنه کان ده چووینه ناو مه یدانی شه ره کان!

ژنه که له ناکاو رووی له من ده کرد و ده یویست کوتایی به چرینی گورانییه که ی به یینیت:

_ دوور له و شیعره قه حپه یه، چیت بو ئیمه له ناو هه ناوت داناوه، ئه ی ژنه شاعیره که؟

منیش رشت بووم و جه ختم ده کرد، ئه گه ر ئه و له سه ر گورانییه کانی به رده وام بیته، ده بی کوتاییان پی به یینیت.

ژنه شاعيره كه جهختي ده كرده وه قهواره راسته قينه بيه كه ي خوي
 ئاشكرا بكات، پياوه كه مه كه:

له بهر ئه وه ي ژنه شاعيره كه له ناو ژناني چياكه كه متر بو تو
 شيت ببوو!

۱۶

دیمه نی دووهمی خه ونه كه

ئهو به سه ره له دانی كی بر وای به تو هه بوو، منیش له وه رزی
 داها توو ناچار ده بووم بو ت ده گه پامه وه.

من جاران پیویستم به..

خوشه ویستی تو وهك كه لتوور و سیکس،

بو ئامیزه كه ت كه نه خشه و ولاتیكه...

من جاران پېويستم به ...

شیتى تۆ هه بوو، تا هاوسه نگییه کهم بدۆزمه وه،

په رۆشیت گه یشتبووه ناو خوینم تا مئینییه کهم خوشترین بوئی لى
بیت، ناسکترین و جوانترین کاتهکانی بیت ...

پېويستم به ...

ئاماده یی بهرده وامی تۆ له ناو پیکه نینه کانم، له سه ماکانم، له
مهستی و سه رخۆشییه کانم ...
من وا بووم.

پېويستم ...

به کۆتهکانی تۆ هه بوو، تا بگه مه سه ربهستییه کی فراوان و
هه ژموونیکی گه وره ...
من وا بووم.

من جاران پېويستم به ...

تا دلّم به نازدارترین هونه رهکان و جوانترین ئاینهکان برازیته وه!
من جاران پېويستم به ... تا له بیرم نه چیته وه من بوونم هه یه!

...

بهائی به سهرهه‌لدانی کئی ئه‌و برپوای به تۆ هینابوو، به جه‌ختکردنی کئی به‌و که‌ره‌ستانه‌ منت دۆزیه‌وه، له‌ وه‌رزی ئاینده‌دا، من بۆت ده‌گه‌رپیمه‌وه.

له‌ژیره‌وه‌ی تافگه‌ زۆر ده‌مامکداره‌که‌ بۆت ده‌گه‌رپیمه‌وه.

به‌ ئیمانی ئه‌و گوندانه‌وه‌ گه‌رامه‌وه، ئه‌و گوندانه‌ی هیشتا چیا و دۆله‌کانی، سه‌رچاوه‌ و بیره‌کانی، زه‌یتون و بادامه‌کانی، ئه‌سپ و مه‌رپه‌کانی به‌رده‌وام کۆشش ده‌که‌ن، تۆ ببیته‌ هه‌ناسه‌ و جۆشیک، که‌ هیشتا توانای ژیان و به‌ره‌می ماوه‌!

گه‌رامه‌وه‌ ده‌ستم بۆت درێژکردوو، وه‌ک چۆن دل‌م بۆت ئاماده‌ بوو...

گه‌رامه‌وه‌ پێشبینی یه‌کیک له‌ براده‌ره‌کان جیبه‌جی بکه‌م:

_ ئیزا . . برپوا به‌ قسه‌که‌ت ده‌که‌م، تۆ هزریکی ترسناکت هه‌یه‌ که‌ گه‌مارۆی هه‌موو ورده‌کاریه‌کانی تاریکی که‌مه‌ری چیاکانی داوه‌.

ئیزا... برپوا بکه‌ تۆ زۆرتتر له‌وه‌ی مه‌زنده‌ ده‌که‌یت کاریگه‌ریت هه‌یه‌، چونکه‌ گومان نییه‌ چیرۆکی تۆ ده‌گه‌من و سه‌یره‌ له‌گه‌ل

خهبات، لهسهر يهقين و دلنيايي به ژنه هاورييه كه م، تو باجه كه
دهدهيت!

بويه باجه كه م داوه!

ئوان ئوهونده ئاويتهى ئهقين نه بوون، تا بگه نه ويستي تو بو
ژيان، تا تيېگه ن توش مافي رهوات ههيه له كه رامه تي تهواو و
بوون!

له بهر روئنايي ئه و ئاراسته تالهدا، برياري سه رگه رداني من
دهرده كه ن..

رهنگه مه به ستيان بووه دهنگي ئه قيني خه لكه كه، به ناوي يهك
كه س كه ر بكه ن، به لام هه ست ناكه ن كه ئه قينه كه ئه سته م و
خوراگره، ناكري ده سته مو و داگير بكري ت، وا بوو!

منيش باجه كه م داوه.

يهك ساتيش بيرم له وه كرديته وه تاوانباران سزا بدرين...

ولاته كه مان فيري كردووين له ناكاو ببينه كه ساني زولملي كراو،
ناچار كراوين روو له دادگاكان بكه ين، له وي هاوار بكه ين و بلين
ئيمه غه درمان ليكراوه، بيتاوانين، ئاره زوو ده كه ين، هه ز ده كه ين
ئه گه ر پاش تيپه ر بووني كاتيش بيت، به زولم و غه دريكي نوئ
بگه ريپينه وه ناو خيزانه كانمان، دوا وانه ش له مافه كاني
هاونيشتماني وه ربگرين:

هه رگيز بير له وه نه كه ينه وه روو له دادگاكان بكه ين!

من سكالام لهسهر تاوانبارهكان نهبووه...

بهلام دهمويست نوينه و پيناوي ئاشتهوايي بدؤزمهوه، قهدهره
كويرهكهي من و بهخته رهشهكهم، سهروكي ئهنجومهني نيشتماني
مافهكاني مروّف يهكهم و دوا كهس بوو نوينهرايهتي بوّ كردم!
سهروكهكه، وهك من بهرهچهلهك پياويكي ناوچه شاخاوييهكان
بوو.

پاش كوژانهوه و خاموشبوونه راستهوخوي بزهكه، ئهو دهگاته ئهو
ئهنجومهنه، ئهوهي بهردهوام راماني وا بوو:

_ دلنيابن، ئيوه بي بهرگري و خهبات ناگهنه مافهكانتان!

بزهيهكي تالي تاقانه بوو.

پاش ئهوهي ديمانهي خاوهني ئهو قسهيه و ئهواني ترم كرد، چيتر
لهبيرم نهما.

لهسه ر دیواری سالۆنی پیشوازییهکه، بۆچوونهکانی خۆم
راستکردنهوه:

_ نهخیر، بهلام وینیهکیان بهنهمری مایهوه!

...

دلزار و بهژانهوه، به دوو چاوی به ئهسرینهوه، گلهیی حالی خۆم
لهکن ئه و پیاوه کرد.

بهلام پیاوهکه سهرفراز، به دهسکهوتهکانی پۆستهکهی، ههستی
به ژان و خهمهکان واقعی ئیمه نهدهکرد، خۆی به بهلینیکی درۆ
ورستهیهکی شیرین دهرباز کرد.

چهند رۆژ تپهپهپین و پیاوهکه هیچی بۆمان نهکرد، دهبوايه
دووباره پهنا ببهمهوه بهر خۆم و برپابوون به دۆزهکهم و
دهزگاکی ولاتهکهم.

دلنیابووم و باشم دهزانی، که ئینسافی من، بهپپچهوانهی لیدوانه
رهسمیهکان و ههموو نیازه چاکهکانه، لهناو کارنامه و بهرنامهی
ئهنجومهنی نیشتمانی یاسایی شکۆداریش نییه!

فرمیسک به چاوانم هاتنه خوارهوه:

_ ئايا لهوئ، ئهئ ژناني چياکه، لهوه تالتر و دژوارتر ههيه، لهو ناخۆشتر و کوشندهتر ههيه، پياوهکاني چياکهش کهساسيهکانتان پشتگوئ بخهن؟!

گهورهئ و زۆري دامودهزگاگاني نيشتمانکه، ولاتي لي تهسک کردمهتهوه.

ههستم دهکرد، لهبن دهست و زهبري ئهختهبوته ههزار بالهکه، لهناو ئاوهکاني نيشتمان و بهرزايي چياکان، دهربهدهر دههم و دهرمدهپهريئن، ئهوانه يان تيمساحه ترسناکهکان، کهوتنه سهه جهستم و ههموو مان و مانهوههم، سيبهکيان بو ههناسهدانم به کهرامهت و مانهوههم نههيشتهوه.

شکاني ههموو بيدهنگيهک، دايمي ههموو ژنه کافرهکان، بيم لهوه کردهوه روو له تو بکههم، بهلام بوهم دهرکهوت، تووش لهگهله ههموو ئهه ريکخراوه مهدهنيبانهئ ليرهه لهوئ دامهزراون، ههچ فيل و چارهيهکت نييه.

بوئه، پيم باش بوو دووباره روو له تو بکهمهوه، روو له ههموو جهمسهر و لايهنه بيدهنگهکان.

ئهگهه ويستت لهه ساتهه دا بيدهنگ به،

بهلام که بروام به خويمان ههيه، هههريز، بيدهنگ نابين!

بهيهقينهوه، که بيدهنگيهکههم رهتکردهوه، ئهوه يهکههم ههنگاوه لهسهه پهيزهئ گههراوههم بو تو!

که می‌ک پیش کازیوه، جاریکی تریش، رویشتم، ببوورن، به‌دزی
 ئاودیو بووم!

له شکانی بیده‌نگییه‌که ئاگادارم نه‌کرده‌وه. چونکه دانوستان و
 ده‌مه‌قالییه‌که له کاره‌که‌ی به‌رده‌ستم دوایده‌خستم:

رویشتم و به‌ر له‌وه‌ش به‌شی خۆم له سۆزی تو، تا هه‌ناسه‌یه‌ک له
 بوئت ده‌بنه به‌خشنده‌یی ئازایه‌تی بو من...

چه‌پله‌ی به‌رز و گهرمی زیندانیه‌کانی لی‌بووردنیان قبول
 نه‌کرد...

رۆیشتم و تۆلەي ویستراو و داخوازیم بۆ ئەو شەهیدانەي نازانین
گۆرەکانیشیان لەژێر ئەو خۆرە لە کێیە...

لەناو فرۆکەخانەدا... لەبەر کێژە ناسکەکەي ناو ئۆفیسێ
پاسپۆرت و تیکتی گەشتەکەم.

ئەوانەم نوێ دەکردهو و دەمویست دەستم لە لەرزین و نیگەرانی
رابگرم.

دەترسام و دەستم دەلەرزێ، نەوێک کێژەکە پێم بلێت، ببوورە
پاسپۆرتەکەت ... پووجەلکراوێتەو، دەترسام چونکە دەبوايە بۆ
سەفەرکردنەکەم دووبارە بگەرێمەوێ لای پۆلیس. بەلام
تۆمارکردنەکە بە هێمنی بەرپۆهچوو، شتەکانی ئاسایی بوون،
وێک ئەوێ من هێشتا لە ئەستۆی ئەوان بێم!

لەو ساتەدا ترسەکەم بە شادی دەگۆرێت، شادییەکەم لە ترسی
کێژەکەي بەردەم گۆرێ نەوێک بزانی، یان هەست بکات من بەو
سەفەرە زۆر سەرفرازم، شادییەکەم شاردهو و بەلگەنامەکانم لە
دەستی وەرگرتەو و بزەییەکی بەفیلم بۆ کرد.

لەناو سالۆنی گەشتیاران... چەند ساتیکم لە کاتەکەم بۆ ئەو
تەرخانکرد، داوای لیبووردن لەو هەموو سەنتەر و دەزگاگان بکەم،
کە داوەتیان کردبووم بۆ ئامادەبوونم لە کۆر و دیمانهکانیان لە
وهرزی هاوین، داواکەشم لەبەر یەک مەبەست بوو:

سۆز و ئاواز بچرم بە هەموو شیوهکانی گەیاندن بە تۆ...

سەماکردن لەسەر هەموو ریتەکانی بە تۆی بەستومەتەو...

تهنها سهروکی لقیکی نووسه رانی مه غریب له یه کییک له
 شاره کانی خو ره له لاتا، لیبووردنم له و نه کرد، که ناچارم سه فەر
 ده کهم و ناتوانم له دیمانه ی لقه که یان له سه ر نووسینه
 هاوچه ر خه کانی ژنانی مه غریب سازی ده کات به شدار بم.

ئهو به شیوازیکی تر ناچاری کردبووم داوای لیبووردنی لی بکه م:

_ ئه وه باش بزانه، ئه گهر هه موو ژنه نووسه ره کانی مه غریب بو
 به شداربوون له دیمانه یه کی روشنبیری له ئیسرائیل داوت
 بکرین، هه موویان داوته که ره فز ده که نه وه و نایانه وی به شدار
 بکه ن، من ده بمه تاکه ژن به شه ره فه وه داوته که قبول ده که م!

به و شیوه یه داوای لیبووردنم له و کردبوو، که لیم ده پرسیت، راسته
 ده لین، قسه یه کی وا هه یه، گوایه تو، ده ته وی و پیت ئاساییه، له
 کونگره یه کی جیهانی که له ئیسرائیل، بو قه لچو کردنی هه ست و
 بوچونه کانی رق و بوغز و ناکوکی نیوان که لتوور و میلله تان
 ده به ستریت به شدار بکه یت، ده یویست به و ده نگو و پروپاگنده
 ره گه زپه رستیانه من باجی ئهو بزاره بده م!

له سه ر پایه کانی فرۆکه که سه رده که وتم.. به ر له وه ی له راکردنم
 سه رکه وتن به ده ست به ینم، پروام نه ده کرد بتوانم یه که م
 به ربه ست به بی ئهو ببرم، ئه وه شم به ده رفه ت زانی مالتاوا ییت
 لی بکه م:

— بهیانی باش، ئهوه منم، ئیذا... له فرۆکهخانهوه قسه ت له گه ل ده کهم. ئه و بهیانییه ده گمه ئه وینده ری، ئه وهش بریاری رزگار بوونمه!

وهک ئه وهی ئه و فرۆکه که یه به ره و به ره کانی جهنگم ده بات:

— بهرده وام بیرم بکه ره وه... رهنگه نه گه پریمه وه!

له وده مانه وینه ی تابوتی کوژراوه کانمان له کهناری باکووری ده ریای سپی ناوه پرواستم ده هاته وه بهرچاو، ئاساییه و دووریش نییه، ده رئه نجامی رووبه پرووبونه وه بهرده وامه کانی توندوتیزی بو چاره سه کردنی کیشه و قهیرانه کان، منیش وهک جهسته یه کی مردووی سارد، روژیکیان بخزیمه ناو سه ندوقیکی دار.

مالئاوا، ئه ی ولاته کهم!

تا ئه وده مانه ی په یقیک بو ده ربازبوونم یان بو له ناو بردنم ده لین، ئه ی ولاته کهم مالئاوا!

ئه ی ئه زیزه کهم بو ئاو یزانیکی زور زور نزیک!

ئەو بۇ پېشوازىيىم ھاتبىوۋە فرۆكەخانەكە.

ئاكار و دەموچاۋى ۋەك ساتىكى دۆزەخ خۆى دەنۋاند.

منىش بزەيەكم بۆى كرد.

بەبى ئەۋەى بايەخ بەو دۆزەخە بەم، كە رووبەپروومان دەبىتەۋە،
ھەلپەم دەكرد خۆم بەاۋىمە ئامىزى.

بمبۋورە:

لەكاتى دەستلەملانىيەكە، ھەموو نەخشەكانى بىدەنگىم، لەو
ساتەدا، لەبىركرد.

لەناو ئوتومبىلەكەۋە دىار بوو، بە ھاتنەۋە لەناكاۋەكەم زۆر بىزار
و نارەھەتە، وتى:

— دىارە لە خەباتە مەيدانىيەكانت و بلاۋكردنەۋە و نووسىنەكانت
و چالاكىيەكانى ترت (مەبەستى كارە جقاتى و مروىيەكان بوو)
ھىچ نەگۆراۋىت و ناگۆرپىت!

بۇ ئەۋەى دووبارە نەكەۋىنەۋە مەملانىيە و ناكۆكىيەكان وتم:

— من تەنھا بۇ ئاشتىبۋونەۋە ھاتووم و ھىچ مەبەستى ترم نىيە.

— ...

وه لامي نه دامه وه:

ئەو سەرقالی دۆزینەوهی بەرنامەیهک بوو، تا له داهاوو زهبری کم
لێ بدات.

...

بهیانی روژی دووهم، پاش ماندوو بوونیکی بیگومان زۆر، ئینجا
دهست دهکات به جیبه جیکردنی ئەو پلانهی له ناو ئوتومبیل و له
ریگای گهڕانه وه مان بۆ ماله وه بۆ لیدانم دایده پرشت:

له شوینیکیه وه،

له تهله فۆنیکیه وه،

به ریتمی دیکتاتورییکی عه ره بی شاره زا و به ئەزموون، له کرده وه
توندکاره کانی دژ به مافه کانمان له بوون و ریساکان، هاوار
دهکاته سه ر ژنیکی، پاش ئەوهی له نا کاو و به غیابییه وه ته لاق
دهدرییت و بیده سه لات ده بییت:

_ باش گوئی بگره، ئەهی ژنه لاده ره بی شه ره فه که، دهست
ده ده بیته وه جان تا کانت و ده گه رییته وه، دوینی له کی هاتوویت
ده گه رییته وه ئەوینده ری، پۆلیست بۆ بانگ ده که م و به زه بر
بتبه نه وه ناو فرۆکه خانه!

به داوايهكى سادهى من، به يهك ئيمزاي من، له ژيان
 ده رتدههينن و ده تگيرنه وه، شويى ژيانت ليره نه ما، تازه ته واو
 ئه ي ژنه لادهره كه، هيچ به لگه يه كى ياسايى تو ناگريته وه، به و
 ته لاقه تو له ئه ستوى من نه ماويت، ته واو و مافت له سهر من نه ما.

ئينجا دهنگى توندتر و توورتر دهكات:

_ گوى بگره، ژنه حه قيره كه، له ئيمرپوه، تو، ژيانى شوفير و ژنه
 خزمه تكار و ئاههنگ و سهيران و خوشگوزه رانييه كانت نه ما،
 ته واو روژه خوشه كانى لاي من كو تايى هات...

ده ي برؤ و دووربكه وه!

تا ئيواره چاوه پروانم كرد بگه رپته وه ماله وه، به لام نه گه رايه وه.

به يانى روژى دواييش هه ر نه گه رايه وه ... نه هاته وه.

رۆژهکانی پاش په‌یقه توند و هه‌ره‌شه‌کان هه‌ر نه‌گه‌رایه‌وه .
ئهو سه‌فه‌ری کردبوو .

ئهو بریاری دابوو بروات و نه‌گه‌رێته‌وه!
له شاریکی نادیار، له‌وئ هه‌واریک هه‌لده‌بژیریت تیدا بژیت،
ره‌نگه‌ له‌ناو نووسینگه‌که‌ی بیته، ره‌نگه‌ له‌کن ژنیکیش بیته، یان
له هوتیلێک مابیته‌وه،
ره‌نگه، ره‌نگه، ره‌نگه...
مه‌زنده‌کانم زۆر بوون .

ته‌نها به‌رێکه‌وت و زۆریش به‌ده‌گه‌من ده‌مبینی .

ئهو‌ه‌ش به‌کوشنده‌یی ئازاری ده‌دام:

ململانیه‌کانم له‌ پیناوی تۆ بوو، مانای به‌ بوون و ئاماده‌یی من
به‌خشیبوو، ئیستاش ئهو مه‌یدانه‌که‌ی چۆلکرد، له‌ زۆرانبازییه‌که
ده‌رچوو، مانه‌وه‌ی من له‌وئ چ مانایه‌کی هه‌یه، پاش ئهو، پاش تۆ،
پاش هه‌ردوو‌کمان!؟

که ئهو رو‌یشت هه‌ستم ده‌کرد تۆی له‌گه‌ل خۆی برد .

ئه‌گه‌ر تۆی له‌گه‌ل خۆی بردوو، تۆش من له‌گه‌ل خۆت به‌ره،
که‌لوپه‌له‌کانم به‌ره، مانا و هه‌موو بون و مانه‌وه‌م به‌ره‌وه و
سوودیان چیه .

ئەو مەملانئىيە شىرىنەي لە پىناوى تۇدا بوو، بۇ تۇ، وادەزانم
دوادەكەوئىت.

ئەگەر تۇي لەگەل خۇي بردووو و مەملانئىيە و كۆششەكەي بردووو،
هەيچ ئامانئىكەم نەما بىجگە لەوئى پەرۇشانە:

بچمە دەرەو و بۇي بگەرئىم!

...

گەرپان بەدوای ئەو، لەناو شارئىكى خۇرئاوایی كە رۇژانە دەبئىتە
كرنەئالى ئاھەنگ و یادی سەرکەوتن و سەربەستى، ئەو جۆرە
گەرپانە ناکرئى لەوئى مامەلەي لەگەل بکرئىت، تەنھا وەك چۆن
مامەلە لەگەل ھەر کارەسات و شەرمەزارىيەكى نىشتمانى
دەكەئىت، كە ئاراستەيەكى دەوئى وەرگرتبئىت، بۇيە تاكە بژارى
بەردەمم ئەو بوو:

تەنھا بۇي بگەرئىم!

ئىتر بەدزى و بەبئى دەنگى بۇي دەگرىام،

كە مائەكەش چۆل دەبوو، بە دەنگى بەرز تىر بۇ خۆم دەگرىام،

بە ھەموو چەشنەكانى فرمىسك و بە ھەموو زمانەكان بۇي
دەگرىام،

به زمانی دایکمان بۆی ده‌گریام.

که بۆت ده‌گریام تۆشم ده‌گریاند:

ئه‌گهر من، تۆم لى ون بىت، له من ون ده‌بىت!

له‌و شاره خۆرئاواييه گه‌وره رووناكه‌دا، له‌وى تۆ له من ون بوويت!

۲۱

خه‌ون، ته‌نها خه‌ونىكه له‌و شاره گه‌وره‌يه به قه‌باره و به كيش،
من تۆ له‌وى بدۆزمه‌وه، له‌و شاره، كه رۆژى فالانتاين بوو، شاره‌كه
ئهو ياده‌ى ده‌كرده‌وه، ده‌چمه كلّيسايه‌ك:

_ دايه، ئهو چ ده‌كه‌يت، ئيره كلّيسايه!

_ ده‌زانم كلّيسايه. وه‌ره دوام، تىلىلى، يان چركه‌يه‌ك چاوه‌پوانم
بكه و ده‌گه‌رپمه‌وه!

_ دایه، ئیره کلّیسا، ئهوانه‌ی ده‌چنه ژوره‌وه یادی قالانتاین ده‌که‌نه‌وه، ئه‌وه جه‌ژنی ئی‌مه‌ نییه و یادی ناکه‌ینه‌وه!

_ به‌ئێ، تیلیلی، قالانتاین جه‌ژنی ئی‌مه‌ نییه، خۆزگه ئه‌وه جه‌ژنه ده‌بووه جه‌ژنی ئی‌مه‌ش! به‌لام بو‌ارم بده، تیلیلی، با بچینه ژوره‌وه و نو‌یژیک بکه‌ین به‌لکو جه‌ژنه‌که ده‌بیته جه‌ژنی ئی‌مه‌ش، ئی‌مه‌ش له‌و جو‌ره جه‌ژنه‌مان ده‌بیته!

_ دایه، ئی‌مه‌ موسلمانین، له‌بیرت نه‌ماوه، موسلمانین، دیاره تو‌و شیت بو‌ویت؟!!

_ به‌ئێ، ئی‌مه‌ موسلمانین، بته‌وئێ یان نا، ئه‌وانه هه‌موو بو‌و نو‌یژکردن ده‌چنه ژوره‌وه. منیش، ئی‌مرو، زور پ‌یویستم به‌ نو‌یژکردن هه‌یه، ئه‌وه شو‌ینه‌ش گونجاوه نو‌یژیکی تیدا بکه‌م، زور باشه بو‌و من. به‌لام موسلمانبو‌ونمان چ شه‌ره‌فیکه بو‌مان، ببو‌وره، مه‌غریببو‌ون شه‌ره‌فمه‌ندییه، به‌لکو مرو‌ق‌ایه‌تیمان.

چوونه ناو کلّیسا و نو‌یژکردن و به‌شداریکردنی جه‌ژنه جوانه‌که‌یان، یان ته‌قاندنه‌وه‌یان له‌ دووره‌وه؟!!

چوومه ناو کلّیساکه. به‌ر له‌وه‌ی له‌ ده‌رگا‌که‌ی بچمه ژوره‌وه، له‌به‌ر ده‌رگا‌که هه‌ل‌وه‌سته‌یه‌که‌م کرد و حاله‌تی وه‌ستانی مه‌سیح‌م کرد، له‌کاتی خاچه‌که‌ی و زامدارییه‌که‌ی، وتم:

_ تیلیلی، تکایه کیژم وینه‌یه‌کی دایکت بگه‌!

ئینجا چوومه ناو کلّیساکه. ببو‌وره ئینجا چو‌وینه ناو کلّیساکه.

تیلیلی کیژه که، ناچار بوو به دوای دایکه شیتته کهی بکه ویت و بچیتته ناو کلّیسا که، چووینه ژووره وه و ریگیان به ههستی موسلمانی توندکار نه گرت ئه وانه ی لیوورده یی نازانن، ئه وانه ی قه دهره گیلّه که یان وایکردوو، ویزدانی جیهان ناوی له ناو توندوتیژی نووسیوه، ژن و پیاوه کانی به توندکار ناسیوه!

به دهرگا گه وره کراوه که ی چووینه ناو کلّیسا که، کهس ریگی لئ نه گرتم بۆ لاساییکردنه وه ی مه سیح، نه وه ک من گالته به خو ی و په یامه که ی و قوربانیه که ی و ژانه کانی بکه م.

چووینه ناو کلّیسا که، کهس موبایله که ی له ناو دهستی کیژه که دهرنه هیئا، که وینه ی دایکی پی ده گرت!

چووینه ناو کلّیسا که، کهسیان نه هاتن دلنیا بن له وه ی ئیمه به دل و به جهسته مان، بهر له وه ی بچینه ناو کلّیسا که پاک و بیگه ردین، کهس ریگی لئ نه گرتین و هاواری نه کرد و نه یووت:

— قه ده غه یه کهسانی کافر بیینه ژووره وه!

چوومه ناو کلّیسا که. له حه وشه گه وره و فراوان و روونا که که ی بوارم بۆ ره خسا و ئازاد بووم، له وه ی نوپژ به زمانی عه ره بی نه که م. من بهرده وام رقم له و بیروکه یه ده بیته وه، که بروای وا بوو، به زمانی عه ره بی پیویسته نزا بۆ خودا پی بکه یت و نوپژی پی بکه یت، چونکه زمانی عه ره بی زمانی خه لکی به هه شته!

ئەوھى ئەو جۆرە رامان و بىرکردنەوھى ھەبىت، تا رادەيەكى زۆر
پاشكەوتوويى ھزرىي و دەمارگىرى مەزھەبى و رۆشنبىيرى ھەيە،
تا بتوانىت ئەو جۆرە بىرکردنەوھى ھەبىت!

چوومە ناو كلىساكە. لە ھەوشە كراوھ و رووناكەكە، دەتوانم نويز
و نزاكەم بە زمانى خۆم بكەم، بەو زمانەى لە ويزدانمەوھ نزيكە
نويز بكەم:

_ ئەى خودا، خوداى عيسا و مريەم، دەستم بگرە، ئەوم بۆ
بگەرپنەوھ!

_ ئەى خودا، خۆشەويستەكەم بپاريزە، تۆ و ئەو رووبەريكى
كراوھن لەناو زۆردارەكانى جىهان!

گريانەكەم بە مەندى و راستگوويى و بە زمانىكى جوان بوو،
زمانىك بوو منى لەگەل ئامادەبووان كۆدەكردەوھ، كە جاران
لەگەل نارەوايى و گىلييهكانى جىهان دووريان دەخستەوھ!

_ ههلوو، ئیوارە باش، خاتوونەكەم، من عەمیدی پۆلیسم لە ئۆفیسى نزیك ئیوه، دەمەوی قسە لەگەڵ بەریز ئیزا بكەم، تكایە ئەگەر بوار هەبێ.

_ ههلوو ئەوه خۆیەتی، فەرموو، گەورەم.

_ خاتوونەكەم، دانەیهكى وەرگێردراوی تەلاقنامەكەتم لە دەستە، بەهوش مانەوهی تۆ لەو ولاتە هیچ بەلگەیهكى یاسایی نەماوه. بۆیەش دەبێ بە زووترین كات بگەرێتەوه ولاتەكەت.

_ بەلێ، گەورەم، بەلام...

_ بەلام چی؟ مەسەلەكان روون و ئاشكران، بە پێی هەموو رێنمایی و پرنسیپەكان دەبێ تۆ لەو ولاتە برۆیت.

_ گەورەم، ئیوه وردەكارییەكانی جیابوونەوهكەمان نازانن، بۆیە ناتوانن بمانێرنەوه.

_ بەلام دەبێت بگەرێتەوه ولاتەكەت، لەوی دەكرێ بەرگری لە خۆت بكەیت، بەلام لێرە هیچ بواریكى مانەوهت نەماوه، تكایە بە ئارامی و بە هێمنی برۆ و ناچارمان مەكە بە زۆرداری بتنێرنەوه!

_ گەورەم، دەتانەوی بگەرێمەوه ناو گێژاوهكانی ونبوونم؟! نەخیر، گەورەم، من ناگەرێمەوه ولاتەكەم، ولاتەكەم لەبن جەوری ستمە.

گه ندهلی له ولاته کهم خاوه نی هه موو بریاره کانه. ولاتیک ئه گهر
له گه ندهلی و زولمه کانی نه تپاریزیت ولات نییه. تکا ده کهم
مه مگیرنه وه ولاته کهم، من ئینتتام بو ئه و ولاته نه ماوه،
ره گه زنامه ی ئه و جوړه ولاته م ناویت!

گه وره م، ئه وه ی من پپو یستم پپیه تی ولات نییه ته نها خاکه،
دادپه روه ری چ خاکیک من ده پاریزیت، توله ی که رامه تم
وه رده گریته وه ئینجا با ئیسرائیل بیت ئه وه یان خاکه ی منه!

گه وره م، من هیچ کیشه یه کم له گهل ئیسرائیل نییه، تاکه کیشه ی
من ولاتی ئیوه یه، ئیره بواره زیړینه که ی ده ربازبوونی منه له
زولم و سته م و ونبوونم به دلنیا ییه وه، ئیوه ش له ولاته که ی
خوتانه وه ده تانه وی ده رمبکه ن.

گه وره م، ئه گهر ولاته که تان به ناوی ریژگرتنی مافه کانی مروف
وه ک چو ن به لگه نامه ده ولاییه کانی باسیان کردووه و پیداگری
له سهر ده که ن، توله ی که رامه تم نه کاته وه، کی ده ی کاته وه،
گه وره م!؟

...

کیزه که م به سه رمدا هاته ژووره وه و رهنگی زهره و لیوه کانی سپی
هه لگه رابوون:

_ دایه، گویم له چیه؟ بهراستی پولیس داویان کردویت؟ دایه،
چیه شیت بوویت؟ قسه بکه!

_ کیژم دلنیا به، تیلیلی! تو باش دهزانی دایکت پهروشی ناوی
ولاته که یه تی و قبولیش ناکات، پولیسی هیچ ولاتیکی نهو
جیهانه، گهمزه ییه ک بکن لهو بگه رین و داوی بکن.

به هله تهله فونیان کربوو، ژنیکی تریان ویستبوو.

بگه ریوه ژووره که ی خوت و خه ریکی وانه کانت به، دلنیا به!

...

_ هه لوو، بهیانی باش، خاتوونه که م، من خومت پی دهناسینم، من
کریستینی پاریزهر و راویژکاری یاسای کومه له ی ژانم...

_ بهیانی باش، خاتوونه که م، به خیرین و سوپاسی زورم هه یه،
که زور به په له بایه ختان پیمانداوه.

_ بزانه، خاتوونه که م، پاش نه وه ی سهیری دوسی ه ی
جیابوونه وه که تم کرد، هیچ هیژیک نییه بتوانیت تو بگریپته وه
ولاته که ت، تو له شوینی مانه وه که ت بمینینه وه و دلنیا به، من بو
ئیقنا عکردنیان په یوه ندی به پولیسه وه ده که م، منیش بهرپرسی
به رگریکردن ده م له تو.

ههستم کرد به لاین و پهیقی ژنه که ی پهیوهندی پیوه کردم دهربازم دهکات، بهیه کجاری دهربازم ده بیّت، ببوورن، که میک له کیشه کانم.

به یه کهم سه رکه وتنم له خوشی و کامه رانی هه لده پهریم، له یه کهم شه ری که رامه تم!

به یانییه که ی و بو روژی دوایی:

_ هه لوو، ئیواره باش، خاتوونه کهم. منم کریستین ژنه پاریزه ره که ت. دوینی پهیوهندیم به پۆلیسه وه کرد و توانیم ئیقناعیان بکه م، ناردنه وهی تو بی بریاریکی قه زایی تاوانه و له سه ر ئه وهش سازش نا کریت و لییان خوش نابین، دلنیا به ئیستا تو له ئارامی ده ژیت و ترست نه بیّت.

زووتریش پهیوهندیم به پیاوه کۆنه که ته وه کرد، خۆم پی ناساند و داوای ناو و ژماره ی ته له فۆنی پاریزه ره که م لی کرد، به لام، له جیاتی ئه وه، ئه و ویستی کاریگه ریم لی بکات من به رگری له تو نه که م.

خاتوونه که م، ئه و وا ده زانیّت من پشت له تو ده که م، ئه و له وه یاندا زۆر هه له یه!

ئه و له بیری نه ماوه که لی ره، قه زایه کی سه ربه خۆمان هه یه و بریاره کانیا ن دووره له هه موو ده ستیکی نامۆ!

دوایی ده بی فی ربیّت درنده یی له شوینیکی وا باوی نه ماوه، کۆششی زۆرمان کرد، تا به په له ده ستبه ردارمان بیّت، به س ئیمه،

لەناکاویش، ئارەزووی ئەوانم نەماوە، کە بۆ ئیوە بوونەتە
گۆرەویەکی کۆن و بەس، هیچ بایەخیکی نییە!

خاتوونەکەم، تەلّاقدانەکە، دەکەینە داوایەک لەسەر ئەو، کە
لەوئ تۆی تەلّاقداوە، دۆزەکەش دەبەینەو، دُنیا بە ... زۆر دۆزی
وام هەبوو و لە دادگا بردومەتەو!

بەو رستەییە زۆر دلم خۆش بوو:

(ئەو دۆزە دەبەینەو!)

خۆزگە دەیووت:

_ هەموو دۆزەکانیان لى دەبینەو!

رژیمە عەرەبییە زۆردارەکانی ناوچەکەمان، زولمی کەمتریان لەو
نەکردوو!

لهناكاو ئەو گەرايەو مالهەكە، هەندى كەلوپەلى و
جلوبەرگەكانى برد، بەوەيان سەرسام بووم:

_ ئازايەتى تۆ گەيشتە ئەو ئاستە جورئەت بکەيت، سكالام له
پۆليس لەسەر تۆمار بکەيت ، پاريزەريش بکەيتە نمايندەى خۆت
تا بەرگريت لى بکات؟!

_ ئەدى چاوەپوانى چيت له من دەکرد، هەلەكانى تۆ هەموو
سنوورەكانى ئارامى و سەبر و بەزەيبەكانى منى تىپەپراندى، هەتا
ئەبەد لەسەر خۆشەويستىيەكەم بۆ تۆ هەر بيمينيمەو، يان
رەحمت پى بکەم، که من دوا ژنم لەو جيهانە، تەنها پياويک
هەبىت ئارەزووى بکات؟!

نەخىر، ئەزىزەكەم... زۆرت ئيهانەکردم، هەتا بۆت گونجا ئازار و
ئەشکەنجەت دام!

دەزانى ئيمە يەکترمان ناسى و پەيوەنديمان له کاروانە
سەوزەکەو بۆ رزگارکردنى بيابانەکەى خۆرئاوامان دەستى
پيکرد.

بەئاسانى ژميريارىيەک بکە، وا نزىکەى سى دەيهى سألە
بەيهکەوین...

من زەبرى تۆ دەچيژم،

من ملکهچى ئارەزووەکانت بووم،

من لەبەر هەموو قامچىيەکانت دريژ بووم!

هه مووش له بهر ئه وهيه توش يه كيكي له زورداراني خوره لاتي
 ناوه پرواست و باكووري ئه فريقيا ...

هه مووش له بهر ئه وهيه، يه كيكي له ميلله تاني ئه و ناوچه يه و
 ناوچه كاني تر بي ده سه لاتن و هيچ هه ژموونيكيان نييه ...
 ئه زيزه كه م ...

له جه به روت ته كه ت هه لبسته وه!

ئيتير كاتي كوده تا كردنم له سه ر تو ده ست پي ده كات، بو هه ر
 كوده تايه ك چه كي باش و دروستم ساز كردوه:

من، هيچ بواريكم نييه، له و شه رانه سه ر ده كه وم!

من به ئازايه تي ژنيكي ئه فسانه ييه وه باكووري ئه فريقيام
 خوش ده وييت ...

به زه بر و كووشي ژنيكي ري زي په ر له سه ر عيشقي ئه و، به ر ده وام
 ده بم ...

من خاوه ني ئه و لي دو انه تو و ره و شيعره مين ري ژكرا و انه م ...

من بو يه ئه وه ده كه م، چونكه مه غريبي گه و ره مان رقي له ژناني
 لاواز و سست ده بي ته وه!

ئه زيزه كه م ...

ئه و انه هه مووي له حيساباته كاني خوت دابني، يان ده ته وي ژيان
 له ناو يه كيكي له باپيره كانت له ده قه ري عه بده نوژن بكه يته وه،

ئەو سەرکردهی ناسراوهی، له سەردهمی مهلیکی عهلهوی مولای
 عهبدولحهفیز له کۆتایی سهدهی نۆزدهههم، یهکیک له زنه
 یاخییهکانی به جهبرهوتی خۆی زیندهبهچال دهکات؟!!

زۆر داوای لیبووردن دهکهه، دهکهوتنهکات، ئەزیزهکهه، درهنگ
 بوو!

له سهردهمییک دهکهوتیت، کات و فهرمانی سهرکردهکان نهماوه،
 ئەوانه و ههموو ههژموون و زۆرداری و چهوساندنهکان!

...

وهلامی نهبوو.

لهبهردهم ئەو ههموو پهیف و لیدوانه توند و بهزهبر و راستییانه،
 قسهیهکی نهکرد، بیدهنگ بوو، وهک ههلوپستیک خۆی به ئارامی
 دهردخات و لهوهش زیاتری وهک ئەوهی حکمهتی لهبهر
 نهماوو.

دهرئهنجام تییدهگات ههر پهچهکرداریک، وهلام و
 ههلسانهوهیهکی توندی ههیه، ئەگهر پاشماوهی زۆردارییهکانی و
 خۆشی لهناودهبات!

ئوهوهش یهکهمجاره، ئەو زهبره توندهکهی بهپرووم بهرزناکاتهوه!

ئەو ەيەكەمجارە، دەيەوئ ەموو مافەكانم بەرەوا بزانیٲ، بتوانم
بە ەموو مافیكەو ە نارەزایی دژ بە ەموو شیۆەکانی
تونداکارییەکانی دەرببیرم!

_ ەلوو... بەیانی باش، ئەزیزەكەم، ئەو ەمنم، ئیزا، داوام لە
پۆلیس كرد ەموو سكالاً و داواكانم ەلۆەشیٲیٲەو، ژنە
پاریزەرەكەش دۆزی تەلاقدانەكەم كە دژی ئەوم بەرزكردبوو،
یەكسەر بكیٲشیٲەو.

ئەزیزم، من دەرۆمەو...

من دەرۆم بهو هیوایه‌ی تۆش هۆشت بئته‌وه‌به‌ر،
بهو نیازه‌ی دان به‌وه‌دابنئیت، که من هر کاتئ ویستم لئیت
خۆشده‌بم.

ده‌رۆم بهو هیوایه‌ی رۆژئیکیان ریزم ده‌گریت!
_ به‌لکو ده‌رۆیت و جانتاکه‌ت راده‌کئیشیت و دوورده‌که‌ویتته‌وه!
ژنه‌که‌سه‌رسام:

_ به‌راستی؟! دیاره‌ من هیچ هیوایه‌کم به‌ تۆ نییه، هرگیز!
وه‌ک جاران و به‌همان زه‌بر و کوشنده‌ییه‌وه:
_ هه‌موو نائومی‌دییه‌کان بۆ تۆ، بخوازه، به‌س پئیم بلی‌ که‌ی
ده‌رۆیت؟ ده‌مه‌وئ گه‌رانه‌وه‌که‌ت به‌ زووترین کات بئیت!
_ کۆشش ده‌که‌م، به‌لام به‌ر له‌وه‌ تکا و داوایه‌کم هه‌یه‌...
_ بلی و با دوانه‌که‌وم، شتی گرینگ‌ترم له‌پیشه‌...
_ ده‌مه‌وئ ئه‌گه‌ر بۆ دوا‌جاریش بئیت هر بتبینم...
به‌گالت‌ه‌کردنه‌وه:

_ خه‌ون ده‌بینیت! لئیم بگه‌رئ با هه‌تا ئه‌به‌د له‌ ده‌ست تۆ پشوویک
بده‌م!

ئەو بە پارىزەرەكەى وتبوو:

_ نامەوئى لە تەلاقدانەكەم پەشىمان بىمەو و نامەوئى لەگەل ئەو
ژنە ئاشت بىمەو ...

_ بەلام تەنھا ئاشتبوونەو لە بەرژەوئەندى تۆدایە، يان دەبى بە
پارە قەرەبووى بکەیتەو!

_ ھەموو شتیک دەكەم بەس پەشىمانبوونەو نەخیر، من ژيانم
لەگەل ژنیكى سکولار و نووسەر ناوئیت و ناكرئ بەردەوام بم، ئەو
كۆشش و خەبات دەكات بۆ رابوونى مافەكانى ژنان، يان خەبات
دەكات بۆ میللەتیک ئەو بە رەسەنى دەزانئیت، ئەوم ناوئیتەو.

_ دەمەوئى بزنام تۆ لەبەر ئەوئى ژنەكەت خەباتگيریکى
نووسەرە، بۆیە دەتەوئى تەلاقى بدەیت!؟

_ بەلئى ...

_ بەلام ئەوئى پيشيلکردنە بە مافەكانى مروّف و میللەتان،
ئەوئى باش دەزانئیت!؟

_ ...

_ ببوورە، بەريزەرەكەم، ليرە و لەو و لاتەدا، ئاسان نيیە قەزا و
دادگاكان داکوکی و سازش لەسەر یەکیک بکەن دژ بە مافیک بیئت
لە مافەكانى مروّف، تاکەكەس بیئت يان میللەتیکى گەورە و يان
کەمینەیک.

له يه كېك له ديمانه كانم له نووسينگه كهى ژنه پاريزه ره كه م
كريستين، ئه و سه رسام ده بيت:

_ خاتوونه كه م، ده كرى هه ندى لايه نى دوزه كه و كي شه كانتان كه
بونه ته هو كاري جيا بوونه وه تان، فاكته ره زه قه كانم بو باس
بكه يت؟!

سه يريكي ئانيرم كرد، ئه و تيكوشه ره جه زائيرييه لى له نووسينگه كه
هاوشانم بوو، زانى نيگا كه لى من، مانا لى ئه وه يه ده كرى تو
له جياتى من قسه كانم بكه، تو باشته رگوزار شته كان ده كه يت:

_ كي شه كه، خاتوونه كه م، دوزى ميلله تى باكوورى ئه فريقيا و
بيابانى گه و ره و دوورگه كانى كه ناريبه، ئه و ميلله ته يه كي كه له
ره گزه ره سه نه كانى ئه و ناوچانه له جيهان، ميلله ته كانى ئه و

ناوچانه به ره و له ناوچوون و قړکردن دهچن، مه ترسیان له سه ره. بو پښتگيري و بهاناها تنی ئه و ميلله تانه بزاقیکی یاسای لوكالی و جیهانی بهرپوه دهچیت، ئیزا، ئه ویش یه کیکه له و چالاكفانانہی له و بواره دا خه بات دهكهن، بو سه ركه وتنی خه باتی ره وای ئه و ميلله تانه بو مان و پاراستنی كه لتووره كانیان.

به بزهيه کی پر به ده مه وه رووی له من کرد:

_ خاتوونه كه م ئیزا... ده كړی بتوانم بلیم كه دۆزه كه ی تو وهرده گرم و داكوكی لی ده كه م، من له و رووانگه وه بهرگری له كیشه یه کی مرویی گه وره ده كه م، نه ك ته نها داكوكی له مافه كانی ژنان و ژنیکی ته لا قدر او ی ئاسای هاولاتی باكووری ئه فریقی؟!

_ بو من مایه ی شه ره فه... خاتوونه كه م، هیوادارم من كه سیکی شیاو بم بهرگری له و دۆزه ره وایه ی تو بکه م...

ژنه پاریزه ره كه م زور به جو ش ده بی ت تا بهرگریم لی بکات، ببوره، بهرگری له هه موومان بکات:

ئیمه دوو رووی یه ك كیشه و دۆزین!

...

ماوه ماوه ژنه پاریزه ره كه، بو زورتر زانیاری و هه واله كانی رهوشی مافه كانی مرو ف له مه غریبی گه وره و دۆزی بیابانی

مه‌غریب و کیشه ئالۆزه‌کانیان، ره‌وشی ره‌ونده کۆچبه‌ره‌که‌ی په‌یه‌ندی پێوه ده‌کردم، به‌په‌رۆشه‌وه ده‌یویست ئاگاداری هه‌موو گۆران و پێشهاته‌کانیش بێت.

زانیا‌ری زۆری ده‌ویست چونکه، ره‌وشی ژنانی ناوچه‌کانی خۆره‌ه‌لاتی ناوه‌راست و باکووری ئه‌فریقایا به‌ ژنیکی ژوورنالیست راگه‌یانده‌بوو، که ئه‌و زانیا‌ری و پێشهاتانه‌ی ده‌کرده فیلمیکی به‌لگه‌نامه‌یی، مه‌به‌ستی بوو ره‌وشی ناوچه‌که‌ی نیشان بدات، به‌تایبه‌تی رووه شه‌رمه‌زارییه‌کانی پێشیلکردنی مافه‌کانی مرۆف...

زانیا‌ری ده‌یویست، چونکه ئه‌و به‌ ژنیکی میدیاکاری راگه‌یانده‌بوو، دۆزه‌که‌ی من، وه‌ک ژنیکی چالاکوانی ریزپه‌ر بکاته نمونه‌یه‌کی کاروانی دۆزه‌که، بۆیه‌ش نامه‌یه‌کم بۆ ده‌نووسیت بۆ ره‌زامه‌ندی وه‌رگرتن له‌سه‌ر دروستکردنی فیلمیکی به‌لگه‌نامه‌یی له‌سه‌ر کاروان و چالاک‌ی و بۆچوونه‌کانم...

منیش بیروکه‌که‌م به‌خۆش‌حالییه‌وه قبوولکرد.

له‌ پیناوی ئه‌و، له‌ پیناوی تۆ، له‌ پیناوی خۆمان بیروکه‌که‌م قبوولکرد.

ژنه ژوورنالیسته‌که، بۆ به‌لگه‌یی بیروکه‌که‌م مه‌رجی هه‌بوو...

ئاماده‌بوونی تۆ...

به‌ بۆن و هه‌ناسه‌که‌ته‌وه، تۆ،

به په نجه مۆر و خهسله ته که ته وه، تو...

تۆی په یقډاری ره سەنی ره سمی هه موو دۆز و کیشه کانی
میلله تانی مه غریبمان...

تۆ ئه و که سه ی، هه ر چه ند مه زنده و ئه گه ره کانیش دوورت
بخه نه وه، له هه موو بریاره کان... له هه موو به لگه نامه کان، تۆ
بوونت هه یه.

۲۶

من له ماله کهت و له ناو ژیانته ده رچووم، له بتی ئاینه کهت و
سیسته مه کانت چوومه ده ره وه!

زه بر و توند کاریه کانت منی زامدار کردبوو، بۆیه هه موو بیر و
بۆچوونه کانم له تۆ شوو شته وه.

ئازاری منی دابوو، بۆیه مینه کهم دلنیا بیته به تۆی داده ریژمه وه،
من ره فزی ده کهم به ده رکردنی بۆ ده ره وه ی هه موو
قودسیه تییه کانی ئه قین!

ئەو ئازارى دابووم بۆيە لەو توندكارتر دەبم:

هەموو گۆرانىيەكانى تۆم پييان خۆش دەويست داركارى دەكەم،
سەلاواتەكانم تەنزاباران دەكەم و عاشقى ياخييونە
خۆشەويستەكانم دەبم!

...

من لە مالهەكت و لەناو ژيانت دەرچووم، لە بتى ئاينەكت و
سىستەمەكانت چوومە دەرەو!

تۆش سەربازىكى لە سەربازەكانى قەرکردن،

ملكەچىيەكى بى ويزدان، كرنۆشبردنىكى بى خوداپەرستى.

گريان لەسەر تۆ خيانەتە بۆ خۆشەويستى، ئاينىكى بى هەوادار.

گريان لەسەر تۆ تاوانىكە دەرەق بە دل،

كەوتنەخوارەو لە بەرزايىيەو بۆ ژيرەو ويزدان.

گريان لەسەر تۆ لاوازييە،

من تۆم وەك گۆرانىيەكانم ناويت، چونكە بە تۆ نە پيشدەكەويت و
نە دوادەكەويت.

گريان لهسەر تۆ به دره ووشتييه،

داواكارم و ژنانى ئەتەس ئاگادار دەكەمەوه و دەمەوى لە من فير
بن.

گريانىش لهسەر تۆ شوورەييه،

چەند دەترسىم ئەو شوورەييه لهسەر كەلتوورى مەغريبىيەكان
وهك غوفران ئەژمارد بكریت!

...

من له مالهكەت و لەناو ژيانت دەرچووم، له بتى ئاينهكەت و
سىستەمەكانت چوومه دەرەوه!

بۆيه دەلیم مائاوا!

خەسلەتى ميينەيى، بۆنەكەى تۆراند بۆ ئەوهى ئيقناع بىت بگاتە
ئەقینەكەت، بۆم دەگەریتەوه ئەو پاكييهى بۆم ماوەتەوه، لەناو
سىنگە رەقە توندەكەت دەرەومەوه، كە گۆرانىيەكانى تیدا مردار
بووه، رۆحت سوورە لهسەر ئەوهى بىابان فراوانتر بىت.

تەنگاوييهك لیڤه و یهكیکى تریش لهوى، گالتهشم بهوه دیت
رۆژانىك تینووی تۆ دەبووم، شکۆدار و بالادار دەبووم، كە
تینوویهتیم له تۆ دەشکاند، ئەو تامەزرۆییەى تامی کوفری لى

دههات، ئهوهى لهناخى قوولى مندا پيروۆز بوو، ئهوهى به تيرۆزهكانى بههادارى سۆزىيان بوۆ دهچرى.

مالئاوا...

له ههموو ههلفرين و گهيشتم به كهشه تايبهتايهكانى ئاسوكه دهربازى دهكردم، بهلام چيتر ئاينهكهى توۆ نامروخيئييت، من له خوۆرسكهوه دهگهريمهوه سهرهتاكان، بگهريمهوه تا بمپارييزيت، بگهريمهوه تا زورتر نازم بكيشيت!

ئهگه له بهر خه مخواردن خه مت بوۆ بخوۆم، خائينم و خيانهت له خوۆم و ميينه و ئينتام دهكهم، خيانهتيشه كه بيدهنگ ده بم له خيانهتهكانت، بهلام خيانهت له بيگهردى مروبييم ناكهم، بيگهردى و سادييهكهم له بهر روۆشنايي ههموو ئاينهكانيش بييت، هه ر دهگهريمهوه خوۆرسكى خوۆمهوه و بهرووى زهبروزهنگهكانت ده وه ستمهوه.

مالئاوا!

لهناو مالئهكهى و لهناو ژيانى ده رچووم،

له ئاينى بتهكانى و سيستهمهكهى... ده رچووم!

ده رچووم پاش ئهوهى دوۆزهكهم بردهوه،

هيشتا ماوه دوۆزهكانى ترى لى بيهمهوه!

ده رچووم...

له سه‌ره‌تای په‌یوه‌ندیه‌کانمان کتیبیکې له‌سه‌ر سیکس
پیشکه‌شکردم.

به‌و کتیبه‌ ده‌یویست له‌سه‌ر روښن‌بیری سیکسی سه‌ر به‌ست
راهینانم پئی بکات، تا له‌ پرۆسه‌ سیکسیه‌کان، به‌ر له‌
هاوسه‌رگرییه‌ پاکیزه‌ییه‌که‌ زه‌حمه‌ت نه‌بینم.

کتیبه‌که‌ی پیشکه‌شکردم. نه‌یده‌زانی میننه‌یه‌کی وه‌ک من، دوا
هیوا و ئاره‌زووه‌کانم سیکسه‌.

که‌ زانی من ئاره‌زووی ئه‌ده‌بی ده‌که‌م، روښان و دیوانه
شعیرییه‌کانی بوم ده‌ینا.

مه‌به‌ستی بوو، بېمه‌ نووسه‌ریکی سه‌رکه‌وتوو، به‌وه‌ش داهاتیکی
باشی بو دابین بکه‌م و قازانجی زورمان ده‌ست بکه‌وئیت.

به‌لام نائومیدم کرد، شاعیریکی به‌ره‌لا و نووسه‌ریکی وام لی
ده‌رچوو نووسینه‌کانم له‌ پیناوی میله‌ته‌که‌م بوون و به‌س.

که‌ چوومه‌ کولیژی ئاداب، چه‌ندین سه‌رچاوه‌ی فه‌لسه‌فه‌ی بوم
ده‌ینا.

ئاگادار و هوشیار نه‌بوو، ئه‌وانه‌ ده‌بنه‌وه‌ که‌ره‌سته‌ی رووخاندنی
هه‌موو بت و پیسییه‌کانی ناو جانتاکانی!

پاش هاوسه‌رگریمان، کتیبیکې ژنه‌ به‌نگلادیشییه‌که‌ ته‌سلیمه
نه‌سرینی بوم هینا.

کتیبه‌که، ئیستاش، بۆ ژنانی ولاته‌که‌ی پهند و په‌یامه، له‌و‌یشه‌وه
بۆ‌هموو ژنانی جیهانی ئیسلامی، تیدا هانیان ده‌دات یاخی بن و
ره‌فزی واقیعه‌که بکه‌نه‌وه.

ئوه‌ی له‌بیر نه‌بوو، منیش یه‌کیکم له‌و ژنانه‌ی ئه‌و جیهانه
ئاماده‌م یاخی بيم و شۆرش بکه‌م.

له‌گه‌ل تییپه‌ربوونی زه‌مه‌ن، ئه‌و چه‌ند کتیبی تری بۆم ده‌هینا...
هه‌موو شته‌کانی، به‌ خویندنه‌وه‌ی کتیبه‌کان مه‌زنده‌ی ده‌کرد،
ته‌نها ئه‌وه نه‌بیّت، من وه‌لامی توندکارییه‌کانی به‌پێچه‌وانه پێ
بده‌مه‌وه.

کتیبه‌کانی ئه‌و پێشکه‌شی ده‌کردم، له‌گه‌ل ئه‌و کتیبانه‌ی خۆم
ده‌مکړین، ده‌بوونه سه‌رچاوه‌یه‌کی ده‌وله‌مه‌ند و باشی هزری و
زانیاارییه‌کان، بۆ میننه‌یه‌کی خاوه‌ن که‌سایه‌تییه‌کی به‌هیز، تا
بین به‌ ئامرازه‌کانی هه‌لگه‌رانه‌وه و کوده‌تا له‌سه‌ر پیاویکی
عه‌ره‌بی موسلمانانی توندکار و زۆردار.

ئوه‌ش ده‌رئه‌نجامه‌که‌ی چه‌ند کتیبیکی لی ده‌که‌وێته‌وه، به‌لام
ئه‌و جاره به‌ ئیمزای من.

جوّره کتیبیک بوون، ناوه‌رۆکه شۆرشگێرییه‌کانی بواریک بوون، له
ده‌ست من ده‌ربازی بیّت، کتیبه‌کان به‌هه‌شت بوون و له‌به‌ر سیبهر
و به‌ره‌مه‌کانی پشووی باشی ده‌دا، ئه‌گه‌ر زۆر خۆپه‌رست و
هه‌ناوره‌ش و موخه‌نه‌ت نه‌بوایه...

با ئه‌فین لیی ببووریّت!

له مالهكهي و له ژيانى ئهو دەرچووم.

وهك چۆن داواى كردبوو كليلهكانم بۆ لهناو بۆكسى پۆستهكه
داناياهوه.

كليلهكانم بۆ داناياهوه وهك ئهوهى هيچم لهو نهديببیت، وهك
ئهوهى هيچ ژان و خهمم لهو نهچيشتببیت.

بۆم داناياهوه وهك ئهوهى من كۆتايى ژيان نابينم.

دەرچوومه دهرهوه.

ئاورپكى پشتهوهم نهدايهوه.

لهودهمانهى دووركهوتنهوهم له تاراوگه و له تو، برپارمدا و
بهئينيكم لهگهڵ خۆم بهستا:

_ هەر شوينيك ئەزموونيكى توند و بهئازارم لى بهرپكردببیت،

لپى دهردهچم و ئاورپش بۆ پشتهوه نادهمهوه!

ئىتر لەورۆژەوہ ئاوری پشتەوہی خۆم نەداوہتەوہ:

زیندانیکى گەورە و کەساسیم لەپشتە...

رابردووم بە چەندین هاوار و ژان و برینم دەبەستیتەوہ...

...

دەرچووم

کوچم کرد.

بە زەبریکی کوشندە و توندەوہ پالی پێوہنام.

کوچم کرد و رویشتم.

یەک دلۆپە فرمیسکی خەمگینم نەرشت!

ئەو بەیانییە بەرەو ھەواری نیشتەجیبوونم لە شارەکە دەرویشتم.

شاریک لە شارەکانی ئەو خۆرئاوایە، کە شەیتانە ئیماندارەکانی

یەک سات، لە دژایەتی فریشتە کافرەکانی ولاتەکەم، بو

رزگارکردنم دوودل نەبوون!

لەو چرکەساتەدا تۆم لە خەیاڵ نەبوو، کە بە تەوژمیکى

زۆریشەوہ ئارەزووی تۆم دەکرد.

بیریشم له هاوسه نگییهک نه کردوو، که ئاره زووم ده کرد و
 نه مده توانی.

تۆ ههتا ئیستاش یه کیکی له ناو قه ده غه کراوه کانم،

دواخراو، له بیر کراوی تۆ هیشتا،

وهک ئه وهی چیتر نه فره تی نه کهم،

وهک ئه وهی هیشتا خۆله کهم به ره گه کهی به سترابیتته وه.

وهک ئه وهی چۆله که کانم به داره کهی هه لنیشتوون و ده یانه وی
 بفرن!

له سه ر په یژه کانی فرۆکه که هه نگاوه کانم خاوده بوونه وه:

_ هاوار ولاته کهم، ده زانی زه مانیک دی له سه ر کرده وه کهی
 په شیمان ده بیتته وه؟

_ هاوار ولاتەكەم، دەزانی روژیک دئ لەسەر كردهوهكەى داواى
لئیبووردن دەكات؟

لەناو فرۆكەكە.

گەنجیكى ئەفریقی لەتەنیشتم دانیشتبوو.

گفتوگۆیەكمان بەیەكەوه نەكرد.

ئەو... بیگومان، دەبی، بە خەمەكانى رهوش و جیهانى خۆى
سەرگەرم بییت، ئاگای لە من نەبوو.

من... بەتەواوى و بەدلىنیاىیەوه ئاگام لەو نەمابوو، كە بومەتە
خاوەن چەندین بەلگەنامەى بەھادار، بە سۆزىكى شیرینەوه گویم
لە چرپەكانیان دەبوو:

_ دەبی ئەو خائینە داواى لئیبووردن بكات، یان رەنگە
لئیبووردنەكە نەكات، ئەوھش گرینگ نییە.

گرینگ ئەوھىە تۆ ئیستاس مافە راستەقینەىیەكانت زامنكراوه و
دادپەرورى خۆرئاوا چاودیرى دەكات!

وھك پەرۆشى كیزۆلەىەك بەلگەنامەكانم لە ئامیز گرتبوو،
بەجۆش و خۆشییەوه خواردنەكەم دەخوارد، كە لە زەوقى گەنجە
ئەفریقیەكەى تەنیشتم كەمتر نەبوو، نانەكەم دەخوارد و لە
ئایندەى خۆم نیمچە دلىنیاىیەكم پەیداكردوو.

لە یەكێك لە فرۆكەخانەكانت دابەزیم، ھاتمەخوارەوه...
گۆرانىیەك پێشم دەكەوت.

له خالی پشکنینه که وشهکانی گۆرانیه کهم شارده وه .

به لگه نامه یه کی ره سمی گرینگیشم شارده وه :

یه کییک له به لگه گرنگه کان دژی ئه وان بوو. بۆ دادگایه
گهنده له که مان به لگه یه کی روون و دیار بوو!

به لگه یه ک بوو له کاتی پئویست ده متوانی به کاریبه ئیم. پاش
ئه وه ی غه دری زۆریان لیم کرد، هه ر پئویستم پئیان ماوه، پئویستم
ده بیته چونکه وا ده گه ریمه وه بۆ لای تو و ئه گه ری ئه وه ش هه یه
هه موو شته کان رووبده ن، ئه گه رچی گۆرانیه کان گه شبین بوون!

پاسپۆرته کهم نیشانی پۆلیسیک دا .

پۆلیسه که به بزه یه کی تاله وه پاسپۆرته که ی دامه وه ده ست:

_ به خیر بیته وه بۆ دۆزه خ!

بۆ رووبه روو بونه وه ی هه موو دۆزه خه کان، به ره و پایته خت سواری
ترینه که بووم، وشهکانی گۆرانیه که شم به خوشییه وه ده وته وه .

ناسنامه ی ئه و خوشییه م ته نها تو نه بوو!

...

سه ره تا ویستم له مال و که لوپه له کانم دلنیا بم:

_ شوکر بۆ خودا، هه موو شته کانی ناو قیلاکه م وهک خۆی و له شوینی خۆی بوو.

تهنها تابلۆکان، ئه وهی له گه شته کانی بۆ پایته خته کانی جیهان ده یکرین، بهرده وامیش بۆ دیتنی سهردانی ده کردنه وه و هه رگیزیش نه ده ویست تابلۆکان له گه لّ خۆی ببات، یه کجاریش نه یبردن، تهنه ئه و تابلۆیانه نه مابوون.

ئه و به ژنه پاریزه ره که م کریستینی وتبوو:

_ من تهنه دهسته بهرداری تابلۆکان نابم.

به دلنیا ییه وه ئه و پرسى، که چووم به لگه نامه کانی مولکیه تی قیلاکه و پاره ی کۆکراوه ی قه ره بوو که ی لی وه ربگرم.

_ ئه و تابلۆیانه خۆی دروستی کردوون، ئه وانه ی نایه ویّت ده سته بهرداریان ببیّت؟

_ خاتوونه که م، هتله ریش ئاره زوی ئه و هونه ره ی ده کرد و تابلۆی ده کیشا، چه ندین تابلۆشی ماوه!

ههفتهیهک، مانگیک چهند مانگیک... تیپه‌پرین...

من به‌رده‌وام قیلاکه‌م ده‌پشکنی و له‌ناو که‌لوپه‌له‌کانی ده‌گه‌پام..
من له‌وئ هه‌ناسه‌ی خوشم هه‌لده‌مژی، که به سه‌لامه‌تی له‌و
گیژاوه مه‌زنه ده‌ربازم بوو:

_ خودایه... سوپاس بو تۆ... مولکیه‌تی ئه‌و قیلایه‌م بو گه‌پرایه‌وه،
پاش ئه‌وه‌ی ده‌یانویست ده‌ربه‌ده‌رم بکه‌ن، به‌پراستی برپوا ناکه‌م.
له‌ناو سالۆنه بچووکه‌که ته‌سجیله‌که پیده‌که‌م.

ئه‌وه منم، له‌سه‌ر ریتمی گۆرانیه‌کی هونه‌رمه‌ند ئایور، سه‌ما
ده‌که‌م.

من نه‌وه‌ی ژنه شیخه جوان و که‌ساسه‌کانی ئه‌تله‌س، وا سه‌ما
ده‌که‌م.

سه‌ما ده‌که‌م و هه‌ست به جووله‌کان ده‌که‌م، که هه‌رگیز هه‌ستم
پییان نه‌کردبوو.

به بۆنه‌ی سه‌رکه‌وتنم به‌سه‌ر ئه‌وان سه‌ما ده‌که‌م، سه‌رکه‌وتنم
به‌سه‌ر نیوه‌ی دووه‌می مه‌غریبییه زۆرداره‌که‌م سه‌ما ده‌که‌م،
ده‌رئه‌نجامی خه‌باتیکی توندی نه‌ژادی که‌لتووری سیاسی نیوه‌که‌م
له‌ده‌ستدا... وا من سه‌ما ده‌که‌م.

...

ههفتهیهک، مانگیک چه ندین مانگ تیپه پین...

تۆش چیژوه رگرتن به قهد په لاری به ردیکه وه له باوه شته وه دووره،
وات لیها توه،

منیش، دروست وهک شادییه کی ساز بو داگیرسان دیارم، به لام
که ساسیه که هه لده بزیرم.

سهیره چون پییه کانم ههنگاو نانین بو سەردانی تۆ؟!!

سهیره چون برسیه تی هانام نادات، که تۆ ده توانیت جوانترین
تیرکردنم بو ساز بکهیت؟!!

_ ژنیکی نه خوشم!

به لی تۆ ژنیکی نه خوشی، هه رگیز جهسته یه کم نه دیوه بو
دلسۆزی تهرمی ئەقینیک، خۆی برسی بکات!

_ به لام من شاهیده ی ددهم، ده ترسم دووباره له دووری تهرمه کان
بفرمه وه، هه موو تهرمه کان...

شاهیدی ددهم، من هیشتا دوودلم هه موو رۆح و جهسته م
بخه مه وه بهر پیشوازییه کانی تۆ...

شاهیدی ددهم...

ژان و کەساسییهکانی خویمان لهبیرکرد...

شەهیدبوونی ژمارەیهکمان لە پیناوی ئازادی و کەرامەتەکەمان
لهبیرکرد...

کۆشش و پلانهکانی نەتەوێ یەکگرتووێکانمان بۆ رزگارکردنی
کۆیلهکانی جیهان لهبیرکرد... هەموو کۆیلهکان..

تۆم... لهبیرکرد!

بەلێ شاهیدی ددهم که من...

خیانەتم لە تەسلیمە نەسرین کرد..

خیانەتم لە نەوال ئەلسەعداوی کرد...

خیانەتم لە وهفا سولتان کرد...

خیانەتم لە ئەلکسندرا کولونتای کرد...

خیانەتم لە سیمون دوفوفوار کرد...

خیانەتم لە فاتیمە ئەلمرنیسی کرد...

خیانەتم لە مولیکە موقدم کرد...

خیانەتم لە یوتوو و هەموو ژنانی باکووری ئەفریقا کرد!

بەلام شاهیدی ددهم من... چیتەر کەسەکە ی جارێ نیم!

بەلام شاهیدی ددهم من... لە تۆ هیشتا دوورم!

به ئی شاهیدی دهدهم، که من له نیوان زهوی و ئاسمانی ئهوم،
 هه لئاسراوم هه لئراوم و چاوه پروان ده کهم ویزدانی هه لئبستیه وه،
 به لام نیوانی چاوه پروانییه کانی من و زیندوو بونه وهی ویزدانی ئه و،
 هه ر زورتر و دوورتر ده که ویتیه وه .

چاوه پروانی ئهوم ده کرد، به لام ئه و خیانه تی کرد .

خیانه تی ده کرد تا خیانه ت به رده وام بییت، ئه وه ش تاکه ئایینی
 ئه و بوو!

به گه مه کردنی به دروشمه کانی چرکه ساته که خیانه تی ده کرد .

ئه و وایده زانی هه ر ئه کتیه کردنی دروستی ئه و دروشمانه، باج و
 نرخه هه ر ده بییت . منیشی بو ئه و باج و نرخه ش دانا بوو!

چاوه پروان ئهوم ده کرد به لام ئه و خیانه تی کرد .

بهلام ئه و بوارى دابرانى ههلبژاردبوو، نهك گهپانهوه و ئاشتبوونهوه.

خيانهتى كرد و پهردهش لهسهردوا ديمهنى كارهساته دريژهكەش هاته خوارهوه، كارهساتى ژنيك ركابهرايهتى هيژيكي دهكرد، كه زورترين جهبهروتى به لوژيكيكي نهخوشي هوڤيانه ئه انجام دهدا.

خيانهتى كرد و دلنيابووم ناتوانم لهو ديوهز مه ههلبستمهوه ئه گهر كووششيكي جوان نهكه م:

په رچووى نيشتمان، منى فريدايه ناو باوهشى تو.

بهلى فريدان، به هه موو هيستريايهكى ئهڤين و حهنين و تولهسهندنهوه، بو ئاميژى تو!

فريدان بو ناو باوهشى تو، وامدهزانى تو، تاكه چيژ و تاميكي بو سهركهوتنم داوام كردبيت.

هه موو تام و چيژهكان، تا دوا ئيحتمايش، بيژگه له تو گونجاو و ويستم نهبوو!

ئيتروهك دوا قهدهر و بي دهريازبوون كهوتمه ناو باوهشى تو...

ئايا ميللهتان لهبن دهستى قهدهرهكانيان دهتوانن رابكه ن؟!

...

تیلیلی له گهرماوه که دیته دهره وه و وه لام دهداته وه:

_ بهسه رچاو رۆحه کهم، دایه. دلنیا به، لهسه ر خویندنه کهم
بهرده وام دهیم و پاره شم ماوه بۆ مهسه رفی رۆژانه ی خویندنه کهم
خه مت نه بییت.

تافسوت داوای لیبوورن له مایکی براده ری له له ندهن دهکات و
ده لییت:

_ بهسه رچاو، دایه، من له گه ل براده ره کهم یادی جه ژنی میلادی
مهسیح ده که یه وه، له ناو که شیکی خیزانییدا، دلنیا به، تۆ چۆنی
دایه، چۆن؟

_ نیگه ران مه به، چیتر، بۆ من نیگه ران مه به، من له وپه ری
کامه رانیدام.

تیلیلی: چۆن... دایه؟!

_ له کۆتایی گه یشته مه ناو ژیان ی چیرۆکیکی خوشه ویستی شیتانه،
چه ند ته نگاو و په ریشان بووم!

تافسوت: به راست، دایه؟! ئه وه یان باشه، دیاره به ختیاری؟!

تیلیلی: دایه... ژیان و ئه قینه که ی خۆت بهسه ر!

تافسوت: به لی، دایه، له ناو خۆله می شه که ت هه لبه سته وه له ناو
برینه کانت!

تیلیلی: تکایه، دایه، خۆت له رابردوو به ژان و ناخۆشه که دهر باز
بکه و راپه ره، ده ی دهر په ره!

له گه ل تپه پوونی زه من، که پویستم به تو ده بیته وه، په نا
ده بمه بهر تیروژیک.

ته نها تیروژه که ی تو ئیله می منه...

ته نها تیروژی تویه وه لامی پرساری برسیه تی میوه ی جه سته م
ده داته وه و ئیقناعم ده کات، که باخچه نه ئینییه کانم بو ئاره زووی
چاو و سیبه رم چ ده چینیت...

له گه ل تپه پوونی زه من، قسه ت له گه ل ده که م چون
سیسه مه که م به تیروژی تو پرده بیته وه، چون ده توانیت له جیاتی
تو جه سته م گر بدات، چون سوز و کلپه کانم خاموش ده کاته وه.

له تیشک و تیروژه کانیش ده ترسیت و غیره ده که یت...

په رۆش بوو ته نها هه تاو و رووناکییه کان، ته نها له ئاکاری ئه و
وه ربگرم، له ئاکاره شکومه نده که ی، له بهر ئه و ئاکاره بوو من
عاشقی بووم!

ئارام نەدەبوو تا ئەو عاشقەى بەپەرۆشەوہ لە جەستەم دەگەر،
جەستەشم لەناو ئەودا رەگى کوتابوو، رەگى لەناو خاکدا بوو!

منى وەك جەستەيەكى ئاسايى برسى دەکرد و ئەوہى دەويست!

منيش وەك جەستەى عاشقىكى ئاسايى رەفرت دەكەم،
بەردەواميش دەتورووژينم:

_ منت وەك كەرامەت و نيشتمان دەويت؟! كەواتە لەبىر بکە من
تەنھا جەستەيەك و ئارەزوو و چيزوہرگرتن بم!

...

منيش، لەورۆژانە، ھەلگەر ابومەوہ .

كاتى كودە تاكانم بە ماچىك دەست پى دەكات، تەنھا يەك ماچ .

(لە شوينىكى تريش، كودە تاكانم بە شەقىك دەتەقنەوہ!).

ماچىكت لىكردم، بەبى ئاگادارى خۆم، لەسەر روومەتى راستيش
بوو. تۆ ئەو ماچت بۆ ئەوہ بوو، لەسەر مكيازە كۆنەكەم ئازاد
بيت، پاش ئەو ماچە سى ماچى ترت لە ليوەكانم كرد، ماچەكانت
بە برسىەتى دەکرد، بۆيە ماوہيەكى دريژى خاياند و تا منت وەك
خۆت كرده عاشقىكى برسى، شورشگيرىكى مەغريبى، باركراو بە
بارىكى زۆرى بەلگەنامەى نيوەدەولەتى بۆ ريزگرتنى مافى
برسىيەكان، منت وەك خۆت چەكدار كرد...

ماچەكانت بۇ ئەوہ بوو، تۆى تىنوو ئاويژانى ئاسۆيهكى باشتىر
 بيت، كەلتوورپكى نوئ فېربيت و بگهيتە شكۆكانى ئەفين، تا
 ھەموو بۆشايپهكانى مەغريب بگهيتە ناونيشانىكى ئازايانە بۇ
 شارەكانى رووناكى.

ماچەكانم بۇ ئەوہ بوو، بەختيارت بگەم، كە دەبينيت عاشقانى
 شارەكانى خورئاوا لەگەل دەستلەملانى و ئاويژاندا ئاويتە بوون و
 بايەخ بە نىگاكانيش نادەن كە سەپريان دەكەن، ماچم بگە تا
 لەوئ شاناز بيت، ئەوانەى لەژير عەبا رەشەكانيانەوہ نەخشەى
 تكفيرى جيهان دادەرپژن، با ئەوانەش نارەزايى دەربېرن، بىجگە
 لەوانەى مېشك و ھزريان لەناو ئەشكەوتە تاريكەكان دەرھيئاوہ
 و داوا دەكەن، رووناكبىرەكان بەرەو تاريكستانەكان ببەنەوہ، يان
 ھەرەشەى كۆمەلكوژى و سەربېرنيان لى دەكەن، پاش ئەوہى
 كاتى شروڤە ئايدولوژياكانى چەكدار بە شير و تيرەوہ كۆتايى
 ھات.

بەو ماچانە دەتويست بمورووژينيت.

بە زەبرى پېداگرى بۇ گۆران دەتويست شوكم بگهيت.

دلىابە: ھەموو سپرايزەكان ھاتنەدى، ئەزیزەكەم!

بەلى ماچەكە كرا، رەنگە بەو ماچەش، من ھەموو پروسەكانى
 تىرت بۇ فەراھم دەكەم.

ماچيكت دەويست ترسناكتر لە كودەتايەكى سەربازى!

ماچیک بو شکۆداری عه شقیک، له وده مانه ی شاره کانمان ناوی
 شکۆداریان هه بوو، سه ره ه لده دات، له وده مانه ی خاک ناوی ولاتی
 ئازادی و شکۆداری بوو!

ماچه که تیشکی یه کهم بۆمه له رزه یه کی سیاسی بوو، حکومه ته
 زۆرداره عه ره بیه کان، بۆ ژان و هاواری میلله ته چه وساوه کان
 ئه گه ر کز و سستیش بیته، هه زار حیسابیان بۆ بکات.

ماچه کهم، نارنجۆکیکی ده ستردی ناوخۆیی مه غریبی بوو...

ماچ / نارنجۆک / کوده تایه ک بوو، له سه ر هه موو شاره کانی
 گهنده لی و دواکه وتن، له سه ر هه موو لوژیکیکی نه خوشی، فی ریش
 ببوو له کاتی ته نگزه ئالۆزه کان سه ردانی ده کردین!

ماچ / نارنجۆک / کوده تایه ک بوو له سه ر ده مامکه که، ده مامکه که
 ئیستا ته نها وه ک بیره وه رییه ک ناوی ماوه، وه ک که سیکی
 بیلیه نی بیگانه ده توانیت بۆم باس بکه یته وه؟!

هیوادارم ئه وه ش ببیته پایه دارترین یه قینه کانم!

با ئه وه بکه ینه پپچانه وه ی ریگایه ک، پاش ئه وه ی هه موو
 ریگاکانمان لی ون ده بن!

ده یکه م به کوده تایه ک، له سه ر ئه و توندوتیژییه ی هه موو
 جه سته می زامدار کردبوو...

به و ماچه، چه ندین پردی پی راده گیریت!

به و ماچه، چهندين سهنتهري هموو ئازادي و هونهرهكاني پي
دادهمه زرييت!

۳۳

ئەزیزه كههه...

تهمهنيكي دريژه تو، به دارستانهكاني ئەتلهس و دولهكاني
سویندم دهدهيت...

تهمهنيكي دريژه، برپاريكي نویت پشتيواني له برپاريكي
رابردووت دهكات، برپاريك بوو، كه له يهكهه ديماهه مان تو
دهرتكردبوو، برپاريك بوو دهبوويه و پيويست بوو كوئيليه تي
ناوه وه مان ئازاد بكهين!

ژنيكي ترسنوك دههه ئەگهه، له ئازايه تي ئيمزاکردني ئەو برپاره
بترسم...

تەمەنىكى تەواو... وا من بۆ وەرزهكانت پەنجەرە و باخچەكانم
دەكەمەوہ...

تەمەنىكى تەواو... وا بۆنىكم و سازشت بۆ دەكەم، سەرخۆشت
دەكات، با يەكترى ببينين، تا ببينهوہ بەوہى پيى دەلین (ئیمە)...
تەمەنىكى تەواو... دەرئەنجام دەتوانيت بە ئالاکانم خۆت
برازینیتەوہ، بە رەنگەكانم، بە ھاوارەكانم...

تەمەنىكى تەواو، ھەموو شتەكان گونجاو و ئاسانە، تەنھا
دانوستان نەبیت لەسەر دەرەوشانەوہى چاوەكانت!
ئای لە تۆ، لە چاوەكانت / شیرینترین ئازادییەكانم!
ئای لە شەرابە شیرینە توندەكانى!

بەردەوام بەبیرم دیتەوہ، كە شەرابە شیرینە توندەكەت بە ھانام
ھاتوہ...

بەردەوام لەبیرمە، ھەلسانەوہ و رویشتنم ئامیزی تۆ بوو...
من، پيشتەر، لە بارەگای نەتەوہ يەكگرتووہكان تۆم گرتەوہ، لەوئ
ھەموویان بۆم گریان!

من، پاشتر، فەوج فەوج منالانى ناوچە شاخاویيەكانم بينى
دەھاتنە سەر ئاینەكەم و ناوہكانیان دەگۆرى!

ئای... ئەگەر دەزانى... چ رووبەروو بوونەوہ يەك، چ داھینانىك، چ
سەرکەوتنىك، پاشان بووم بە چ!

سوپاس بۆ تۆ، که سەرەنجت بۆ ئەو راکیشام، چەند مولک و
مەلەکوتمان لە دەستداوہ!

سوپاس چونکە سۆزی تۆ بوو، بواری نەدام دوابکەوم لە سەماکردن
لەناو دەستەکانت!

سوپاس بووکی شیعەرەکانم، لەبەر تۆ بوون دەردەچوون، تۆش بۆ
هەموو شیعەرەکانم زەماوہند ساز دەکەیت!

چیتەر، ناپرسیت:

_ ئەوہی بۆمان ساز دەبن، یەقینە یان وەھمیكە و دەبیتە رووکار،
کە مەسەلەکە پەیوہست دەبیت، بە کردنەوہی زۆرتەین و
گەورەتەین پەنجەرەوی خوشەویستی، بۆ بیگەردبوون!؟

مەپرسە، بەلکو بە زانین و دانانەوہی خۆت، من عاشقیکی برسیم
لە ئامیزم بکە، بە هەموو سۆزەکانی مەزندە دەکریت!

من وەک عاشقیکی تزی لە هەموو رەوشەکانی بەندبوون و
ئالوودەبوون، لە بەھیزتەین پلەکانی یاخیبوون و کۆلانەکانی، بۆ
تۆ ئامادەم.

من ئەو پیغمبەرەت پیشکەش دەکەم، تۆش ئاینەکەوی ساز بکە و
وینەوی بکیشە...

جەستەییەک تیدا بزین و بیژینین، جەستەییەک پەرۆشی بووین و
دەستمان نەدەکەوت، جەستەییەک گەردار و بۆمەلەرزە و شۆرشیک،

جەستەيەك دەسوتیڤیت، ھەموو پاشماوھى ئاكارە دەستکردەكان،
 لە ناوھ ساختەكان، لە بېرەوھرییە ھەلبەستراوھكان...
 جەستەيەك بەرزونزمییەكانى، دوور لە گەندەلێیەكان ساز
 دەكاتەوھ، بېگەرد و بى پاشماوھ و كەلاوھكان!

۳۴

كۆ بوو سەردانى كردم، ئەو ئیوارەيە مەغریبى گەورە بە جلى
 خەونەكانى عاشقیكى گەورەى شۆرشگێرەوھ...
 ببوورە، ئەو ئیوارەيە كۆ بوو سەردانى كردم، ئەو تۆ بوویت.
 تۆ ولاتە گەورەكەى.

بەلێ، سەردانت كردم، چەند شیرین و بەتام بوویت كە بەرووتى
 سەردانت دەكردم، چەند گەلای داربى دەتوانن برسێھتى تۆ
 داپۆشن، یان ھازەى رووباریكى سەرخۆش!

— به لئی سەردانت کردم. ئەوەندە بەسە بۆ ژنیکی فالگەرەووی
 مەغریبی وەک من، گوێ لە هەست و لێدانی دلت بگریت، هەست
 بکات تۆ بەردەوام لەناو هەموو ئامیزە توندە رەقەکانەو بەم
 دەگەرپیتهوه!

— سەردانم کردی منیش. ئەوەندەم بەسە، سەیریکی چاوی
 کەسیکی شیتی وەک من بکەیت، تا دلنیام بکەیتەو من دلسۆزی
 ئەبەدی خەونە بەرزەکانی تۆم!

— سەردانی منت کرد. خۆت بەستبوو بەو سۆزە ی شیرهکە ی
 ئەتلهسی بۆ بێشەکە ی هەیهەتی، سەردانت کردم.

دەستووری ولاتیش گۆرا بوو!

بەلام ماف لە ئەقین، ئالوودەبوون بە شیعەر، ناپەزایی دەربەرین،
 بەکارهێنانی فەیسبۆک، ئاوەگر بوون و دەستنویژەکانیان بەتال
 دەکرد، ئەوانە روژوووەکانیان دەشکاند!

— سەردانم کردیت. ئەوەندەم بەسە بە هەموو برسێهەتی و سۆز و
 چێژەو لە ئامیزم گرتیت، ئەوەندەم بەسە، کە تۆ بەرەهەلستی
 رژیمت دەکرد و لە بەلکۆنەکەتەو مائاوایت لێ دەکردم!

— سەردانی منت کرد. شادیی شیتانە بەرز دەبیتەو و دەگاتە
 ئەوپەری بیگەردی و شکۆ!

— سەردانم کردیت. هەر چەند سەردانت دەکەم میژووی ولاتەکە
 تۆماری جەستەیهکی شۆرشگیری رادیکالی ناکات، بیجگە لەووی

من دەیورووژینم و چیتەر نانوسیت، بیجگه لهوهی ههردوو لیوم به
لیستنهوهی زامهکانی کهعبهکهی چاک نابیتهوه!

_ سەردانت کردم. تەنها تۆ و بەس، تۆ دەتوانیت جەستەکەم له
یاخییه زەق و ئاشکراکه و له هەلچوونە بالاکە ئیقناع بکەیت،
تەنها تۆ!

_ سەردانم کردیت. وەرە با زۆرت له ئامیزت بگرم، تۆ شیتتی منی،
به ههموو ئەو شیتتییهی لهسەرم ههیه!

_ سەردانت کردم. منیش بەسۆزترین و بەتامترین برسیهتی
جەستەکەم له ئامیزم گرتی، بەبێ ئەوهی مقەسی سانسۆر ئاماده
بیت سەمام لهگەڵ کردیت!

_ سەردانم کردیت. له ئامادهیی من، له غیابی من، ئەهی ژنهکه،
کانیاوی ئاوهکه و زهوییه بهپیتهکه، ههموو گۆرانییهکانم بۆ تۆیه،
ئەهی ژنی سۆلاقی ئەقین و ئاشتی!

_ سەردانت کردم. عاشقیک بووم بەبێ ئەوهی زامدارم بکەیت و
ئازار به جەستەم بگەینیت، ههموو شیلەکەم دەمزیت، پیم خۆشه
سەردانم بکەیت!

_ سەردانم کردیت. تۆش لهسەر چرپینی گۆرانییهکەت بەردهوامی:

(تکایه خیانهت مهکه! نازانم که ناپاکی دهکهیت بۆ رووبارهکان
وشک دهکهن، شیعرهکانم دهمرن!

ئایا ژنهکه، تو هیشتا یادگار و بارانی؟! ئایا تو منی؟! ئایا من توّم؟!).

_ سەردانت کردم. ناپاکی تو، ولات له رووبار و گوندهکانی حەرام دەکات، گوند و شارەکانی له زەماوەند و سەماکانی بێبەش دەکات، تکایە.. نا.. خیانت مەکه!

_ سەردانم کردی. بۆچی گەشتەکانت ئیستا بەردەوامە، ئەسپەکانمان هەتا ئارەزوو دەکەین بەرزمان دەکەنەو، هەتا حیلانن دەخوایین؟!

بۆ و لەسەر چ، پاشگەز دەبیتەو، ئیمە، ژنه شاعیرەکه و شەیتانەکهی، لەناو راپۆرتی جاسوسەکان دەمیننێنەو؟!

_ سەردانت کردم. هەر جارێ میوانم بیت، من دەستبەرداری هەموو شیعەرەکانم دەبووم. لەنیوان هەردوو جەستەمان پرسیار نیگەران و حەیرانە:

_ ئەزیزم... ئایا دەتەوێ سۆز و چیرۆکی گشتی بین، یان بە یەکیکیان تێر دەبین؟!

_ ئەزیزەکه... ئایا ولات نائومێد دەکەیت، لەکن مەمک، یان دەتبینم لە شۆرشەکه بەردەوام دەبیت؟!

به يادی تو..

له پيداگیری له تو...

سەردانی ژماره‌یه‌ک له هاوڕییه دلسۆزه‌کانتم کرد.

موحاند، ئه‌ویش تیشکه‌کانی به‌هاری پێ گه‌یشتبوو، ئه‌ویش وه‌ک
هه‌موو دلداره‌کان، گۆرانییه‌کانی سهربه‌ستی رایه‌ه‌ژاندبوو و
خه‌ونی پێوه ده‌بینی.

به‌ته‌نها بوو، له‌ناو ماله‌ ساده‌که‌ی و له‌ناو سه‌رکرده
راسته‌قینه‌کان، له‌وئ دۆزیمه‌وه.

تازه‌ گه‌مارۆکه‌ی سه‌ری سووک کرابوو، پلانه‌ پێسه‌ ترسنۆکه‌که
شکستی هه‌ینابوو خوینی له‌ ده‌ماره‌کانی زه‌وی بریژیته‌، عه‌شقی بو
خاکی مه‌غریب ده‌بیته‌ ویزدان بو‌ئه‌و.

به‌ سه‌ردانه‌که‌ی من به‌ختیار بوو، به‌لام نه‌یتوانی هه‌ست و سۆزه
به‌رده‌وامه‌کانی به‌ هه‌موو گه‌مارۆ و پشتگوێخستنه‌کان بشاریته‌وه:

– ئەزىزەكەم ئىزا... بىرۈ دەكەيت، ھىشتا مەرجى ئەوھم لەسەر
دادهنن دەستبەردارى ناوى يەكەم بىم، بىرۈ بىكە، من تەنھا بە
بۆنەكەت، تۆلە ھەموو ژنانى جىھان جىادەكەمەوھ!

زەوق لە بۆنەكەت وەردەگرم، ئەزىزەكەم ئىزا، كە بوويتە تاكە
شىلەى راستەقىنەى ھەموو نىتە راستىيەكانى باخچەكانى
ولات.

منىش بەبزەوھ:

– من وا لەبەر دەستت وەستاوم، تۆلە بۆ زەوقە ناسكەكەت
بىكەرەوھ!

من لىوھى نىك دەبومەوھ، تا موژدەى زۆرتىن ھەناسەى گوھ
شۆرشگىرە گەراوھكەى بىكاتەوھ:

– دەى لە ئامىزم بىكە، تۆلە بۆ چەشە ناسكەكەت بىكەرەوھ!

بىروام بەوھ ھەبوو دىسۆزمە و ئەوئەندەش سەرسامى سىجرەكانمە،
ھەستم كىرە بىكسەر و بەسادەىيەوھ باوھشم بۆ ئامىزە
پەروۆشەكەى بىكاتەوھ:

– كى ھەىھ ئەو پىروۆزەىھ قىبوول نەكات، پىروۆزەى گولكى وەك تۆ،
بەو بۆنە مىللىيەكەى تەنھا ئاشناى تۆىھ؟!

ئەو بە سىجرە پەخشانەكەى، بە ھەلوئىستە دىسۆزەكانى
سەرسامى كردم:

– ئەزىزم ئىزا، رەنگە بتوانن ئازادىيەكانم كۆتبهند بگەن، زۆرتىر
 لە ھەوار و مال و خانووئىكم لەسەر خاپوور بگەن، زۆرتىر منالئى
 بەستەزمان، لە دەشت و چىياكان بكوژن، لە شەر و مملانىئى
 نەگرىسم وەربەدن، بەختىارم كە ناتوانن مرؤفايەتى و ولاتپارىئىم
 بەيەكجارى ھەرەس پى بەيئىن:

ناتوانن دلّم قەدەغە بگەن لە كرنۆشبردن بۆ شكۆيى بۆنەكەت، بۆ
 چەمىنەوہ بۆ رىئى مەقامى ھەموو باخچەكانت!
 بەئى، ناتوانن!

وہك عاشقىكى شكۆدارى بەشەوكەت بەرەو پىرم ھات:

– لە ئامىزم، ئەى گولە تاقانەكەى ناو باخچەيەكى رىزپەر، تكا
 دەكەم مىژوو بۆنە خۆشە ئارامە بەجۆشەكەت رىسوا نەكات و
 ھەقى خۆى بداتئى!

بەقەد برسىيەتتىم بۆ تۆ، دەكەوتە ناو باوہشى موھاند ...

ناو ئامىزى ئەو شاخە!

لەودەمانەدا ھەستم دەکرد، تەنھا لەو سەعاتەدا، وامدەزانى
 سۆزم زۆرە بۆ باوہشى بۆنىكى سەرکەوتوو!

من لەناو ھەموو توندوتىژى و زۆردارەكانەوہ دەگەرپمەوہ لای تۆ!

ئینسافیك بۆتۆ...

نوسه ریكى قوبتی ئاواره ی کهندا، ئه وه ی سالانیك بوو له تاراوگه ده ژیا و له ده ست زه بر و زۆدارییه کانی ده سه لاتی زۆرداری حاکمه کانی له میسر رایکردبوو، منی به (ئهمازیگ)، نوسه ره سکۆلاره مه غریبیه که ناساند.

ئهمازیگ، فیربوو، که ته له فۆنی ده کرد، پاش سلاوکردن و هه والپرسی، شیعره جوانه کانی بۆم ده خوینده وه، له سه ر خه ته که ده مامه وه، گویم له و شیعرانه راده گرت، که بۆی ده خویندمه وه، به بیانوی هاتنی یه کییک و جیبه جیکردنی داواکه ی، وا راهاتبوو که ده رۆیشت، به زاراوه ی هاورییه جووله که کانمان مالئاوایی ده کرد:

_ شالوم، ئه ی نازداره که م، ئه ی عیشه نهمره که، شالوم!

ئیاواره له دوا ی ئیاواره، ئهمازیگ له هوتیلی (روح الجبال) ته له فۆنی ده کرد، ده یویست هه والم بپرسیت و دلم خو ش بکات، له نیوان په رداخییک و یه کییکی تری ته له فۆنی ده کرده وه، ده ییوت من عاشقی چاوه ئه تله سییه که تم، ئاماده م له پیناوی پرشنگه لۆکالییه که ی چاوه کانت، شه هیدیش بم.

ئەو ئەمازىگە بە روح و بە جەستەو، ھاسۆزى ھەموو ئاكارەكانى خاك و مىللەتەكە ببوو.

باوكى ھاولاتىيەكى رەسەن بوو، داىكى بەرەچەلەك عەرەب بوو، داپىرى (داىكى داىكى) بەرەچەلەك ئىسرائىلى بوو و عەرەبىكى دەرکراوى بەرەچەلەكى ئەندلوسى خۆش دەوئىت و شووى پى دەكات، بەلام مالهەويان قبووليان نابىت، ئەو شوو بە كورپىكى موسلمان بكات، بۆيە لىي بىبەرى دەبن.

ئەمازىگ زۆر شانازى بە داپىرەكەى دەکرد:

– لەبەر ئەو داپىرەم، من كوكتىلىكى خويىنى مەغرىبى و ئىسرائىلى لەناو دەمارەكانم دەگەرپىن، ئەوھش شەرەفىكە و كەمتر نىيە لە شكۆيى ھاورپىيە مەغرىبىيەكانم، شەرەفىكە ئەو جۆرە ئاويىتە خويىنە، دەبىتە ناسنامەى مەغرىبە گەرەكە.

وەك بەرھەلستىكردنىكى جوان، ئەو، ماوہماوہ پىي خۆش بوو بلىت:

– ئەوھش ماىەى شەرەفە، كەستان ناتوانىت، كۆشش بكات بۆ قركردن و دووركردنەوہ و رىسواكردنمان، بى ئەوہى تاوانى خويىناوى دژ بە بوونى تايىبەتى بكات، دژ بە مافەكەى بۆ كەرامەت و ئاسايش و دەربازبوونەكانى.

ئەمازىگ ھەموو ئەندامى بنەمالەكەى ئىقناع دەكات، بۆ مانەوہى ئەو شەرەفە.

تهنھا دایکی، ئه وهی بهرچه لهک عه ره ب بوو، نیگه ران ده بوو، که کورپه کهی له بهردهم بیگانه یه ک باسی ره چه له که ئیسرائیلییه کهی ده کرد، ده گه ریته وه سه ر ره چه له کی دایکه کوچکردوو ه کهی و ئاینه جووله که یه کهی.

ئه مازیگی منی بهو ناساند، له سهردانه مهیدانییه کهم بوۆ زید و هه واری منالیم، بهو جوورهش رهفتاری کرد، شوینه که شاریکی چیاپی لادیی بوو، ئه و شارانه قه لات بوون، موحمه د شوکریش دوودل نه بوو، له وده مانه ی ئه و ده گه یشته سه ر زامه کان، له وئ هه واره ئه ده بییه ناوداره کهی ده رده بریته.

للا فاتیمه _ ژنه که ئه و ناوه ی هه بوو _ تووره ده بوو و نه یده زانی هه لسوکه وتی کورپه کهی له بهردهم ژنیک، له هه موو خه لکه که زورتر دان به مافی کهسانی تر له گه ل هه موو جیاوازییه کانیش ده نیته، ژنیک له هه موومان هه ستیارتر بوو بوۆ به زه یی، به لکو هه ست به تووره یی ده کات، که کتیبه کان ده خوینیته وه، که فیلمه کان ده بینته، یان هه واله کان ده بیستته، له سه ر کاره ساتی خه لکیک قه ده ر روویان تی ده کات، زه مه نه که خراپه و ئه وانه ده بنه قوربانی ئاسان، بوۆ هه موو جووره کانی توندره ویی، ئینجا له کام ئاین و ره گه ز بن، له هه موو خه لکی تر به وانه تووره و نیگه ران ده بیته، ئه و له و جووره ژنانه بوو.

بۆ سەرکەوتنى تۆ...

بۆ خۆشەويىستى و دژ بە ھەموو داخستنه رۆشنبيرييهکان، داوام
لە ئەمازيگ کرد بچينه زيارهتي گۆرى داپيره جوولهکەهەى. لەوئ
ئەمازيگ، شوکی کردم که وتی، با بچينه سەر زيارهتي مهزاري
عومران بن ديوان.

_ چى؟! من ھەرگيز بۆ نيوانمان لەگەڵ خودا، کەسم لە پەيامنير و
پيغمبەرەکان دانەنابوو، ئيستا بچم پياوچاكيک بکەمە پيناو؟!
قەيدى نيه با ئەوھيان يەكەمجار بيٽ، ئەو دەكەم، با ئەو
پياوچاکە جوولهکەيه ببٽە يەكەم پيناوى من! بۆ ئەو نەكەم!
شوينەكە قالأ بوو، ئيمەش ئارەزوويكى زورمان ھەبوو، بچينه ناو
مەزارەكە.

بەلام دەرگا ئاسنەكە، بەسەر فەزا و نھينيهکانى خوييهو
داخراوو، شوورەكەشى ئەستوور و زوريش بلند بوو...

ئای... چۆن بچینه ژووره وه، چۆن بگهینه عومرانی گهوره مان؟!

له ناکاو دەرگا ئاسنه گهوره که کرایه وه، له پشته وهی چه ند
 درکیکی پاشایه تی دهرکه وتن، سی گهنجی مه غریبی، به
 هه یبه تیکی نازدار و جلی ره سمی و پۆشاکی جوانی پاسه وانی
 دهرکه وتن. په یقه کانی ئیمه یان پی سهر بوو، ته قه ته قی
 گه رانمان به دوای دۆزینه وهی دهروازیه ک بو چوونه ناوه وهی
 مه زاره که، سه رنجی راکیشابوون:

یه کیکیان له گه ل سلاوکردن لیمان هاته پیش:

_ سلاوتان لی بیت، پیویستان به خزمه تیک هه یه؟

_ سلاو له گه ل خوشه ویستی بو تۆش. تکایه، ئاره زوو ده که یین
 بچینه ناو ئه و مه رقه ده و زیاره تی گۆری گهوره مان عومران بن
 دیوان بکه یین...

_ نه خیر تکامان ئه وه یه خاتوونه که م، له وه نده زیاتر مه هینه
 پیشه وه، ئه وه نده ی هاتوون به سه، ئیوه دیاره هه ردووکتان
 موسلمانیه مه غریبین!؟

ئه مازیگ وتی:

_ به لی، هه ردووکمان مه غریبی و موسلمان و ئیماندارین، مولانا
 عومرانیش که سیکی ئیماندار نه بووه، ئه میره که ی ئه و ئیمانی
 ئه میری ئیمه ش بووه...؟!

به شیوازه تاییه تییه که ی خۆمه وه قسه کانی ئه مازیگ بری:

— به لّام که ههردوو کمان مه غریبین ئه وهش بهسه.

پاسهوانه درکه که، به دوودلییه وه و به بی ئه وهی دلییا بیّت:

— که دوو کهسی مه غریبین ئه وهنده بهسه؟! رهنگه، به لّی، باشه،
ئه وهنده بهسه، به لّام ...

— به لّام! بهر بهست چیه له چوونه ژوره وهی ناو مه زاره که؟!
ئیمه مافی تهواوی خو مان ههیه، هه موو مه زاریکی ناو
مهمله که تی مه غریبی زیارهت بکهین، لی ره وه لئ مه زار زوره و
ئاساییه، جووله که یی، به هه موو شکۆکانییه وه ده بیته که له پووری
هه موومان، وهک چۆن قسه له سه ر ئه مازیگیش ده کریت، وهک
ناسنامه و کهلتوور، ئه ویش که له پووری هه موو مه غریبییه کانه،
وايه یان نا؟!

یه کیک له پاسهوانه کان، بو ئه وهی هاوړییه که ی له و کیشیه
ده رباز بکات و به شداری دانوستانه نیشتمانییه هه ستیاره که
بکات:

— خاتوونه کهم، هه موو جو ره سه ردانه کان قه ده غه یه! نازانیت
شه پۆلی تیرۆر و توند په وییه کان چه ند په ره ی سه ندووه، له ورۆژانه
ئه وانه زۆرن؟!

— ئای، ئیستا تیگه یشتم. به لّی، ئاگاداری پیویسته له هه ر
زه بریکی خیانه تی نامه ردانه، بو یه ش چوونه ژوره وهی ناو ئه و
مه زاره قه ده غه کراوه، زۆریش سوپاست ده کهین، بیر له و جو ره
پاراستنه ده که نه وه، له و مه زاره پیروژه ی برا جووله که کانمان،

بەلام دۇنيابن! ئىمە تىرۆرىست نىن، ھەردووكمان نووسەرىن و خەبات دەكەين، بۇ نەمانى ھەموو جۆرەكانى رىق و بوغز و توندرەوى و نەژادپەرسىتى، نەك ئەوئەندە و بەس، بەلكو ھەرامىشى دەكەين، بۆيەش ئىمە وەك دوو كەسايەتى بەو جۆرە، بۇ دەبى بېيەش بىكرىن، لەو جۆرە سەردانە بۇ مەزارى گەورەمان عومران.

دركى يەكەم:

— خاتوونەكەم لەگەل لىبوردنەو، مەسەلەكە وايە، ھەموو جۆرە سەردانىك قەدەغەيە!

ئەمازىگ وچانە كورتهكەى تەواو دەبىت:

— ھەموو جۆرە تىرۆرىستىك مەلەونن!

بەگالتە و خۆشپىيەو، لەسەر نارەزايىيە ئارامەكەى دەلىت:

— بەلى، ھەردووكمان دوو نووسەرى سىكۆلارىن، ئايا دەولەتى مەغرىبى ئىسلامى بىر لەو ناكاتەو، وەك دوو رووناكبىرى علمانى، پارىزگاريمان بىكات، وەك چۆن ئەو مەزارە دەپارىزىت؟!

نەمتوانى بزەكەم بىگرم، قسەكانى ئەمازىگ دەبىرم:

— دەكرى وینەيەكمان بەيەكەو بۇ بىگرن؟

دركى دوووم بزەكەى منى بە درەفەت دەزانىت، بۇ رىزگاركردىنى دانوستانە تەنگاوەكە:

— وینەگرتنىش لىرە قەدەغەيە.

— باشه چ بکهین؟! —

درکی یه کهم، وهک سه رکه وتنی لهو نه به ردییه زه حمه ته، شادمان دیار بوو:

— ده کرئ مانگی مایو له گه ل وه رزی هایلولا بگه رینه وه ...

— وه رزی هایلولا؟! بیرو که یه کی باشه! با برۆین ئه مازیگ! شالوم، ئه ی گه نجه کان شالوم!

۳۸

به خوشییه کانی تووه ...

من لهوئ بووم ...

فیستقالیکی نیشتمانی سازکرا بوو، که لتوور و هه مه ره نگی که له پووری میلله تانی چهوزی ده ریای سپی ناوه راست تیدا کوکرا بووه، ئاهه نکه که له چهوشه ی ده زگایه کی رو شنبیری به ناوی

نوسه ریکی گه وره ی جووله که بوو، ره وشه که به ئاوازی موزیکی
 کلاسیکی جیهانی ئاویتته ببوو، که که شیک بوو ئاماده بووانی
 مهست و چهیران ده کرد...

لهوئ چاوه پروانی گه پرانه وهی ئوزولاییم ده کرد.

ئهو بو بهر پیکردنی براهی لهوئ ده رچوو بوو، نه ده کرا ئهو
 ئیلتزامه نه کات، زورتر له لاما ن بمینیتته وه.

که گه پرایه وه، وهک ئه وهی تازه ده ببینم، بویه به گه رمییه وه
 پیشوازیم کرد:

_ ئوزولای... چهز ده که یت به یه که وه سه مایه ک بکه ین؟!_

_ بیگومان، ئه زیزه که م ئیزا، بو نا...؟!_

...

بهو سه مایه... جهسته یه ک بو دیمان، نهک قه لایه ک بو
 خو پاراستن... من تو م ده ویست.

بهو سه مایه... تو م وهک بانگه وازی ک بو به شداریکردنم له
 جهسته یه کی رۆحی دیرین وینا کرد بوو، جهسته ی منی ده رباز
 کرد، بو ئه وهی بگاته جهسته کانی به شداریان ده کرد له و که شه
 بیگه رده، ئه ویش تو بوویت.

ئەو دوو جەستەيە، خەونيان بەو دەبيني چرکەساتە کۆنەکە
بژینەو، بۆيە لەسەر سەماکە بەردەوام بووين...

لەسەر شەرەفي ئەتلەس سەمامان دەکرد...

لەسەر شەرەفي ئەفریقا سەمامان دەکرد...

لەسەر شەرەفي حەوزی دەریای سپی ناوەرپاست سەمامان دەکرد...

لەسەر شەرەفي مرقایەتی سەمامان دەکرد...

لەسەر شەرەفي ئەو چرکەساتەدا سەمامان دەکرد!

هەندی لە ئامادەبووان، هەموو مەبەستە مرقایەکانیان سنووردار
کردبوو، بەرپۆهەری فیستقالەکە، لە زانینی پێشوەختەو، ئەو هی
بۆ میهرجانەکە دانابوو.

هەندیکی تریش لە ئامادەبووان، سەماکەیان بە ژوانیکی تری
خۆشەویستی بۆ ئیمە دەبيني:

_ دوو کەسی مەغریبی، بە پۆشاکە تاییبەتییهکە ی خۆیانەو، هەر
کەسە و بە جوولە تاییبەتییهکە ی جەستەيەو، هەردووکیان
تینووی ئاشتی و ئاسایش بوون؟!

جوانە لەو زەمانە قەحچەيەدا ئەو تابلۆیە هونەرێیە ببینن!

_ بەئێ هاورپییەکم، ئەو هیان واقیعیکی مرقای شادییە، بەلام...
ئایا بواری سەرکەوتنی لەپێشە؟!

...

ئەو دوو جەستەيە خەونيان بەو دەبىنى، چركەساتىكى كۆنى
پاك نۆژەن بكنەنەو و لەگەل سەماكە ئاويتە بووين...

لەسەر شەرەفى تۆ چووينە ناوہوہى سەماكە:

_ ئوزولای، تۆ خەونىكى و لە ژيانە رۆحيەكەم چاوەپروانم
دەكردى، دەمويست لە تۆو مانای سەرکەوتنى ئازادى ببينم...

_ ئيزا، كەرامەتى تۆيە، كە مرۆف لە بەهاكانى مرۆقايتەتى
مەحروم دەبیت...

_ ئوزولای، تۆ لەگەل كۆششت بۆ كەمال و پيگەيشتن، من بروام بە
تۆ ھەيە، من بانگەوازي كەمال دەكەم، ئەگەر تۆ دەستبەردارم
بیت، بيگومان دەكەومە ناو چالى بۆگەنى و زەليلبوون...

_ ئيزا، ئەركى منە پشتيوانى تۆ زۆرتەر بكەم، لە سيبەرى
جەستەيەكى بەھادار، لەنيوان پيگەتەيەك، بۆ ئاسۆيەكى قالأ،
لە ھەموو نەفامىيەكى پەريشان، ناكړى بى خۆشەوستى
كۆببينەوہ...

_ ئوزلاى، لە تومەتيكەوہ بۆ تومەتيكى ترەوہ، ئەوہ بووہ بە
ئەركى من، تا ئەو جۆرە ھاوسەنگىيە بەيەكەوہ ساز بكەين، ئەو
ھاوسەنگىيە چركەساتىكى بنچينەيى منە لە پرۆژە مرۆيەكەم...

_ ئيزا، كه من سهما له گهڻ تودا ده كه م، به لوژيكي ئه وان، من سهما له گهڻ هه موو موسته حيل ده كه م!

_ ئوزولاي، من ئاماده م ئيمزات به هه موو روحمه وه، به هه موو جهسته مه وه و له گهڻ ده رئه نجامه ترسناكه كاني بكه م!

_ ئيزا، كه واته، ده بي، هه موو شيوه كاني توندكاري و تيكچوونه كان بروخيّت!

_ ئوزولاي، دلنيا به، هه تا ئيستا شه ره كاني بو ئاميزگرتني تو به رپامكردوه، ماندووي نه كردوم!

ته نها سه مام له گه ډا بكه و به س، ئوزولاي، سه مام پي بكه:

سه ماكردن له و شيوازه تايبه تيبه، كه باش، له چيروكه مرويه گه وره كه دا شاره زاييمان هه يه، چهند هيواخوازم من يه كيک بم له گيراو و دي له كاني.

ئوزولاي به سوژه وه بزه يه ك ده كات:

_ ئيزا، ئاي تو ژنه عاشقيكي چهند ئيماندار و شيّتي!

ئوزولای سەمای دەکرد و دیار بوو زنجیره زیڕەکەى ملی،
سەندوقیى بچووکی پێوه بەسترا بوو.

ئوزولای سەمای دەکرد و سێبەرى خەمیکی کۆنى بیگەردى رۆحه
هەنگوینییه که تەماویى کرد بوو.

ئوزولای سەمای دەکرد و ...

دەمزانی من دەتوانم تەنها کەمیکی لە خەمەکانى سووک بکەم،
ئەوهی قەسیدەکانى، لە بێدەنگى قوربانیهکان و لە زەمەنیکی
زۆر خراپى نزیک و زۆریش دوور نا، وتوو.

_ ئوزولای، چ دەبوو ئەگەر سارا لەناو ئەو سەندوقەى ملتەوه
هاتە دەرەوه و ئێمە بوو ئەو سەمایە ساز بکات، تا بەو ئاوازهوه
سەما بکەین!؟

_ سارا، ژنه و مروّقه لەو خاکوخلّەى تۆیە، من نایشارمەوه، که
لە سەردانەکەى فەلەستین دەگەرێتەوه، من وا لەو جەژنه
کەلتوورییه جوانەدا هاوبەشین.

سەندوقە بچووکهکەى توند گرتبوو نەوهک لیى ون بیّت:

_ داپیرم مادلین لەناو ئەو سەندوقەوه دێتە دەرەوه، رەنگە ئەو
برواش نەکات، من و تۆ، بەو جوّره چەسپ بووین ئەگەرچی
زۆریش هاوسۆزین.

وینەکەى ناو سەندوقەکه وینەى داپیرمه.

تەنھا داپىرم ئەو وئىنەيەي ماو، ئەوئىش يەكك بوو لە
 كۆمەلكوژىيەكەي ئەلمانيا، لە رۆژانى جەنگى دووهمى جىهان
 دەربازى نابىت.

من، وەك ئەو وەم ناتوانم لە كەسەسى و نەهامەتییەكانى
 رابردوو، دەربازم بىت، ئەگەر بگەمە ناو دىوہزمەكانى ئىستا:

_ ئوزولای، ئای چەند پەرىشانم و نازانم بە چ وەسفەيەكى
 سىحرى ئەو جىهانەمان، لەبن دەستى ئەو جۆرە چەتانەي
 توندوتىژى رزگارى دەبىت...

ئەوانەي دەيانەوي سولتانە درندەيىەكەيان بەسەر ھەموو
 بستىكى ئەو زەمىنە دابگرن...

ئەوانە شەرم ناکەن و ھەموو ھەژموونە درندەكەيان، بەرقەوہ
 تەرخان دەكەن بۆ خاپووركردنى جوانىيەكان...

ئەوانە، نەخۆشىيەكەيان ھەيە، بۆ خاپووركردنى ھەموو وەفا و
 دلسۆزىيەكانى بەخۆرسكەوہ ماون و دوورن لە راسپاردە و
 چاودىرييەكان...

بۆ تىكنەدانى جوانى كەشەكە، ئوزولای بەو قسانە پەيقەكە
 دەبرىت:

_ سەماکردن، ئەي فرىشتەكەم، سەما و ھەموو ھونەرەكانى ترى
 خۆشەويستى پىناسەيەكى سىحرىيە، با تەنھا ھونەرەكان بەيەنە

پشتیوانی، هونەرەکانمان بەشدارییەکی جوانە، لە چەسپاندنی
 ئاشتی و ئاسایشی ئەو جیهانە گەورەیه‌مان و مولکی هاوبەشمان!
 مەستبوون بەو خۆراگرییە دەگمەنە، لە حەزووری
 خۆشەویستییه‌که زۆرتر ئوزولام گرتە ئامیز:

— بەلێ، ئوزولای، پشت بە هونەرەکه‌مان دەبەستین، بە هەموو
 هونەرەکه‌مان!

هونەرەکه‌مان هەموو گولله‌کانیان دەکات بە باندە، دەکاتە
 گۆل...

هونەرەکه‌مان ئارەزوو و دلایان بۆ سمفۆنیای خۆشەویستی
 دەکاتەوه...

وەک ئەوهی بمهوی نەینییەکی مەزنی پێ بلێم، بە گۆییەکانیم
 چرپاند:

— ئوزولای، لەبەر تۆیە نەخشەیان داناوه، تا من یەک ئاین
 بپەرستم و یەک پەرستگام هەبیت...

بەلام ژمارە ئاینەکان لەلای من، لە ژمارە پەرستگاگان
 زۆرتره...!

من ژنە ئیمانداریکێ شۆرشگێرم، هەموو نەخشەکانیان خاپوور
 دەکه‌م...!

— ئیزا، پیرۆزی و دەستخۆش، ئەی مەلاییکەتەکه‌م، نەمدەزانی
 دلت ئەوه‌نده گەورەیه!

۴۰

بۇ گوزارشتكردن لهو، وتت:

بهراستی جهلادیكه، بۇ جهسته و بیرهوهری، لییرهوه گوزه ریشی
کرد...

ههروهها دهلیم:

من سۆز و هوگرییم بۇ تۆ بوو، له بهر شیعره کانمه منالانی چیاکان
قهرزباری تۆن...

به تۆ له عنهت و کوفری هه موو ژانهکانی رابردوو و خه مه
کۆنهکانم ده کهم.

به خیریین، له لای په رستگاکانی سازشکردنم له ناو تۆدا، تۆ
جوانترین ئاینهکانی منی،

بەشیتتیەو دەلیم بەخیرھاتی، دەبواوە وا بکەم تا منت لەکیس
نەچیت:

هەموو ئەوانەى قەسیدە شیعیریە فریودراوەکان دۆراندیان، بەو
شیوەیە من تۆم دۆراند...

من ئامادە نیم، ئیستا، بەرگەى نسکۆکانى ئەو رۆمانە عاشقە
بگرم!

من ئامادە نیم:

ئەوەى لەنیوانماندا هەیه، سازشیکى جەستەیی نییە، بۆ
مەستبوونیکی کاتی ریبوارانە...

نەخشەى عەشقیکی نەینیمان لەنیواندایە، دەبێ ولاتیش، لەو
عیشقەو، سنوورەکانى بگێریتەو!

...

ئیستا ئەگەر بنمیچی خەمەکانى رابردوومان بەیەكجاری دارپما و
نەما...

لەبەر رۆشنایى لۆژیک وەك ناسنامەیهكى رەسەن بۆت
دەگەرپینەو...

ئەو ئاویزانىيەى ئىستا، كە لە قوولايىيەكانى يادگارەو ھەلقولاًو، كە ھەردووكمان ھەستمان بە ھەتيمىيەتى دەکرد، بەرگرى ژان و پىروابوونى كىردبوو، ئاویزانەكە ھەلاتووى ناو تالايىيەكانى نەفى و برىنەكانى كەسەرە، ئاویزانەكە بە ھەموو ئازايەتى و دروستى چىژ و تامەو ھەخوى ئاشكرا دەكات، پاش ئەو ھەى لە كەشى زور نەينىدا، تامى زورى غەيبىى دورى بە ئىمە بەخشيىوو...

وھك ئەو ھەوايە پلانگىرى دژ بە ولات بكەيت...

لەو ھەچىت سەرکەوتن نەبىت بو بەھاكانى نازدارى دونيا...

وھك ئەو ھەو ھەروشانەو نەبىت، دەبوايە بو ناسىنى تامى ولات، بزانىن ئەو بكەين، ئەو بكەين تا بتوانىن لە چوارچىو ھەى مرؤقاىەتى لىبووردهى دەسەلات و بوارمان ھەبىت...

ئىستا زمانىك دەژىن تىدەگەين و تىماندەگات...

ئىستا بىرەو ھەرىيەك دەنووسىنەو، رىك لە ئىمە دەچىت...

ئىستا لەناو ھەلچوونىكى عىشقا دەژىن پاكە، لە ھەموو نىكو ھەكى دەمانگرىت و دەمانبەستىتەو...

ئىستا بە ھەموو نەو ھەكان دەلین، ئەوانەى وردەكارى ونبوون و ئاوارەى و دەربەدەرىيەكانى ئىمەيان نەزانىو، بو ئەو نەوانەى نەبوو ھەى شەھىدى چركەساتەكانى ياخيىوون و نارەزايى و شورشەكانمان، ئەوانە لەناو ئاویزان و ژوانەكانمان دەگىرىنەو...

بۆ ھەموو نەوھەکانە ئەو وەسیەتە زیڕینەمان ...

بوار مەدەن ولات بگەرپیتەوہ جەبرەوتی جاران!

بوار مەدەن، چیتەر دەرھەق بە مافی رۆح و جەستە تاوانەکانی
دوینێ دووبارە بکەنەوہ، خۆشمان برۆا ناکەین لەژێر خاکمان
شاردونەتەوہ!

ولاتەکەم... دەتبینم، بگەرپیتەوہ کاتی جەبرەوتەکانت، دەبی
رۆژیک بییتەوہ!؟

٤١

دەگەرپیتەوہ، بە ئەستۆی ھەمان تومەتە کۆنەکانەوہ
دەگەرپیتەوہ:

_ ئیزا، تۆ عاشقیکی توندپەویت، عاشقیکی بۆ ئەقینەکەم،
ئەدەبیکی دەنووسیت ھەرگیز ژنە عاشقەکانی تر ئەوہیان بۆ

خۆشهويستی نه نووسيوه، تۆ وهك سه ربازيكي شيت، ده ستريزي
گولله ده كه يت، شيعري وا ده نووسيت.

ئەزیزه كه م...

هه موو جوړه كاني شيتي پيسي و نه گريسه بو دلم...

ته نها شيتي له ته لقيني پيته كاني نوت بو چوله كه كاني
ولاته كه م نه بيت...

له دابه شكردي چامه كاني به هوگري تۆ نووسيومه، به سه ر
ده ربه ده ر و به ره لاكان، له وده مانه توندره وم...

ته نها ئه وانه نه بيت، ئه وانه ش ته واوي ميانره وايبه كاني منن!

ئەزیزه كه م...

له ناو نه ريته كانم ره ووشتيكي پيوست هه يه، ئه ویش راديكالويه
كه ناشيرينييه كان ده رده كه ون...

له ناو نه ريته كانم، نابي هه موو شه ره كاني له پيناوي دلداري
ده كرين رابگيرين...

ئەزیزه كه م...

كه بو تۆ شيت ده بم، زماني ديبلوماسييه كان نازانم...

ئەو زمانە چۆن بزەنم، مەن لەو سەری سەرەوێ گێلی و
نەفامییەو هاتووم؟!

چۆن بزەنم، هێشتا شیتبوون و شەیدا بوونم بە تۆ، نوێژەکانی بە
کوفر بانگ دەدریت:

_ ئەو مەنم بە هەموو توندپەوییهو، بەرگری لە هەژار و داماو
نایمیدەکانت دەکەم، ئەو مەنم!

بەلێ، لەبەر ئەو فاکتەرە مەروییە نیشتمانییە زۆر مەعقوله، مەن
گەورەترین خائینم، هەرگیز و بەردەوامیش توندپەرەوم، بۆ
هەتاوەکەت، مەنیش و بەردەوام داوام لەسەرە، کەرنۆش بۆ
حەزەرەتی رووناکی خۆدای مەقامی بالا و خاوەنی هەموو شکۆکانت
بەرم!

ئەزیزەکەم...

پێویست ناکات بە چرکەساتیکی کەرنۆشبردن نوێژیان بۆ
دابهستیت، دواپی کەسانی نەناس دادگات بۆ دادەمەزرینن، بۆ
سادهترین بەرژەوهندییەکانت چەندین قەوارە و پلەدارەکان بە
ئینسافی کەمەو بەپیریکی دەدەن!

...

ئىنجا دەگەرپىتتەو، لەگەل خراپترىن بەدحالىبوونى
تىگەيشتنەو دەگەرپىتتەو...

ئەو تۆيت، تۆش وەك ئەوان، ترست لى نىشتوو ئەزايەتى من
ببىتە ديوەزمەيەك، من رەوشەكە جوان دەبينم، تۆش وادەزانىت
هەوارەكەت شپرزە دەكات...

تاوانى من چىيە، كەواتە، ئەگەر چەشەى نىشتمانىتان ئەوئەندە
خراپ بىت؟!

تاوانم چىيە ئەگەر تەنھا منى عاشقى خۆكۆز، ئەگەرنا، كەسى تر
نىيە بەرنامەكانى لەناوبردنى تۆ هەلوەشىنىتتەو؟!

ئەزىزەكەم...

دەزانىت وەك چۆن ئەوان دەزانن، دوور لە هەموو دامودەزگانىان،
من جورىك تۆم خۆش دەوئىت، هونەرىكە كەس پەراوئىز ناكات، ئەو
ژاوەژاوە دەستكرده لەسەر خىانەتكردنى پەيامەكە، يان پەيامىك
لە خىانەتت بۆ چىيە؟!

لەوانە باشتر نىيە، ئەوانەى هىچت بۆ نادەن و تەنھا بەدىار خەم
و پەژارەكانتەنەو دادەنىشن، دەيانەوئى تا دەرفەتتىكى تر، تۆ
هەتئوى ناو ئەو ولاتە بىت؟!

دىسان دەگەرپىتتەو، بەلى دەگەرپىتتەو...

هه لويستت له گه ل ئه و كه سانه ده بيت، كه بروا به
 مه ترسيه كانيان بهينيت، هه ره شه كانى ئه و انت پى با شتر بيت...
 ئه گه ر بمينيته وه قازانجه كه ت له گه ل ئه و ان زامنه!
 ئه گه ر بمينيته وه .. ده بيته دژى هه موو ره وشه كانى خوشه ويستى!

٤٢

ده گه ر بيتته وه ... به نه وازه ش و توبه كارى و ده ست به دياريه وه ...
 به لام ... گو له كان، مه شروبه كان، فيلمه پورنوگرافيه كان،
 كه ره سته ي كرده سيكسيه كان، ببوره ريسوا كردنى ئه قين...
 دياريه كان به رده و ام ئه وه يان لى ده وه شيتته وه!
 دياريه كانت وه رده گرم، هه نديك له دياريه كانت.
 ئه وانى تر له دياريه كانت، به هه ستيكى ميپنانه، هه موويان
 مينريژ دهرده كه وتن:

جوانه ئەگەر چاوتان لەو بەیت، گۆشه و كەلاوه تارىكهكانى
ژنىكى وهك من پاك بكه نه وه، كه بهرووى كوده تا مهزنهكانى
تارماييهكان، خوراگر بووه، بهلام بۆ هه موو ژنىك باش و شياو
نييه، به ئاراستهى كهلتوورى كدا بپروات به نىگاي تۆ ئەوه
سه ربه ستىيه، تىدا به ئاسانى ده كرى جهسته كهى دهسته مۆ
بكه يت، ژنىك بىت ته نها بۆ جهسته كهى ژن بىت ...

ئىنجا ... به ره و جهستهى تريس ... ده پۆيت!

ديارىيهكانت ره و شتىكى تونداكارانه يه، ئەوهم له عاشقىكى
گه و رهى خاوهن دروشمى گه و ره مه زنده نه ده كرد، عاشقىك و
رۆژانه ريسوايى و كردهى قىزه وهنى شاراوهى لى ئاشكرا ببىت:

_ ئىزا، تۆ و هه موو ژنهكانى تر، به تايبهتى ئەگەر وهك تۆ
شاعيرىكى سه نگىن بىت، ته نها بۆ ئەوه باشه ببىته
بووكه شووشه يهكى سۆزدار بۆ سىكس و بهس ...

شوك گرتمى!

عاشقىكى شورشگىر، هه موو هه والهكانى كه شوهه واكهى ته نها
پيشبىنى هارمۆنى زۆردارى ليوه ده كرىت، هه تا داواكانت بۆ
ئاشتبوونه وه له گه ل ئەفین، له گه ل جهسته، زۆرىش
دووركه وتىته وه له ئىنسافى راسته قينه يى جهسته، بۆ ئەفین!

هه موو ئاره زووهكانت پرسىارىكى كه م و ناحه زه ...:

چۆن ميوه ي جهسته لى ده كرىته وه؟

كام جهسته، تهنه ئه و جهسته يه مه رجي ئاره زوو و چيژي بو تو
تيڊا بيت!

...

هموو ئاره زوو هانت هاتنه دي.

به دزي گه يشتيه ناو قودسيه تي جهسته كه، تهنه گه يشتن!

چهندين درز و كوون هه بوون، ئاسانكاري دهربازبوونيان بو
كرديت...

بو شاييهك هه بوو هاناي جهسته برسويه كاني ده دا بگه نه نيوان
ده ست ...

هه ستكردن به نائوميدي و هه تيووي جهسته و ولاته كه، بو ارم
ده دات سازشت له گه ل بكم و بگه مه بهر جهسته رهق و
دژواره كهت به پرووي ئه و مردنه ي، من و جهسته ي ميلله ته كه مي
شپوزه كردوو ه.

جهسته كه ده يوويست كوونه كه، بو شاييه كه ... ببه شاهيدي
مانه وه ي ئيمان و خوراگرييه كه ي.

كه يفي به سازشه كم ده هات...! بو شاييه كه پر ده كاته وه...!

تۆش وهك ئەوان، چيژت وەردەگرت، چیت دەوی له بۆشایی و
 پاشماوهكان، منیش ناچار بووم چیتەر تۆم نهویت، من و هه‌موو
 ژنه‌كاني نیشتمان، ببوره، هه‌موو ژنه تیکۆشه‌ره‌كاني ولات،
 خوینی ئەوانت بو ئاره‌زووه‌كاني خۆت ده‌ويست ...

به‌وهی درۆی له‌گه‌ڵ ئەقین کردوه ... به‌وهی دلزاره به ئەقین ...

به هه‌موو قوناخه‌كاني ياخي‌بوونم، ده‌مويست جه‌سته‌که‌م بۆمان
 ببیته بواریکی گۆران، به‌رووی هه‌موو شیوه درنده‌كاني و له‌به‌ر
 به‌رژه‌وه‌ندی مرو‌قايه‌تی هه‌مه‌جۆر. له هه‌موو قوناخه‌كاني
 ياخي‌بوونم تۆم ده‌بینی، سه‌ره‌تا، هاو‌پشتی مه‌رام و هه‌لو‌یسته‌كانم
 بوویت و دروشمه‌كاني منت هه‌لده‌گرت ...

له‌و ساتانه وامده‌زانی ئەوه‌ش ده‌ستپي‌کی کرانه‌وهی ئەقیني‌کی
 نوێ و چاوه‌روان نه‌کراوه ...

بينيم هي‌لی سوور بو هه‌موو ئەقینه‌كان داده‌نییت ...

ده‌رچوو ئەقین له‌گه‌ڵ تۆدا، بریتییه له هه‌یمايه‌کی تری زۆرداری
 کۆن!

ئه‌زیزه‌که‌م ... له‌به‌ر رۆشنایی بوون و داواکاني که‌رامه‌ت، تۆ
 بیده‌سه‌لاتی له هه‌موو ئامیزگرتني‌کی جه‌سته‌یی!

تۆی مهست و سه رخۆش، له نیوان مهك و ئیمان و كوفردا ون
بوویت و ده لیت:

_ ده بی شه ری گهنده لیه کان بکهین!

منیش پشتیوانیت ده کهم:

_ بیگومان، به لام بهر له وه، ده بی تۆ ریزی سیسه مه کهم بگریت!

له سه ر سیسه مه کهم... بهرده وام ره خنه له حکومه تی ریشداره کان
ده گریت، به لام تۆ ره خنه کانت ئاراسته ی ئه وه ده کهیت به هۆی
جهسته که ی و کهمته رخه میس ناکه ییت له رووخاندنی برپا بوونی،
که بانگه شه ی رزگارکردنی ولات و میلهت ده کات.

تۆ ئه ی فیلبازه تاله که...

تۆ بو من... خودایه ک بوویت، منیش بو تۆ عه رشیک بووم...

گاڤیک ئیمانم به تۆ هه یه، گاڤیکیش تۆ ئیمانم به من هه یه.

چ له و نیوه دا گۆرا؟!

ئه ی فیلبازه تاله که...

بۆت دەنووسم تا ئيقناعت بكم، كه دۆزهخ ئيرهیی به من
دیتهوه...

دەنووسم تا بتكوژم، بەلام فاتوورهكەى بەرزە، گرانه...

بۆچى نووسين خوشەويستىه بۆ توۆيان رقه، بهو جوۆره، بەردەوام،
نرخهكەى گرانه؟!

ئەى فيلبازە تالەكە...

چونكه لەناو دۆلابى خەم و كارەساتەكانم زۆرتر لە جەستەيهكم
هەيه، بەسەرھاتەكە دەلێت:

_ ئيزا... چ دەبیت ئەگەر لیتبوورى؟! تكايه، ئەوھش لەبەر چاوى
من بكه، من وادەزانم هيج كۆتايى و دەستبەردانىك بى ژيانەوه و
ئاشتبوونە نابیت، بەبى ئامادەيى ئەو، تەنھا بە مانەوهى ئەو
دەبیت!

_ سەبر بگره ئەى ژنە دلباشە سادەكە، دەمەوى كۆتاييهكى
شەرەفمەندانەت بۆ بدۆزمەوه، ھاوسەنگى خيانەتەكانى و ھەموو
تەرمەكانى بیت!

_ نەخیر، نەخیر من هيج كۆتايى ترم ناویت، دوايى من لەگەڵ
ھەلچوونى ناو مەملانىيەكانى ماندوو بووم، لە ئيدانەكانى توۆ بۆ
ئەو، ھەراسان بووم، لە كۆکردنەوهى تەرمەكانى ماندوو بووم!

– ئهوهيان كيشهه تويه! سهبارته به من ئيقناع بووم كوشتنى
ئهو ويژدانى ههردووكمان ئاسوده دهكات، بهوهيان پاك
دهبينهوه!

ئاماده به با تهرمهكانى بنيزين...

ههموو جهنازهكانى!

...

ئهى فيلبازه تالهكه...

نامهوى ئهو كوټاييه بكه مه شوټيك بو ژنانى چياكه...

بهو كوټاييه تهنه مه بهستم ئهويه زيانهكانى ولات سنووردار
بكه!

دهمهوى وا بهد و ناشيرين بمينيمهوه!

مهجوليوه، با وينهكهت بگرم پاش ئهوهى نيرينهكهتم وهرگرت...

مهجوليوه! دهبى وينهكه له ههموو روويكهوه تهواوترين وهفای
پيوه بيت...

لهو نزیکانه پيشانگايهك له كاره ريزپهپه سهيرهكانى تو
دهكهمهوه...

له و نزيكانه رۆمانه كه ت / رۆمانه كه مان بلاوده كه مه وه ...

له و نزيكانه دوا نسكرۆ و شكانه كه، به نيوان خۆم و تۆدا به قيست
دابەشده كه م ...

يان هيات وايه له رابردوو ببورم؟! مه غروره كه! نه خير، بواري
ليبوورده يي نادم به و جهسته يه!

...

ژيان بۆ دلداريک، من زه مانیک چاوه پروانم کرد، جهسته يه کم
ده ويست.

بۆ ره زيلکردنی هه ره جهسته يه کی هاوکیشه ی خۆم، من ئەو که سه
په رۆش و سه رشیته بووم.

به و جوړه، که واته، جهسته يه ک بوو، له هه لويست و بوچوونی تۆم
دۆزیه وه ...

هه مان جهسته بوو، که هه راسان و په رۆشت کردبوو ...

هه مان مه مک بوو، به درۆ به جيهانت چرپاند که ليڊوانت ده دا،
که ده تنووسی:

_ منم ده توانم سه ره به ستی بکه م، منم ده توانم حه قی خۆی بده می،
منم بۆ ئەو ده بمه به خشنده!؟

بهو جوڙه، كهواته، ميينه كه م كاروانسه راي گه شته كهت بوو...

تهنها ئه و سيبه ره، تنهنا ئه و ئاوه!

تهنها ئه و نانه، تنهنا ئه و ده رمانه!

تهنها پشووداني پاش شه ر زوره كانت، شه ر كانت ئه وانهي

كه مترين مانا و شكويان پيوه بوو؟!

ئه زيزه كه م...

ناره حهت و سه خلهت ده بيت، كه هونه ريكي ميينه يي هه ست پي

ده كه يت و زووتر له هزري نيرينه ي خوتا، بيرت ليي نه كرد بيته وه!

ئه و ژنه چهنه ئازارت ده دا، به رووي هه موو زه بره كانت، توندكاري

لي ده رده كه وييت، له وانه زه بره كاني تو!

ئيسكوپروسكي ژنيك، نايه وي خيانهت له ژاني به رد و خاكه كه شي

بكات، به رده وام ده بم.

تو ره نغه تنهنا وهك شه مشه مه كويريك ئه گه رنا، ناتوانيت هه موو

چيزه كان له ناو ئيسكوپروسكيشم به تال بكه يت و خوت تير بكه يت،

ئه وه نابيت!

ئه زيزه كه م..

ئەگەر ولاتىك، ھەتيووه كانى گەرمبونەوھى تىدا بە كوفر بزانيّت،
تۆ، بەلام من، لەنيوان كوفر و كفرکردنى ھەتيووه كاندا، ھەموو
ھيواکانى ولات و بلاوکردنەوھى ئارامى و گەرمبونەوھى نۆژەن
دەكەمەوھى.

۴۴

لەبەر ئەوھى تۆ بپروات بەوھى ھەيە، من دەتوانم، لە سەرکەوتنى
ھەموو شۆرشەکانا رۆلىك بلەيزم، بەلام ئيمانەكەت تەنھا بە
قسە و بىردۆزەكان بوو...

لەبەر ئەوھى تۆ، بەردەوام داواكار بوويت پشتيوانى من بکريّت،
بەلام ريّزى ھىچ ھاناكانى منت نەدەگرت...

لەبەر ئەوھى تۆ خەباتگير بوويت، تا بتوانيت ھەژموونى خۆت
لەسەر ھەموو دامەزراوھەكان، لە خوشەويستى، لەسەر سىسەم
زۆرتەر بکەيت...

لهبەر ئەوهی تۆ، بەردەوام پەرۆش بوویت یاساكانی حەرىم
 لەسەر ھەر ژنىك توند بكەیت، ئەو ژنەى لە زىرەكى و لە عىشقى
 بۆ ولات، لەگەل تۆ ھاوسەنگە...

بۆیە زۆر ئاساییە، بڕوام بە ھىچ لە شۆرشەكانت نەبیت...

ئاساییە و دەكرى پاش ھەموو شۆرشەكان لەعنەتت بكەم...

رەوشى ناكۆكییەكە، لەنیوان ئامادەكارییەكان، بۆ سازکردنى
 چەمكە كەونییە باشەكان، بەلام بە بىردۆز، ھەلۆیست و بۆچوونە
 نىرىنە درندەییەكانت، بەلام بە پراكتيك...

ئەوانە ھانام دەدات دژت بىم...

ئىقناعم دەكات پاش ھەموو شۆرشەكانت توندكار بىم...

ئەزىزم...

سەبارەت بە ئاشتەوايى و گەشتن بە حەقىقەتى تۆ، ھىچ بڕوام
 نەماوە، چاوەپروان مەكە، چىتر، گەمەى ھاوولاتىبوون لەگەل تۆدا
 بكەم!

كۆشش مەكە ئىقناعم بكەت، لەسەر بىدەنگبوون لە بەھا
 ناكۆكەكانت!

كۆشش مەكە، ھىچ پىشەرەويیەكى شۆرشگىرى نووى تۆ ئاشنا بكەم!
 چونكە من لىرە كارەكتەرە ئەكتىفەكەم...

من وا خەرىكە ھەموو ژان و نائومییدیيەكانم سازبکەمەو، بۆ
رووبەرپووبونەوہیەکی نوئ لەگەڵ تۆدا.

پیاویکی وەک تۆ، شایستەى ئەوہیە ھەموو ژنانى جیھان دژ بە تۆ
کۆببنەوہ ...

کۆببنەوہ بۆ کەرامەتى جەستەکان ...

بۆ ئەوہى دەربکەوئیت خۆشەوئستى رەوشى چۆنە ...

بۆ ھەموو ئەدەبیکی ژنى شۆرشگێر کە ملکە چ نابێت ...

بۆ ھەموو ئازادییەکان، ئەوانەى پەيوەندیان نەبێت بە
ئازادییەکانى تۆ ...

تا بە حەق دان بەوہەدابنئیم، ھەموو ئەوانەى تووشى داوى عیشقت
بوون، ژنە نازدارەکانى ولاتەکەم، ئەوانەى بەشيان لە بەشداری
شۆرشەکاندا ھەيە، بەشيان لە تۆش ھەيە ...

رەنگە تۆ دانوستانکاری پەسپۆرى یاسایى تیز بیت، بەلام ناکرئ
ببیتە پەسپۆر و شارەزا لە ئینسافکردنى پراکتیکی ژنان، کە
شۆرشەکەیان بەسەر ھەموو ژان و کەساسییەکانى ئەفین
سەردەکەوئیت!

تۆ لە ھەموو جۆرەکانى ویزدان داشۆراوئیت!

تۆ ببیەشى لە زۆرى دل و زەوق، تا لە مافى مئینە لە کەرامەت و
لە ئەفین تیبگەیت، خۆشەوئستیيەک ھەموو بیباکی وەھابییەکی

سەلەفى رووخىنەر رەخنەى بکات، خۆسەوېستىيەک بىباکى
رۆشنىبىرىكى سىکۆلارى گەورەى وەک تۆ لەبىر بکات، تۆ!

۴۵

پېناسەى سزا و دەرکردن . ئەو دەپووت :

_ برىتییە لەو کۆششەى ئەگەرى ئەووە ھەيە لایەنىک بىکات، بۆ
چەسپاندنى قەناعەت و چەمکەکانى لەسەر يەکیکی تر...

_ بەلام تۆ من دوور دەگریت، کە باس لە سازکردنى چەمکیکی
جوان دەکەین بۆ شۆرش، بۆ جەستە، بۆ ئەقین!

_ چارەسەرىک دەدۆزىنەو، ئەگەر جىاوازیيمان لەنیواندا
ھەبیت!

_ چۆن ئەووە بکەین و شۆرشەکەمان رايکرد، چۆن ئەووە بکەین تۆ
ھەموو مەبەست و بەرنامەکانت چەواشە کرد؟!

– ئەزىزەكەم ئىزا، باشە با بە پىۋىستى بزانىن، جارىكى تىرىش
دان بە تۆ دابنىمەو، كە تۆ كەرامەتتە لە من كەمتر نىيە!

– بەحق داۋاي ھەموو كەرامەتتىك دەكەم، وامزانە بۆ
ئىھانە كەردنى تۆيە؟!

– ھەرگىز! ئەو ھەندە پەپىرەۋى چەمك و خەۋنەكانىشت دەبم، تەنھا
خەۋنەكانى ئىزايە دەربازمان دەكات!

– ببوورە، من ئەو ژنەم لەو جۆرە قسانەى تۆ راھاتووم، بەلام، بە
پىراكتىك، تۆ لە ھەموو دانپىدانانەكانت پەشىمان دەبىتەو، تۆ
بەردەوام خائىنى لە ھەموو دروشمى وتارەكانت!

– من ئامادەم دژ بە زۆردارى نىرەنەكان بەرگىت لى بكەم، دژ
بە ھەموو جەۋر و توندكارى و بىبەشەكانم بەرگىت لى بكەم!

ئامادەم، بىرۋا بكە، ئىزا!

– باشە ئەدى چ لە خەۋنە كۆنەكەت بۆ دامەزراندنى
ئىمپىراتورىيەتى خۆشەۋىستى دەكەيت، كە تەنھا بە خۆت
ھەژمونت تىدا ھەبىت؟!

– لە سەرەتاۋە بايەخە گرانە شكۆدارەكە تۆ بوويت، پاش تۆ
ھەموو ئىمپىراتورىيەتى نىرەكان دەرووخىت، خاتونەكەم!

– ئەدى چ ناۋىك لە ئەدەبى رادىكالى شۆرشگىر دەنىت، ئەۋەى
ناكرى شەرمەزار بكرىت، ئەۋەى خزمەتى سەربەستى ناكات، ۋەك

چۆن تۆ تېئىدەگەيت، تۆ لەسەر يەقین بە، من سازشى لەسەر
ناکەم!

— سەربەستى راستەقىنەيى، وەك چۆن دەزانىت خاتوونە
ئەزىزەكەم، پرۆژەيەكى مەزن و خەونىكى گەورەيە، لەگەڵ شكان
و رووخانى تەنھا يەك نۆيرىنەي كوزراوى بۆيىسە بەرزەكانى تۆ
نايتەدى، دانەي كۆپكراوى وەك من، لە ھەموو زەمان و شوينىكدا
ھەيە، ھەموو بوار و شيوەكانى دووركەوتنەوھى من لە تۆ، زاووزى
دەكەن و نابۆيتەوھ.

— با چاوەروانى دانە كۆپىكراوھەكانى تۆ بىن، ئىنجا دانەي
سەرھەلدانەكانى منىش دەردەكەون!

من ئەقىنە بكوژەكەي چەواشەكانم
من ولاتى شۆرشە پەرتەوازەكانم.

ئىزا... بەلۆين بۆيت، بىمە ئاستى چاوەروانىيەكانت، ببوورە!

تۆيىنى:

واقىعى خۆت بىسلىمىنە، پاش ھەموو ئاشتبونەوھ و
لۆبووردىيەكانت، تۆ بۆجگە لەوھى بەلۆينەكان رىز بکەيت ھىجى
ترت لە دەست نىيە.

تەنھا بەلۆينەكان!

ھیزیکی پاریزگار ھەيە، ھەموو شۆرشیکمان دەردەپەپرینیت، دەبن
 بە بەرزەوھەندی پیاوھ نیرەکان، بەرزەوھەندی ھەموو داپلۆسینەکان،
 ئەزیزەکەم، ھیشتا تۆ ماویت!

سەیر نییە، کەواتە، نەھامەتییەکی رابردوو ھەموو ئاشتبونەوھ و
 غوفرانەکانی ھەلوھشان دەوھ!

٤٦

بۆ راستکردنەوھێ شۆرشەکە، شۆرشی من و تۆ، پێویستی بە
 رەووشتی شۆرش دەبییت، دەبێ چەمکی ئەو ئەقینە دەرباز بکەین،
 ئەوھێ ئاینەکە تۆ ئیقناع ناکات ئەگەر نیوھشەوان سەردانم
 نەکەیت، ئاینەکەت ئەوھێ لە من دەویتی، وەک چۆن دەگەیتە
 نزیک ژنیکی قەحپە و لەناو دۆزەخی ولاتا خۆت خزانەدبیتە ناو
 سیسەمەکە، منت بەو جۆرە دەویتی.

دەپرسم، لەبەر تیگەیشتنە چەواشەکە تۆ بوو بۆ ئەقین، کە
 ھەموو ژنە برسییە شۆرشگێرەکان، کە رازی دەبییت دەستبەرداری

پالەوانییەکانت ببیت، ژنەکان بەوەندە ناوەستن لەسەر
سیسەمەکهیان دەرتبکەن، بەلکو وەک دوژمنیکی گەرەش سەیرت
دەکەن.

ئەدی لەبەر ئەو چەمکە نییە، ولاتەکه هەتا ئەبەد لەناو هەژاری
ئەقیندا دەمینیتەوه؟!

...

بەلێ، بۆ چاکسازی شۆرشەکه مان، شۆرشی من و تو، پێویستمان بە
چەمکی بالاتر هەیه، دلت خۆش نەبیت بەوەی شۆرشەکه مان
(شۆرشە بچووک، خراپەکه) بەرھەمی هەبوو، چونکە پاش ئەوەی
تۆ هاتیتە سەر سیسەمی ژنە شۆرشگێرەکه، ئەوەی وەک من بێ
دەستنویژ و بێ بسمیلە...

لەگەڵ هەرزانتترین جەستە و بە قەحچەترین ئاستەکانی
خۆشەویستی بینرابوویت!

ئەزیزەکه م...

لەبەر ئەوەی خۆشەویستی ئەو شتەیه، بۆیە هیچ شۆرشیک
نەیکردبوو بە دروشم، سەرسامیش مەبە ئەگەر شۆرشەکانت

نەخشەيەکی نوئ بۆ ژانەکانمان، لەسەر دوو جەمسەر و
جەمسەری سییەمی نەبیت بەرجەستە بوو:

جەمسەری من...

و جەمسەری تۆ...

لە جەمسەری یەكەمدا منی ژنی تێدایە، ئەوەی سۆزی بۆ ئەقین
و هەك ژنیک هەیه!

جەمسەری دووهم، هەژمونه نیرییه چەكدار بە فەلسەفە
داروخاوەكەیه، فەلسەفەیهكە ریزگرتنی كەرامەتی مروۆفی پێ
دروست نییه، بێجگە لە بەها خۆرئاواكەى لە پێكها تەدا شیاوی
ژنانی ولاتەكە نییه، فەلسەفەیهكە بەردەوام پەنای بردوتە بەر
شەریعەتی نێرەكان، گیلێیه ئەگەر سازشی لەسەر بكریت، یان
خەباتی بۆ نەمان و گۆرانی بكەن!

لە جەمسەرەكەى خۆمدا، كۆشش دەكەم بەردەوام رووبەرپرووی
زۆردارییهكانت بېمەوه:

هەستکردن بە ترسیك لەلایەن هەموو نێرەكان لەسەر ئەقین
هەیه.

لەسەر منیش، ئەگەر، لەسەر سیسەمی خۆشەویستی دوورت
دەخەمەوه، دوور لە جەستەى هەموو شۆرشەكان...

لەسەر منیش، ئەگەر، ئەقینیک نەفرەت دەكەم بۆ تێرکردنی
نیریى خۆت بیت...

وا ده کهم، تا خوئی له گهڵ هۆشیارییه کی نوئی که لتووری کۆیلیه تی
ده گونجینیت...

تا بیدهنگ بیّت، هەر کاتی هه موو ماناکانی جوانی ئه وت
پشتگو یخست!

ئه زیزه کهم

من سوود له هه له کانم ده بینم...

ئه و مه کر و فیلانیه دهسته مۆم ده کهن سوودیان لی وه رده گرم...

نیژیکی وه ک تو، بروای به یه کسانی له خوشه ویستیدا نییه، له
سه ر سیسه م، له هونه ر، له خه بات نییه، زه حمه ته زه مانه تی هیچ
که رامه تیکی له گهڵ بکه یت!

ئه زیزه کهم

ته نها ئه و دوور که وتنه وه نه مره ت لی ده وه شیته وه و ئه وه ش
شیوازت ده بیّت!

تۆ جهستهت ريسوا كرد... ئەقینت شهرمهزار كرد...

ئەوہی زووتر ئەزموونی ھەبیت لە خیانەتی رۆح! ئیھانەہی
جەستەش دەرئەنجامیکی درندەبیەہی ئەو خیانەتەہی، ناکرئ
داوای ھیچ کۆششیککی شەیتانی نوئی لئ بکریت.

تۆ جەستەت ريسوا کردووہ. ئیھانەکانت بە بۆنە بریندارەکەوہ
گیرساوہتەوہ، تەنھا بە باسکردن و شوینھەلگرتنی دەرئەنجامی
ئیھانەکانت، دەتوانم لە گرتنت سەرکەوتن بەدەست بەینم.

ئەوہی سەیری لاپەرھکانی دۆسیەہی سکالاکەم لەسەر تۆ دەکات،
مەزندە دەکەم، داوای سەرچاوہی بەلگەنامەبیم لئ بکات. نازانم
بۆ تەنھا بە دلسۆزبیم بۆ چیاکە ناکەنە ھەموو سەرچاوہ و
بەلگەنامەکانم!؟

بە گرتنت دەدەم. گرتنی تۆ رووبەرپووی زەحمەترین وەلامدانەوہت
دەکات:

_ تکایە فیئ و حیلەمان لئ مەکە، تەنھا یارمەتیمان بدە و بەس!
وہلام بدەرەوہ، ئیھانەکانت بۆ جەستە، لەکییەوہ بۆ تۆ بوویتە
ناسنامەبیەکی نیشتمانی، ريسواکردن و ناشیرینکردنی ھەموو
مانا نازدارەکانی ئەقین، کەہی بووہ بە رەگەزنامەہی دووہمی تۆ!؟

...

_ بهس بلی، لهسەر کام جهسته پاش جهستهکەى من، تهراتیلی درۆکانت وتووتهوه؟ قسه بکه و بلی، شاعیری وهک تۆ، تهنه خهونی دیوه، ببووره، درۆ مهکه... ئه تهنه ئه وه کهسهیه خیانهت لهسەر سیسهمی ژنیک دهکات؟

_ چونکه ولات و سیسهمی ژن دوو رووی یهک خهباتن...

_ دهتهوی بلیت... دوو رووی یهک درۆن؟!

_ ئیزا... ئایا تۆ راستیت دهویت؟

_ بهلی، ههموو راستیهکان، هیچ ناویت تهنه راستی نهیت!

_ باش تیبگه، کهواته، له جهستهی تۆ جوانترین شاعیری سهماکهرم له گیانبازی و راوهکانم دیوه، ههروهها دلنیاش به، سیسهمه برسی و شۆرشگییرهکته له من راستگۆتره، بهلام، بهداخهوه، لهگهڵ من هیچ زهمانهتیکی نییه. چرکهساتهکه، ئەزیزهکهم ئیزا، دیاره لیم نابوووریت، چرکهساتهکه ئه وهنده پیس و قیزه وهنه، لهوهی تۆ مهزندهی دهکهیت، بۆیه من جهستهکهم بهسه، بۆیه ناچار دهبووم بیجگه له سیسهمهکهی تۆ بچمه سهر سیسهمی تریش، بهردهوام ئه وهم پپوه دیار بووه!

...

به هه موو پاکییه وه، ده مو یست دلسۆزی جهسته کهم بمینیته وه،
گریډراو به ئه قین...

به هه موو خو شه ویستییه وه، ده مو یست له سه ر عه رشی ژنیکت
دابنیم له من بچیته ...

به هه موو درنده یی که لله ره قیییه وه ده تو یست، من گه مارۆ بدهیت
بو سنووردارکردنی من له سه ر شکۆداریی، له سه ر ئه قین!

سه یر نییه تو ی شاعیر، سازش له سه ر زینده به چالکردنی شیعی
شو ر شگیره کان بکهیت ...

سه یر نییه تو ی بانگخواز، خیانهت له وانیه دروشم و هزره کان
به زرده که نه وه بکهیت ...

سه یر نییه تو ی مافناس، ده ستبلاو بیت له زه لیلی هه ر شتیکی
په یوه ند بیته به که رامه تی جهسته ...

سه رسام مه به ...

من به بی تو هه موو ده روزه کانی زه لیلکردنم داده خه م،

هه موو خیانه ته کان ده رده کهم له وانیه تو ش!

سه رسام مه به، ئه گه ر پارچه پارچه ش بم، نه ک چه که کانم له بن
ده ستت فری بده ن.

یان چاوه پروان ده که بیت، به جهسته که ی جا رانمه وه سه مات له گه ل
بکه م / ئیسکو پروسک!؟

چی بکه م، من، به جهسته یه ک نینۆ که کانی به سه رپه رشتی تو
دریژ بوون!؟

...

هر بزانه یه کترمان بینی... هر بزانه ده ستمان له گه رده نی
یه کتر کرده وه ..

له بن زه بری دوو پرووی تو، له گه ل هه لکشان و داکشاندا ون
ده بیت...

هه لکشان... که من ده بینی له بن ده سته کانت، ژنه شو ر شگیره
ناوداره که، سه ما ده که مه وه .

داکشان... چه ند له بهر ئاماده یی تو دا، منی مینه به ملکه چی
یادت بکه مه وه .

سهیره، چون ده توانیت وا درنده ش بیت، که عاشقیکی
شو ر شگیریت!؟

_ من به ته نها نیم:

دوورپووييه ديار و رونه كه م بوويته كيشه ي زوربه ي روشنبيره كاني
 ئه و ولاته، فلهسهفه گه مارودراوي هه موو ميينه يه كي شورشگير،
 كه له پووري جيهاني هه موو مروقا يه تيبه و به ره هه مي نيرينه ييه،
 هه موو سنوره كاني به زاندووه .

_ بهسته زمانن داواكاراني مافه كاني مروفت، هه ر چه ند
 هه نگاوه كانمان له سه كو كه نزيك ده بيته وه، دووباره ئه وه ي بويان
 ده گونجيت له سوره تي ئه لنساء بومان ده ليينه وه .

به و شيويه، فهيسبو كي زنيكي عيراقى، ئه و دوورپووييه دياره ي
 روشنبيره شورشگيره كاني له سه ر هه موو پارچه يه كي ماندووي ئه و
 خاكه، پوخت و كورت كرديته وه .

له بهر ئه وه ي من، ئه و كو تايبه ناخوازم، بويه له سه ر نووسيني
 برينه كانم به رده وام ده بم ...

ده تنووسمه وه و ده زانم تو ري زي برينه كاني خه لكي تر ناگريت،
 ئه گه ر بنن به كتيبيش، ري زي ان ناگريت، بروات به هزيك هي ناوه
 واده زانيت دوا ده رئه نجامي چه ر خه كه يه، بروادارت بووم، من،
 ئه گه ر سو زدار بومه وه ئاگره كانم ده گاته ناو باخچه كانت، من
 كه وتمه دژايه تي نئه فينه كه، سوودي نابيت په رستگايه ك بو
 دلداري بكه ينه وه .

بو ئه و جو ره دلداريه!

ژنه شاعيره كه ...

چهند بوارىكى به رىنى به تو به خشى!

چهند به خالقه مه زنه كهى ئه قىن ئاودىرى كردىت!

چهند به و نوپژانهى ئاىن به تالى نه ده كردن، تىرى كردىت!

وهك چؤن داىكى به رووتى ده بىت، چهند جار به و شىوهيه له سه ر

سىسه مه كه به پاكييه وه بؤى ده رچوو!

ئهو ژنه شو ر شگىره، بى سوود هى و اى بؤ و لات ده خواست و ده يووت:

به و نزيكانه ... ده بىنه شمشال و شه راب ...

به و نزيكانه ... له چه كه رهى ئامىزى عاشقىكى ته ر تىر

ده خو ينه وه، له نى و ان په نجه كانى، شىعه ر كانى!

ده ر ئه نجام ئهو ژنه شاعيره چرا كانى شاره كه ده كوژى نى ته وه .

ده ر ئه نجام ئهو شو ر شگىره، دوا دى ره كانى وهك دوا مى و ان

ده خو ينى ته وه:

ئەزیزەكەم..

رېك و بەدروستی مەبەستم تۆیە، كە دەكەویتیە بن
میکرۆسۆبەكەم...

تکایە، باسی دەستبژیریکی روْشنبیری مەغریبیم بوْ مەكە ...

تکایە، بانگەشەى ئەوەش مەكە توْ ئەندیشەى ئەوانى ...

تکایە، مەلّی من زانا و دانای ئەوانم!

شتیک لیّره بەناوی دەستبژیر نییە، ئەگەر وابیت میللەتى
مەغریب بە دز و ھەموو زەلیلەكەنمان دەستبژیرن!

ئەزیزەكەم...

ئەندامانى دەستبژیرەكەت، ببوورە، چەتەكانت، بیجگە لە خەم و
ھیوايە تاییبەتییەكانی لیستی پرۆژەكانیان، ھیچی تری تیدا نییە.

ئەندامانى گرووی چەتەكان، یەك ئامانجیان ھەیە، ئەویش
خوان و دەعوەتە...

لەناو گیرفانم... یان لە مەتبەخەم.. یان لەسەر سیسەمەكەم...

كەى تیدەگەن من پێویستم بەو نییە، یەكێك جەستەم، بە
جوْریكى پیس و خراپ داگیرسینیّت؟!

كەى ھوشيار دەبنەوہ :

_ كاتى ئەوہ ھاتووہ شۆرشەكەمان ھەلگىرسىنن، كەى پەيوەندى
بە ھەرزانى جەستەيەكى ياخيىووى ئەو ژنە شاعيرە، رووناكەكە
ھەبووہ!

ئەزىزەكەم...

كە تۆ ناگەيتە ئاستى ھىچ چەمكىكى بالاي ئەقن، منىش، ژنە
شاعيرە شۆرشگىرەكە، ھاولاتىيە ھەتيووہكە دەمىنمەوہ تا
عشقىكى ترا!

منىش تاكە ژنە شاعيرە شۆرشگىرەكە نىم، خيانەتى لى دەكەم،
ھەموو ژنانى نىشتمانەكەم بايكۆتى بۆنەكەى دەكەن،
سىسەمەكانيان دەسوتىنن، مانگرتن لەدژى تۆ دەكەن، كوفرىش بە
تۆ دەكەن!

تكايە، بۆنەكەت ھەلگرە و برۆ!

برۆ... برۆ و پىويستمان بە وانە تايبەتییەكانى عشق نەماوہ، تۆ
بوويتە ولاتىك لە نزمترین حالەتى نەفامى و گىلى!

برۆ... من بەتەنھا دەتوانم ھەموو تاقەكانى ئەقنى ئەو شارە
پاك بكامەوہ!

۴۹

برۆ!

ئېمە دوو كەسى جياوازين:

شۆرشگيريك پەلامارى تەنياييم دەدات، قەسىدەكەم، برسپه تيم
تير دەكات، نەك وەك ئەوھى تۆ، كەسە تيرەكان دەبينيت،
تينووهكان تير دەكات نەك وەك تۆ، بۆ تيربوون پيشنيارت
دەکرد...

ئەوھيان باشتە لەوھى بەردەوام جەستەى خۆمت بۆ نەميش بکەم.
جەستەيەك، جەستەى من، وەك ميويەك بۆ ليکردنەوھ پەرۆشت
دەكات و بەس...

بەردەوام لەسەر ئەوھ رشت بوويت و ئەوھت دەويست.

برۆ!

ئېمە دوو كەسى جياوازين:

پيغمبەريك ... لەدوا فەلسەفە جوانيپەكانى فيربووم، كە دەبمە
بوركانىكى شۆرشگير، چۆن بەھاناي بانگەوازي ميپنەى خۆم بيم

...

حەزەدەكەم بەو جوۆرە بىرت بگەمەوہ .

نەك سىسەمىكى سەرەپى پشودان، بە ئاورىشم و شەرابەوہ،
نەكەومە نىوانىكى دوورى ئالۆز و ئارەزووىكى گەرەى تۆ و
واقىعىكى چاوچنۆكانە ...

تۆ نامبىنيت .

برۆ!

دوو كەسى جياوازين ئىمە ...

ئىتر لىرەوہ من بەزەيىم بە ھەموو ژنە ياخيەكانى ولاتەكەم
دیتەوہ ...

لىرەوہ بە پىغمبەرىكى شۆرشگىر لە كىشى تۆوہ سەرسامم،
گوتارەكەى يەكپارچە درندەيى بىت . گوتارىكە، بە بۆنەى چەشە
نىرىنە زۆردارىيەكانى دژ بە ھەموو گوتارەكانى پيشووترى،
مەبەستيان عەقلانىەت و رووناكبىرىيە، دەرفەتەك دەدۆزىتەوہ
گوزارشت لە خوۆ بكات ...

بەلام ... تەنھا لەسەر لاپەرەى رۆژنامە و كتيبەكاندا ...

بەلام ... تەنھا لەبەردەم مايكروفۆنەكانى وانەبىژى و كۆرەكاندا ...

ئىمە دوو كەسى جياوازين

ديسان تۆ دووبارە برىار لەسەر من دەردەكەيت :

– تو ژنه شاعيرېكى به جهسته مينريژهكته، دژ به ههموو
هزريكي نيرينهى رقى له مييهكان بيټ، سهما دهكته، ههموو
جوړه سهربهستيهكى ناويت و كهرامهتى خوئ لهبهردهم من
دهپاريژيت...

بهلى، ژنه شوړشگيريكي وهك تو، بيگومان ئهگهر وا برؤيت ژنيكى
تهنيا دهمينيتهوه...

منيش ژنه شاعيره شوړشگيرهكهم و سوورم لهسهر سهماكردن، به
جهسته مينريژهكهم سهما دهكهم له دهرهوهى ههموو بازنهى
ههناورهشهكان!

ئوه منم، ژنه نهفرهتليكراوهكه، نينوكهكانى تهنها بو ئهوه ساز
و باشه گوړ بو نيرهكان هلكهنيټ، وا دهبهم من!

۵۰

له قوناخيكداء، لهبيرته، من دهرچووم دژ به ئهو و دژ به ئهوان/
ههموو ديوارهكانى بيدهنگى بشكييم.

لهو قوناخهدا، ديوارى تر ههبوون، دهبوايه بشكيندريين و
بيدهنگهكه نهينيټ:

نیشتمان، له گهڼ ټو و له گهڼ ټوان / بریتی بوو له ...

زیندانیکي گهوره ی ناوبانگ خراب ...

تاراوگه یه کی ناوه وهی ریسواکراو ...

ټو ټه فینه، له گهڼ ټوډا، هاو لاتییه کی دامای بی مافه، بی

که رامه ته، که شهویکیان گه یشته ناو جهسته که ت و مایه وه،

به مردوویی و وهک تهرمیگ ده چیته دهره وه!

...

من وامده زانی ...

ټه وهی له نیوانماندا هه یه زورتره له سوژ و بون، پاکتره له

برسیه تی و چیژوه رگرتن ...

من بروام و ابوو ...

ټه وهی له نیوانماندا هه یه خو شه ویستییه، جهسته یه!

ټه گهر دانه یه کی شیواوی خو شه ویستی بیت تو، جهسته که له بهری

ده نالی نیت!

ټه گهر رو مانه که، بیجگه له و کاره ساته بیت، بوونی نابیت!

تۆ نەبوویت، که ئەقین و هونەر و جهستهی منت، دهکرده نیشانەکانی شۆرش، بهههله و چهواشه لیکدانەوه کانت دهکرد؟!

تۆ نەبوویت، که یه کهم چه خماخه ی شۆرش هه لده کرا، کئ بوو گه مارۆی ئەقینی هه دا، په لامار و دهستدریژی دهکرده سهر جهسته، هونهری دوورده خسته وه؟!

ئەزیزه کهم...

ئەوه تۆ بوویت... به شۆرشیکێ تر نهک شۆرشه که ی من، به بۆنیک نهک بۆنی من، تۆ بهردهوام به وهیان تاوانباری، بۆ نکۆلی ده کهیت، که واته، له سهر جهسته ی ژنیک جیگای هه موو فهلسه فه کانت نابیته وه؟!

ئەزیزه کهم...

نه ده بوو برسیه تییم به و جهسته یه تیر بکهیت، به و ئەقینه، به و شۆرشه...

چ ده بوو ئەگەر به تومه تی تهقینه وه ی درۆکانت بگیرییم؟!

چ ده بوو ئەگەر به تومه تی هه بوونی دهست و پلانیک، هه تا له دوا قه سیده خۆکوژییه که شم حوکم بدرییم، هه تا دوا رۆمانه دژه باوه کهم؟!

چ دەبوو ئەگەر بوار نەدرییم لە سوودوهرگرتن لە مافهکانم بۆ
رهوشهکانی تهناهی؟!

چ دەبوو لە کۆتایی و لەسەر تاوانی تهقاندنهوهی تۆ، چەندین
میدالیای سوپاس و دەستخۆشی که لیم دەهوشیتهوه وهربگرم؟!

...

ئەزیزه کهم...

ئەو ئیوارهیەش میوانم مەبه، هیچ ئیوارهیەک میوانم مەبه...

فیربووم لە دووری جهستهی تۆش مەست و سەرخۆش بم، بێ
هەموو بۆنهکانت...

فیربووم چۆن باله درۆکانی سەربهستی بپریم که بۆ منت
دەویست...

فیربووم کهی بیانپریم، ئەهوش بەشدارییهک بوون لە
پووجه لکردنهوهی ئاسمانهکانت!

ئەزیزه کهم...

بەحەق تۆ تاکه پیاو بوویت لەسەر سیسه مەکه م شیت بیت، بەلام
شیتبوونه که دهروات و سیسه مەکه دەمینیتهوه!

چیتەر جیمه هیله، قه میسی نووستنه کەت، بلیسه ی هەناسه کانت
بینه، چیزوهرگرته کانت...

چیتەر نۆژەن مەبهوه، چیتەر، بە دیاری مەکره کانت، بە نامەکانی
بۆنت ...

ژنیکم و دوور دەکهومهوه له وههمهکانی پیاوان!

...

ئەزیزه کهم

رەنگه ئەوهش روو بدات و تۆ سۆزت بۆ جهستهیهک هەلبستیهوه،
هەر جهستهیهک،

رەنگه ئەوه روو بدات.

ئەزیزه کهم... ئەگەر روویدا، وەرە!

وەرە و بە دلێکی کهمترهوه خۆشتم دهویت،

وەرە و بە دوو لیوی ماندوو له لاوازی هاوالاتیبوون ماچم بکه، له
خیانهتهوه بۆ بهردهوامی و بهیهکگهیشتنهوه!

وەرە، جهستهت بۆ دهکوشم...

ههتا دوا دلۆپه ی ئەفین،

ههتا دوا دلۆپه‌ی ژه‌هر!

وه‌ره،

به‌یه‌که‌وه ئه‌و شه‌وه پیر نابین،

هه‌موو شته جوانه‌کان ئه‌و شه‌وه له‌گه‌ڵ ئیمه، پیر ده‌بن...

ولاتی‌ش پیر ده‌بی‌ت،

شۆرشیش،

هونه‌ریش،

ئه‌قینیش!

ئای... چه‌ند ناخۆشه‌ که ئه‌قینیش له‌گه‌ڵ ئیمه پیر بی‌ت!

به‌لێ، خۆشه‌ویستی، ئه‌و بوو، ته‌نها به‌س بوو فتیله‌ی نووسینی بۆ

داده‌گیرساندم!

له نووسینگه که ی ئه و له بالوێزخانه که، له سه ر کورسییه خو ش و گه رمه که، یان بئ ئه وان ه ش، به هه موو ژان و برینه کانم له نیوان ده سته کانی داده نیشمه وه .

پاش داواکاری و په لاماردانیکی درێژ داوه ته که م قبو و لکرد . قبو و لم کرد و چه ند جار یکی ش جه ختی ده کرد و ه یچ لیبووردنیکی ش ی داوا نه ده کرد، فه رموون ئه وه ش داوا ی لیبووردنه که!

ده و له ت هه یه به هه موو داموده زگا گانه وه و ئینجا سووره له سه ر تاوانه کانی!

روویداوه و ده و له ته که بهر له وه ی تاوانه کانی ش بکات ده و له تیک بووه نی رانه!

له و جار ه دا خو ی به ته نگا و نابینیت بو قو رخرکردنی ئه و زه مه نه ی له هه گبه مدا ماوه ده سته مو بکات .

من زووتر کو فرم به زه مه ن کرد بوو .

پیبووستم به وه نه بوو کاتی کم هه بی ت، هه موو ئه زموونه کانم له گه ل تو هه ره سی هی ناوه و شکاوه!؟

ئیت ر به و شیوه یه و به و هه سته وه، به په رو شه وه، هه موو ورده کارییه کانی رووبه روو بوونه وه م له گه ل تو ده زانن، فرانسوا به رده وام ده بی ت له سه ر په لاماره کانی و به ریت میکی تره وه وتی:

_ شادمانم، ئەزیزەكەم، لە ھەوالەكانا دەزانم تۆ تێكەلئییەكت لەنیوان نووسینی بەھەلۆیست و خەباتی مەیدانی و كارە مروییەكان بەدلسۆزییەو ھەبۆ خزمەتی كێشەكانی دۆزی میللەتەكەت دەكەیت.

_ كۆششیکە و دەیکەم...

_ لەدوای ئەو خەباتە، دەبێ كۆشش و خەباتەكەت بەردەوام بێت...

لەودەمانە نائومییدییهكانم بە تۆ بەبیرھاتەو:

_ كۆشش و خەباتی ئاین دەم بەپاکی و ھەمووی بۆ بەرزەوھندی خۆم و ھەك ژنیک دەبێت، رزگار بوونی میللەت و نیشتمان بەندە بە سەربەستی و بەختیارییەكانی ژنان...

ئەو پیاو ھەزۆرتەر لێم نزیک دەبێتەو، تا بە ئارەزوو كەمەكانی، زۆرتەر ئاگر لە جەستەم بەریدات و لەبەرەمبەر ئارەزوو بەرزەكانم كە لەبن دەستت كۆژانەو:

_ بەلێ، ئەزیزەكەم، زۆر لە سەنتەر و رێخراوھەكانی ئیمپرو، ھەمان بۆچوون و غیرەیان ھەبوو، كۆشش دەكەن بۆ قەلاچۆكردنی ئەو رەوشە كارەساتبارییە ناو ئامیزی باكووری ئەفریقا.

ئەو بەشە باكووری ئەفریقا، زۆری نەماو بەگاتە ناو زەلكاویکی تری ھەلكشانی جیھانی ئیسلامی، بۆ بەتالکردنی ئەو ژمارە زۆری دوزمنەكانت...

بوّيه باسى ژان و برينه كانى ژن و مینیه كانى میلله ته كه م كرد:

_ گه وره م، چه وساندنه وهى ژنان، واقعیكى جیهانییه و راستیه كى هه موو نییره كانه، له وانه ئیوهش كه بانگه شهى هه لمه تى ریزگرتن و پاراستنى مافه كانیان ده كهن و كوشش ده كهن، كه رامه تیان پاریزراو بیّت. ئه گه رنا...

قسه كانى بریم، ویستی ئارام بكاته وه، به هه لچوونه كه م شوک ده یگریت:

_ به لام، خاتوونه كه م، ئیمه به راستى...

_ به لام، گه وره م، موسته حيله ئیوه، مه عشه رى پیاوه كان له هه ر شوینیک بن، بتوانن حه ق به ژنان بده ن!

بوّ ئه وهى به ئینساف بن بوّ ژنان، ده بیّ جوانى ئه قین و جوانى شیعر و جوانى فهلسه فه تان هه بیّت!

بوّ ئه وهى به ئینساف بن بوّ ژنان، پیاویستان به هونه ره كانى بلیمه تى هه یه!

بوّ ئه وهى به ئینساف بن بوّ ژنان، به ساده ییه وه ده بیّ ببن به ژن:

موسته حيله جوانه كانتان و جوانیه موسته حيله كانتان!

ئەزىزەكەم...

ئەقېن چىايەكە بەرووخانى زنجىرە چىاكانىش دەرووخىت.

ئىستاش، پاش دارمانى ھەر چىايەك لە خوشەويستى، منىش
ئىفلاس دەكەم...

بى نىشتمان،

بى دوست!

لەناو خىلەكاندا ھىشتا نىرەكانيان كىشەيان لەگەل جەستەدا
ھەيە،

ئەوانە لەو چەشنەن، لە باوەشيان ھەموو جۆرەكانى ھونەر
دەشىۋىندىت... دەتبىنم.

ھەرگىز تۆ لە ئاستى قەسىدەيەك نەبوويت، لە ئاستى رۆمانىك
نەبوويت!

تۆ تەنھا لەو ئاستەدا بوويت كە خۆت تىدايت!

ئەزىزەكەم...

ئەو بېرىارە يەكلاكەرەوہیە چەند بە ئىنساف بوو!

...

ئەزىزەكەم...

ئىستا وا من گەرەترىن تاوانى نىشتمانى دەرھەق بە ئەفین
تۆمار دەكەم...

دژ بە عاشقىكى ديار،

دژ بە نىرىنەيەكى زۆردار،

دژ بە دروشمە درۆكان،

دژ بە كەلتوورىكى بەگومان لە عەقلانىيەت و مروقاىيەتتەيەكەى...

ئىستا من لەبن زەبرى ئازار و ئەشكەنجەكانى تۆدا، ئىمزاي
دەستلەكار كىشانەوہكەم دەكەم...

ئىستا من وا دۆسيە قوورسەكەت دادەخەم،

هەموو دۆسيەكانى تۆ قوورسن...

دەبىنى چۆن بەيەكجارى داياندەخەم، بەيەكجارى؟!

دەمبىنى، بەئىنسافم يان زالم، بەوہيان سویندت دەدەم؟!

له کوئ، که واته، ده ستله کارکیشانهم له تو له کی دابنیم:

له ناو زیانه کانم، یان له گهل ده سکه وته کانم!؟

ئه زیزه کهم، ببوره لیم:

داخستنی دۆسیه کان نه ئاسانه و نه میانرہوییه:

بو هه موو داخستنیک فرمیسک و گولی شیاویشی له گه له!

به لام ببوره، که مترین بابهت له سه ر دۆسیه کهت قسه یه ک بکه م،
ده لیم کۆششیکی فاشیل بوو، بو ده ر بازکردنی مومیای ئه قینیک
زووتر بوونی هه بووبیت!

ئه قین، به هه موو تاقهت و به هره کانی سه مای مه کربازی، له سه ر
په ته کانی نیرینه یی، هه موو ده سه لاته کانی کۆتایی دیت!

له دابران و دوورکه وتنه وه ده ترسیت، ئازارت ده دات، ئینجا داوای
لیبوردن ده کهیت:

– ئيزا... چييه، ئەگەر خولیکى تری زیادیش هەبیت، جەستە
لەسەر جەستە ئاشتمان بکاتەوہ؟!

با جەستەکان لەگەڵ یەکتەری ئاشت بکەینەوہ!

با ئاشتیان بکەینەوہ، رەنگە بالی شیرینترمان لی برویت!

ئیزا... ئای... خاتونە ئەزیزەکەم...

جەستەکە چەند لەتاو دوورکەوتنەوہ لە برسێبوون، هاوارت بو
دەکات!

چەند لە دووری جەستەکەت، جەستەم بەرەو بیابانبوونیکی تەواو
هەلەکشیت!

تۆش... ژنەکە هاواری جەستەکە نابیستی؟!

گویت لی نییە، بە گیلییهکی بکوژ جوانترین بۆنت لە دەستدا؟!

ئیزا بەهانا و داوای جەستەکەى دەچیت...

دووبارە ئیزا دەچیتەوہ سەر سێسەمیکی نوێ، کە بەردەوام
ئارەزووی هاوبەشیان نەبووہ و نەیانویستووہ.

کە گلەیی و گازاندەکانم لە زەوق و ویژدانت دەکرد، دەپۆشتیت،
وہک چۆن فیروویت، لە گلەییەکانی ئیزا خوشدەبیت، چاوەکانی
دەکاتەوہ، داوای لیوہکانی دەداتەوہ، سەر لەبنەوہ ژانەکانی

هه لگير ده کاته وه، بهرده وام و شیتانه یه بو ئه و جهسته یه ده گه رییت.

جهسته یه ک جهخت ده کاته وه ته نه ا ئاواز بو ئه و بچریت.

جهسته یه ک ده یه وئ ته نه ا به ره و داوا و ویستی ئه و بچیت و بهس!

ببووره، له سه ره هه موو سیسه مه کان ده کشیته وه ئیزا:

له تو نائومیده!

...

دابران ده ترسینیت، ئازارت ده دات، بویه داوا ی لیبووردن ده که ییت.

ده گه ریینه وه سه ره میزیکی ئالوز و زه حمه تی دانوستانه کان:

تو، ئه و جو ره سنوورداره ته واوه ت بو ئه قینه که مان ده ویت...

په رو شم من...

په رو شم و ده مه وئ به هه موو ورده کاری هونه ریکی راستگۆی

مولته زم...

به هه موو هه سته ی هه ره برسیبوونیکی ته واو...

با هه موو لایه نه کانی جهسته، سوود له پیشوازییه کانی
خۆشه ویستییه که مان ببینییت!

درزه که ی نیوانمان هیشتا قوولّه و نیوانمان تیکده دات...

ئاره زوووه که زۆر کهم و قیزه وه نه، له سه ره تاوه تۆم لیی ئاگادار
کرده وه...

کییه دلّمان به ره و ئاشتبوونه وه یه کی ئالۆز ده بات و بهس...

کییه ته نها به ئاوێزانیکی سارد هه ردوو جهسته مان ئاشت
ده کاته وه!

...

ئه زیزه کهم...

له گه لّ زه مه نیش به بیرت ده هیئمه وه، من چه ند چرکه ساتیک
ململانیم له گه لّ کردیت، من له سه ر ئه و ساتانه ی خیانه تی لیمان
ده کرد، به زه ییم پیت ده هاته وه:

میینه بییه کی ئاسان، منی سه رئاو کرد، به لام میینه بییه که به
قوولی تامیکی تری پی به خشیوویت.

هیوادارم له و شه پۆله حالی بیت و تییبگه یت!

...

من هیشتا رهوشم له لوتکهییه...

به نزیکبوونه ووت ئه و جاره هه موو برسیبوونه کهم و پیسه کانت بو
ده گیرمه وه،

ههست ده کهم من مینه ییه کم به سحریکی زورتره وه،

من له سه ر عرشه گه وره کانی ره تکرده وه م، به هه موو
خه سه ته کانییه وه!

تا له خه سه ته کانم ببووریت، تا له بیرم بکهیت، ده لیت:

_ بو له بیرکردن پیویستم به نیوانیک هه یه...

من نامه وی له بیرت بچیته وه..

فه لسه فه که ی ترم پی ببه خشه...

به من، تو ناوی شته کان سه رله نوی فی ر ده بیته وه،

هه روه ها فی ری مانای وه رزه کانیش ده بیت!

...

ئىستا ھەر چەند ئاويتەي خەسلەتەكانم دەبیت، نەفرەت لەو
سەمايە دەكەیتەوہ كە لەبن دەستەكانم دەتکرد،

بەلام بۆ ھەموو سەماكانى درزى یادگارەكانى ساریژ دەكردهوہ،
دەستخۆشیت لى دەكەم...

بەلام لەسەر ھەموو رابوونىكى بەردەوام دەبم، ئەوانەى تۆلەم بۆ
لە دوملەكانى جەستە دەكەنەوہ...

بەلام من ژنە عاشقەكەم و ھەموو رىگاكانى ئەقین راست
دەكەمەوہ!

منت وەك كەسىكى ناكۆك دەويست،

فەرموو من ژنە ناكۆكەكەم:

ئەوا من مینىیەكەم بە تامىكى خۆشترەوہ لە دەمت دەكەمەوہ...

شادمانم بە مینىیەكى ئەو قووناخە، سەرفرازم!

چه پکه گولیکى دانا!

چه پکه گولیکى یه دهگ...

_ گولیش له سهر سه کوی ئه قین سوودی نییه، که به یه که وه
تهر مه که مان به پیکردبوو...

هه موو... له گه ل خوی فرمیسکه کان،

هه موو ... له گه ل پیوه ری کاره ساته که،

هه موو... له گه ل جوړ و قه باره ی زیانه کان!؟

گویم له و ژنه نازداره یه ئه وه ی... که پیاوه کان له سهر
سیسه مه که ی ده رونه وه، ئه وانه ی پیاوه تی له ده ست ده دن و
ده رونه وه، گویم لیوو ده یووت:

_ جیانه یشتی، چیتان ماوه، بیجگه له چه پکه گوله که...

_ دایه، تکایه، بیده نگ به! چه پکه گوله که ش یه که م درو و دوا
وه همه کانیه تی...

_ به و زه بروزه نکه گیرانه وه کانت به سهر داواکانت سهر ناکه ون،
باشه چند ونبوون و زیانت ده وی تا ئاشت بیه وه!؟

_ به لام بلئ:

چەند نېرىنەت دەوئ، لەبن ئەتلەس سەرى بېرىت، لەسەر
سېدارەكەى نائومېدى و خەمەكانت دابنرېن، تا تۆ دروست
دەبېتەوہ؟!

_ سەرناكەوېت بەسەريان بە وردوخاشكردنى پياوہتېيەكانيان ...

_ داىە...!

_ ببوورە، توورە مەبە، دەمەوئ بلىم... بە وردوخاشكردنى
پياوہتېيەكانيان ...

_ سەركەوتن بەسەر نېرىنەكانيان، تەنھا ماناى وردوخاشكردنى
خراپى ژنانە، لە ژنانى وەك من بۆ نمونە...

بوارم بدە لەگەل پاشماوہى زەلىلييەكان ھەموويان ئازاد بكەم،

بوارم بدە شادىيەك بۆ چياكە فەراھم بكەن، ئەوہى شايستەى
شۆرش و رابوون و ژنە شەھىدى زۆرە.

_ بەلام... بۆنەكان داواى گەرانەوہى دەكەن، داواى پېكەنېنەكەى
دەكەنەوہ!

بەلام... رۆمانەكە داواكانى ھەموو بۆنەكانت، لەسەر بەرز
دەكاتەوہ!

بەلام... ھەر بۆنىك نارەزايى بكات، ھەر رۆمانىك گلەيى بكات،
ھەموويان سەركوت دەكەيتەوہ!

بەلام... جەستەت جەخت دەكاتەوہ، ئەو بۆ ياخيبيوون لە تۆ كوفر
بە جەستەكەى بكاتەوہ!

_ دايه...!

_ ببوره، تهنه ده موی ئاگادارت بکه موه له لووتبه رزییهک،
به دنیاییه وه هه موو ئه قینه کانت ده کوژیته!

۵۵

به ئی چه پکه گوله کهت دانا.

چه پکه گولیکی یه ده گ...

له گهل ئه و چه پکه گوله دا... وا ئی مه ئاوی زانیکی تر به یه که وه
ده که یه وه، که نه کرابیته...

وا ئی ستا تی ده گه یته، ئه گهر گوله کهت هه مان بونی نه بیته، هه مان
هه لویسته، هه مان سه داشی نییه!

وا تو ده رپویته، منیش هیچ سوژ و به زه بییه کم به رامبه ر گوله کانت
نییه:

ئه وه ی وه ک تو برسی بیته، له چه پکه گول بیبه ش نابیته،

ئەوھى ۋەك تۆ پېداگىرى دەكرد، سىسەمى نووستنى لى قاللا
ناكرىت...

لە بۆنە خراپەكان،

لە مېينە بەرەلا و لادەرەكان!

بۆيە برۆ!

برۆ بەرەو ھەموو جەستەيەك لە چەشنى برسەتەتەت، كۆچ بەكە!

تۆ بۆ ئەو جەستە باشىت...

ئەو جەستەيەش بۆ تۆيە...

ئەو جەستەي باش و گونجاو تۆي ھەواندەو، بۆنەكانى
ماركەكانىش تەواو بوون، جوانترىن شووشەكان!

ئەو جەستەيەي ئېھانەي بۆنەكەي كەرد، لەعنەت لە ھەموو
باخچەكان دەكات، نەفرەت لە ھەموو گولەكانىش!

چىتر لە تۆ ماوہ؟!

خۆشەويستىيەك برسەتەتەتەتەت بەقەناعەتەو، نەبوو،
برسەتەتەتەتەت بۆ دواي ئەقینەكە دوا دەخرا!

چىتر لە ئىمە ماوہ؟!

ئاگر بەسىكى شلوق و كۆتايى دلدارىيە...

كۆشى ترى زيادىش، رەنگە بەرەو شكستى ترت ببات...

پروژەى ئاشتەوايى لەنيوان سۆزەکان و بۆنەكەم، رەنگە نيهتە
باشەکانيش دوابخات...

تيكيتەکانى ئەفسوسيش دەبنە ريبەرى خەمەکانمان بۆ
گەشتياران..

بەو حالەش هەموو رووکارەکانى نيشتمان، توورەيه!

بەو حالەش تۆ عاشقيكى بى ويزدان و چارەنووست رۆمانىكى
بكوژە!

بەو حالەش بۆنەكەت رادەگيريت تا رۆمانەكە ئيمزات بۆ
دەكاتەوه!

رۆمانەكە... ئايا ئيمزات بۆ دەكات... بۆ تۆ؟!

ئەزیزەكەم يوبا...

لە چاوەروانى ئەوهى رۆمانەكە ئيمزايەكت بۆ بكات، بالاترين
نمونهكانى توورەيى منت پيشكەش، بەو بەشانەى مقەسى
سانسوريشم لىيان ئاگادار كردیتەوه..

ئەزیزەكەم يوبا...

لەو چاوەروانىيەدا، خويىنى ئەو بانگخوازەى ئەوهى، ئەگەرچى
لەسەر بانگەشەى گوتارىكى عەقلانىيەت بۆ ئازادى، هيج گەردىكى
لەسەر نييه، بۆ ئەقینش، بەلام لەگەل هەموو سەرکەوتنەکانى
ئيقناعم ناکات!

ئيمزا

